

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: O. Kuijk, Brantwijk 76, Amstelveen

Opgericht 1 januari 1881

PER DAG 6000 HANDOPLEGGINGEN*Verkeerde verontrusting*

IN HET VOORLOPIG VERSLAG op de begroting 1960 van Justitie hebben vele Eerste Kamerleden hun verontrusting uitgesproken over het feit, dat de minister niet had weersproken dat per dag 6000 overtredingen door zogenaamde magnetiseurs plaats hebben.

ZIJ VREZEN dat een bestrijding van het kwaad, waarbij het beleid aan het openbaar ministerie wordt overgelaten, tot gevolg zal hebben dat bona fide magnetiseurs het slachtoffer zullen worden. Zij zouden deze mensen graag ondergebracht zien onder de regeling, vervat in het ontwerp van wet op de paramedische beroepen.

Zou dit onmogelijk zijn, dan vragen de Eerste Kamerleden een overleg tussen de ministers van Justitie en van Sociale Zaken en Volksgezondheid teneinde tot bevredigende wettelijke maatregelen te komen.

Terecht schrijft het Haarlems Dagblad in een hoofdartikel:

„De feitelijke situatie is nu, dat juridische personen het in de hand hebben de wetsovertreding te fliatteren of te straffen, al naar gelang zij zelf meer of minder geloven in de paranormale geneeskunst. Er zijn rechtbanken waar iedere magnetiseur, bona- of malafide, wordt „neergeknald” met zware straffen — en andere, die zachtzinnig en vergevingsgezind zijn en dus eigenlijk het euvel oogluikend laten voortschrijden.”

Wij zijn het uiteraard met de senatoren en de hoofdartikelschrijver eens, dat het verbijsterende aantal van 6000 handopleggingen per dag de wet op het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst tot een aanfluiting maakt. Wij bespeu-

ren echter een gevaarlijk addertje onder het gras van de verontrusting van senatoren en Haarlems Dagblad.

Inplaats van een krachtig pleidooi bij de minister van Justitie op handhaving van de wettelijke bepalingen en strenge instructies aan het openbaar ministerie voor gevoelige bestraffing van de overtreders, blijkt de verontrusting te leiden tot een aanbeveling van wettelijke bepalingen ten gunste van zoals de senatoren zeggen, „degenen die met succes hun begaafdheid gebruiken tot het genezen van zieken en die het slachtoffer zouden worden van de subjectieve beoordeling van de officieren van Justitie.” Wij vragen de Hoogedelgestrenge Eerste Kamerleden: „Waar is dat succes van de magnetiseurs?”

Het is ontzettend wat de propaganda voor de „magische geneeskunde” heeft weten te bereiken. Hoewel nog nimmer wetenschappelijk kon worden vastgesteld of paranormale gaven bestaan en in hoeverre deze gaven zouden kunnen worden toegepast in de geneeskunde, spreken vele senatoren ronduit over het succes der handopleggers.

Met verbijstering lezen wij in het Haarlems Dagblad: „Het ligt voor de hand dat „partijen” starre standpunten moeten verlaten en zich uitsluitend moeten laten leiden door het belang van de volksgezondheid. Dat geldt dus ook voor de medische instanties, die tot dus-

DE LIST...

OP HANDIGE WIJZE weten sommige magnetiseurs in het bezit te komen van een doktersverklaring, waarmee zij kunnen aantonen dat patiënten door artsen naar hen zijn verwezen, zo blijkt ons uit Medisch Contact.

Het artsenweekblad noemt een geval van een magnetiseur, die een ongeneeslijke vrouw het volgende briefje zond: „Wachttijd 1½ jaar. U dringt op spoedige oproep aan. Tegenover de wachtenden is dit alleen verantwoord, indien u mij omgaand een accoordbriefje van uw huisarts toestuurt met uw naam en adres.”

De arts die onder druk van begrijpelijk medelijden toegeeft aan een desbetreffend verzoek van een patiënt, speelt de onbevoegde genezer een propagandastuk in handen van onschatbare waarde. Bovendien kan het briefje hem mogelijk voor gerechterlijke vervolging behoeden.

Vandaar dat wij een dringend beroep doen op alle huisartsen om niet toe te geven aan het listig verzoek van de magnetiseurs, te minder omdat men zijn patiënt stellig een nieuwe vergeefse hoop op herstel bespaart.

ver weinig blij hebben gegeven van bereidheid tot onderzoek en ijking van de medische mogelijkheden in paranormale richting. Hun huiver is te verklaren, maar brengt niemand verder.”

Hoe vaak moeten wij nog verklaren, dat wij een objectief, wetenschappelijk onderzoek in de paranormale materie toejuichen? In vrijwel elk nummer van ons orgaan in de afgelopen jaren hebben wij dit betoogd.

Is het dan niet teleurstellend het Haarlems Dagblad dit verwijt te zien maken?

Inderdaad, wij huiveren voor toelating van ook maar één magnetiseur tot de bevoegde geneeskunst. Met reden!

Vervolg op pag. 2

AAN ALLE LEDEN

verzoekt de penningmeester hem de contributie-1960 ten bedrage van f 7,50 te gireren. Voor studenten, verpleegsters, kraamverzorgsters, arts-, tandarts- en apothekersassistenten bedraagt de jaarcontributie f 2,50.

Hoe eerder U gireert, des te meer verlicht U de taak van de penningmeester!

De gironummers van de Vereniging tegen de Kwakzalverij zijn: postgiro 32237 en gemeentegiro Amsterdam K 1672.

Hij zou niet meer terugkomen . . .

De RECHTER en de BETONWERKER

VOOR DE DERDE MAAL stond de Amsterdamse magnetiseur F. O. terecht voor de Zaandamse kantonrechter. Tijdens een vorige rechtszitting had hij plechtig beloofd: „Ik zal er voor zorgen niet meer met de rechterlijke macht in aanraking te komen.”

Maar hij kwam terug. Twee mensen hadden aanklachten tegen hem ingediend. Na enig strijken over pijnlijke lichaamsdelen had hij hen als genezen verklaard.

De 51-jarige magnetiseur, die zijn vroegere beroep van betonwerker had opgegeven om zich aan de medicijnen te wijden, had uiteraard gezorgd voor twee getuigen à decharge, die met aangrijpende verhalen zijn geneeskundige bekwaamheden kwamen illustreren.

Volgens De Telegraaf zou de betonwerker een jongetje verlost hebben van wat genoemd werd een „hersenspletering”. De vader van de jongen verklaarde als getuige dat zijn zoon tot zijn 14-de jaar bijzonder onderwijs nodig had. „Nu is mijn zoon op de ambachtschool en hij kwam met glans door de eerste klas”, prees de vader. „De wiskundeleraar is erg tevreden over hem.”

De kantonrechter, mr. Van Houten, bleef twijfelen. „Vaak komt het bij kinderen voor, dat zij over zo'n kwaal heen groeien”, zei hij. Maar de vader antwoordde dat „een specialist de jongen

ZO SPRAK EEN RECHTER:

*„Ik geloof wel dat er paranormale mensen bestaan.
Ik zit hier alleen maar de wet toe te passen”.*

op 6-jarige leeftijd ongeneeslijk had verklaard.”

Genoeg begrip

Blijkbaar overtuigd door dit tegenweer sprak mr. Van Houten: „Ik meen wel, dat ik genoeg begrip heb getoond. Ik neem ook wel aan, dat er paranormale mensen bestaan. Ik kan niet teveel zeggen, anders staat er direct een groot artikel over mij in het blad tegen kwakzalvers.”

Ten slotte zei de kantonrechter (volgens De Typhoon):

„U hebt de vorige maal uitdrukkelijk gezegd dat het niet meer voor zou komen. U zegt wel dat U het doet om de mensen te helpen die naar U toekomen, maar U huurt toch maar een zaaltje en U vraagt in zekere zin om een veroordeling. Wat betreft de getuigen à charge: een arts heeft ook wel eens patiënten die hij niet kan genezen. Ik zou U dit niet direct als een verwijt aanrekenen. Ik zit hier alleen maar de

wet toe te passen. U overtrad de wet met twee feiten. Voor de eerste vorder ik een geldboete van f 100,— of 20 dagen en voor het tweede feit 14 dagen hechtenis voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar.”

Als de kantonrechter te Zaandam beducht is voor publikaties in het Maandblad tegen de Kwakzalverij dan zal hij toch nog andere maatstaven moeten aanleggen om dit te voorkomen. Want zelfs een uitdrukking als „ik neem wel aan dat er paranormale mensen bestaan, maar ik zal er maar niet te veel van zeggen” is voor ons al aanleiding om er mr. Van Houten op te wijzen dat hij iets aanneemt, waarvoor de wetenschap nog geen schijn van bewijs heeft kunnen produceren.

Daarnaast denigreert deze rechter het probleem met de opmerking: „Ik zit hier alleen maar de wet toe te passen”. Neen, in de handen van deze rechter en zijn ambtgenoten in het gehele land ligt de bescherming van de volksgezondheid. Zo min als de rechter de rechtspraak zou willen toevertrouwen aan de ambities van een betonwerker, zo min kan de volksgezondheid worden toevertrouwd aan deze amateurs met hun strijkende handen.

De vergelijking doortrekkende zou men kunnen zeggen dat elke rechter wel eens een onjuiste beslissing neemt. Waarom zouden wij de betonwerker het dan aanrekenen als hij op de rechterstoel onschuldigen naar de cel stuurde?

Wij willen geen onschuldigen in de cel. En wij strijden tegen de doodstraf, die kan volgen op de onoordeelkundige behandeling van een zieke door de onbevoegde betonwerker of andere ambitieuze mooipratere.

Daarom lijkt het ons goed om de kantonrechter te Zaandam nogmaals te wijzen op de enorme verantwoordelijkheid die hij draagt ten opzichte van de volksgezondheid. Vandaar dat wij ons verheugen over de straf, die hij oplegde, die de hoop wettigt, dat betonwerker O. zich weer zal wijden aan de zo noodzakelijke bouw van woningen inplaats van aan de afbraak van lichamen.

VERKEERDE VERONTRUSTING

Vervolg van pag. 1

Zelfs al zou kunnen worden aangetoond — het is nog nimmer geschied — dat die ene magnetiseur een hernia zou kunnen genezen, dan vrezen wij ernstig voor de suikerzieke, die zich onder zijn behandeling stelt.

De magnetiseurs geven toe, dat hun geneeskunde stoelt op irrationele gronden. Hiermee willen zij zich losmaken van elk onderzoek door rationele wetenschapsmensen. Zij hebben zich handig vogelvrij verklaard.

De rest was propaganda. En met succes. Het schijnt mode te worden om voor tal van wiswasjes een magnetiseur op te zoeken. Zolang het om „aanstelleritus” gaat mogen zij hun „geneeskrachtig” werk wat ons betreft blijven uitvoeren. Het bespaart de huisarts kostbare tijd.

Maar het gaat om volksgezondheid, om leven en dood bij de beklagenswaardigen, die het slachtoffer worden van de

gevaarlijke mond-tot-mond reclame voor de paranormale pseudo-artsen. Hoe vaak hier slachtoffers vallen hebben de rechtszaken met trieste regelmaat aangetoond.

In de ogen van de senatoren zijn de magnetiseurs nu plotseling zelf slachtoffers. Slachtoffers van de inderdaad ongelijkmatige wetstoepassing. Een tragische misvatting. Er is maar één soort slachtoffers. Dat zijn slechts die zieken, die een lange, ondeskundige, pijnlijke en levensgevaarlijke behandeling krijgen van zoetgevooisde medicijnmannen die goena goena toepassen in onze twintigste eeuwse maatschappij.

Het recept van de Eerste Kamer zal niet werken. Door een aantal slimme inbrekers het recht te geven vrijelijk overal een greep te doen roeit men de inbraak niet uit. Door van enkele magnetiseurs bevoegde geneeskundigen te maken bestrijdt men de kwakzalverij niet.

Verwijzingsbriefje voor magnetiseur

DOKTERS DILEMMA

IN MEDISCH CONTACT lezen wij in de rubriek „Uit de praktijk” het volgende vlotgeschreven schetsje. Wij publiceren dit, omdat er tot onze teleurstelling uit blijkt, dat men zelfs in sommige artsenkringen met onbegrijpelijke mildheid oordeelt over het optreden der „paranormale begaafden”.

Ik heb een patiënte die sinds lange tijd voor een ernstige chronische kwaal onder mijn behandeling is. Vooruitzicht op genezing bestaat er niet, ook niet volgens het oordeel van enkele in de loop der jaren geraadpleegde specialisten. Deze dagen kwam ze weer eens op mijn spreekuur: of ik haar een briefje wilde geven. Ik informeerde wat voor een briefje ze bedoelde, want daar kan zoveel onder worden verstaan: van een recept of een briefje voor een ondersteek, tot allerlei verklaringen, die je volgens „het groene boekje” volstrekt niet mag geven.

Toen vertelde ze me, dat ze, omdat ze niets vooruit ging, de hulp van de heer X had ingeroepen, en daarbij noemde ze de naam van een welbekend representant van de groep der zogeheten „paranormaal-begaafden”. Ze toonde me een briefkaart, die ze van de heer X had teruggekregen en waarop het volgende gedrukt stond:

„Geachte M., Door overstelpende drukte in mijn praktijk kan ik u momenteel niet ontvangen. T.z.t. ontvangt u een uitnodiging. U gelieve hierover niet te telefoneren of te schrijven, dat stagneert nog meer. „Hierbij ingesloten foto retour. Hoogachtend X.”

Maar dat was niet alles. Op hetzelfde kaartje stond nog een verhaal met de pen bijgeschreven. Dit luidde:

KWAKZALVERS TE VOET

De volksgezondheid is reeds vele jaren ernstig geschaad en wordt nog steeds geschaad door de zich als een olievlek uitbreidende kwakzalverij op het gebied van de „voetverzorging”, vertelde de heer A. A. J. Kouwenhoven, voorzitter van het Nederlandse genootschap tot bevordering der voetverzorging ter gelegenheid van het feit dat het genootschap vijftienvintig jaar geleden de koninklijke goedkeuring op zijn statuten kreeg.

Het genootschap heeft op het ogenblik 150 leden, die over het gehele land verspreid zijn.

„Daarbij komt nog, dat men niet overal en altijd het juiste inzicht heeft in het wezen van de voetverzorging. Zelfs, zo meent de heer Kouwenhoven, „is men op het ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid beslist niet op de hoogte van de ontwikkeling van het beroep van chiropedist”.

„Wachtijd 1½ jaar. U dringt op spoedige oproep aan. Tegenover de wachtenden is dit alleen verantwoord, indien u mij omgaand een coördinatie van Uw huisarts toestuurt, met Uw naam en adres. De Administratie.”

En of ik dus zo vriendelijk zou willen zijn even zo'n akkoordbriefje te geven. Daar zat ik. Natuurlijk wilde ik per se zo'n briefje niet afgeven. Ik voel er niets voor, X de gelegenheid te geven door middel van een briefje van de huisarts — ongeacht de inhoud daarvan — aan te tonen, dat ook artsen hun patiënten naar hem „verwijzen”.

Maar hoe leg ik haar dat uit? Zij zal immers het gevoel hebben dat ik haar op deze manier dupeer? Ze vroeg me natuurlijk direct of ik het erg vond wat zij gedaan had. Ik kon niet veel anders antwoorden dan dat ik het niet „erg” vond en het ook wel kon begrijpen, maar dat ik er onmogelijk mijn medewerking aan kon verlenen en dat ik dat zelfs niet mocht doen. Ik heb er maar niet bijverteld, dat er een — door de Hoge Raad bevestigde — uitspraak van het Amsterdamse Tuchtcollege bestaat, volgens welke het vertrouwen in de stand der geneeskundigen eist, „dat de geneeskundige zich onthoudt van materiële of morele

steun aan de uitoefening der geneeskunde door onbevoegden.”

Enfin, het was niet gemakkelijk om haar duidelijk te maken, waarom ik toch echt niet aan haar verzoek kon voldoen maar tenslotte ben ik daar, geloof ik, wel in geslaagd en lijkt onze goede verhouding door dit incident niet te zijn geschaad. Maar of dit in dergelijke situaties altijd zo zal lukken?

Toch wel een handige jongen, die X.

Huisarts.

Begrijpelijk, dat huisarts zijn ongeeneeslijke patiënte niet botweg wil weigeren een wanhopig beroep te doen op een beunhaas. Maar een ernstig woord van waarschuwing was toch stellig op zijn plaats geweest.

Huisarts had zijn patiënte kunnen wijzen op het onzekere van een behandelend „geneesheer”, die zijn patiënten op een wachtlijst van 1½ jaar moet plaatsen. Hij had haar op weggegooid geld kunnen voorbereiden en haar wanhoop wellicht met een woord van troost of begrip kunnen trachten te stillen. Hij had uit ons maandblad een goede greep kunnen doen naar voorbeelden van ergerlijke magnetiseursvergissingen.

Kwakzalverij-bestrijding moet bij de huisarts beginnen!

Geslaagde Jaarvergadering

EEN LEVENDIGE discussie tijdens de jongste jaarvergadering toonde aan hoe bij vele leden de positieve gedachte leeft de bestrijding van de kwakzalverij met voortdurende kracht te blijven steunen.

Indien er al verschil van mening was, dan ging het toch slechts om de te voeren strijdmethoden en het was goed om te horen dat men van geen wijken wil weten.

Zo kwam dr. ir. C. K. van Daalen met een positieve gedachte om secties te vormen van deskundigen op ieder afzonderlijk terrein om de kwakzalverij doelmatiger te bestrijden. Er werd uitvoerig ingegaan op de praktische mogelijkheden van dit voorstel.

Ons enthousiaste lid, de heer Ph. B. Ottervanger stelde de ledenwerving aan de orde. Hij stelde voor een subcommissie te vormen die zich op de ledenwerving zal beraden.

Met een woord van welkom opende voorzitter dr. H. H. Funke de vergadering. Nadat de notulen waren goedgekeurd volgde voorlezing van jaarverslag en financieel verslag, die reeds in ons vorige nummer zijn opgenomen.

REDACTIE:

Medisch redacteur:
dr R. E. Wierenga, arts, Barchem
Pharm. redacteur:
J. E. Buiten, apotheker, Zwolle

De Kascommissie werd aangevuld met de heer O. Kuijk, omdat dr. J. Hutchinson door bijzondere omstandigheden zijn functie helaas moest neerleggen. Aan de beurt van aftreden als bestuursleden waren mevrouw A. Burbach van der Woord en de heren E. Mijna-rends en A. Verschuur. Zij stelden zich herkiesbaar en werden bij akklamatie herkozen.

Pseudo-genezer beboet

Wegens het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst heeft de Rotterdamse rechtbank de 47-jarige Hagenaar G. L. veroordeeld tot vijf boetes van f 100, subsidiair vijfmaal tien dagen hechtenis, aldus Het Vrije Volk.

Verdachte was herhaaldelijk opgetreden in bijeenkomsten die onder meer in Rotterdam, Den Haag, Maassluis en Naaldwijk waren gehouden, waarbij hij „in trance” langs het lichaam van bezoekers streek om hen daarmee van hun kwalen te genezen.

Hij was in beroep gekomen van het vonnis van de Rotterdamse kantonrechter, waarbij hij tot vijf boetes van f 200 of vijfmaal veertig dagen hechtenis gevonnist was. Het O. M. had veertien dagen te voren bevestiging van dit vonnis geëist.

Goed begin van 1960

37 NIEUWE LEDEN

DE LEDEN die onze vereniging dit jaar een „goed begin van 1960” hebben gewenst, konden niet vermoeden hoe letterlijk hun wens in vervulling zou gaan.

Het bewijs van dit goede begin is vervat in de bijna 40 nieuwe leden, die wij hieronder met name noemen. Deze grote aanwas in enkele weken tijd toont de groeiende en noodzakelijke belangstelling, die de verdedigers van de volksgezondheid in deze spannende tijden voor onze strijd opbrengen.

Spannende tijden, inderdaad. De geweldige propagandaslag van de onbevoegde genezers brengt zelfs de volksvertegenwoordiging aan het twijfelen. Er is de dreiging, dat onbevoegde medicijnmannen hun irrationele argumenten zelfs aan zeer redelijk denkende autoriteiten weten op te dringen.

Dat is het gevaar, dat slechts bestreden kan worden door onze vereniging een groeiend ledental te bezorgen, waardoor de stem van waarschuwing tegen deze verontrustende ontwikkeling luider en met meer gezag kan klinken.

Bijzondere dank is de vereniging verschuldigd aan de man die dit niet alleen duidelijk inziet, maar de strijd bovendien daadwerkelijk voert door geen moeite te sparen bij het aanwerven van nieuwe leden.

De Hilversumse arts D. Uitterdijk leverde de prestatie alle onderstaande Hilversumse nieuwe leden te winnen. Wij vermelden zijn belangrijke inspanning voor onze vereniging als aansporing aan de honderden medeleden om zijn voorbeeld te volgen. Dr. Uitterdijk sprak tijdens de algemene ledenvergadering over dit onderwerp behartigenswaardige woorden. Hij zei, dat het met enige moeite mogelijk was het ledental van onze vereniging sterk op te voeren. Maar onmiddellijk daarop leverde hij zelf het sprekend bewijs van de juistheid van zijn woorden. Ziehier de

nieuwe leden, die wij van harte een welkom in onze vereniging toeroepen. Alle nieuwe en oude leden van onze vereniging zij bovendien een gelukkig 1960 toegewenst.

Mej. M. Dekker, wijkverpleegster te Zierikzee; Mej. Dr. H. A. van Gilse, Internist en G. den Outer te Rotterdam; Apoth. v/h fa. C. B. Kok te Amersfoort; J. J. Rombach, arts te Barneveld; C. Broekhoff; F. Houdijk, arts; R. W. ten Braak, arts; Dr. P. J. Sinnighe Damstè, keel-neus-oorarts; W. A. Kampman, arts; Dr C. M. Grasveld, chirurg; A. van Wijlick, röntgenoloog; W. G. Zaalberg van Zelst, Dir. Alg. Ziekenfonds v. Goei en Eemland; Dr W. M. Rijnberg, longarts; A. A. Vredendaal, arts; Mej. Zr. Bosma, Dir. Gem. Ziekenhuis; Dr A. A. Cöhrs, vrouwenarts; H. J. J. Montanus, controle-arts; Dr L. Ekelmans, oogarts; Dr C. van de Berg, reumatoloog; C. A. de Heus, arts; M. W. van Zetten, arts; G. W. H. Esselink Jr, arts; H. de Groot, arts; J. Grijns, arts; S. F. Bok Jr., arts; Dr A. H. Borgers, uroloog; H. van Donk, kinderarts; C. A. Dros, arts; C. Heijboer, arts; W. J. M. Jansen, arts; Dr I. Joppe, huidarts; J. S. de Jong, arts; W. J. Moggré, arts; Dr J. A. Smits, spec. hart- en vaatziekten, allen te Hilversum; J. Dovianus te Rotterdam; C. Wigbold te Roermond.

Bureau Vereniging

HET BUREAU van de vereniging is gevestigd te Lunteren. Directeur is de heer D. H. van den Bosch, „Welgelegen”, Lunteren, telefoon 08388-301. Aan dit bureau zijn alle inlichtingen omtrent de vereniging verkrijgbaar. Ook kan men hier lezingen aanvragen op het gebied van de kwakzalverijbestrijding.

Register Jaargang 1959

	Nummer:
J. G. Albers	2 en 3
Aanbevolen geneesmiddelen	9 en 12
Aardstralen	1, 3, 6 en 10
dr. Albert	6 en 11
Apothekers	12
Artsen	2, 3, 7, 11 en 12
dr. J. Bendien	7
Berger-Bosboom	2 en 4
dr. F. Brink	1, 3 en 3
mevr. T. Brüning-Kop	2 en 5
mr. I. van Crefeld	12
Dierendrogist	4
Diergeneeskunde	11
mr. A. van Doorninck	10
dr. H. J. W. Drooglever Fortuyn	4
Financieel verslag 1958	12
Gebedsgenezing	1 en 9
Geestelijke kwakzalvers	9
H-3	5 en 7
mej. E. H. Hengeveld	11
Hypnose	1 en 9
Jaarverslag 1958	12
prof. dr. L. B. W. Jongkees	11
Kaartje (het opgeladen —)	9
Kinderverlamming	8 en 9
Kon. Wilhelminafonds	6
mr. G. E. Kruseman	1 en 7
Kwakzalvers 100 jaar geleden	1
Magie en Geneeskunde	11
Magnetiseurs	
(— kreeg applaus in rechtzaal)	2
(— ging zelf naar dokter)	2
(verdiensten f 75.— per 2 uur)	2
J. J. C. Marlet	8
Masseur	6 en 7
Minister	3 en 12
Onderzoek naar paranormale geneeswijze	
Osborn	3 en 12
Ph. B. Ottervanger	1 en 5
Ph. B. Ottervanger	3, 4 en 10
Paragnosie en strafproces	3 en 4
Paranormale geneeswijze	
(proefschrift dr. Brink)	1, 3 en 4
(opvatting mr. Van Crefeld)	12
(mild standpunt Trouw)	4
(krenkende beschuldiging)	7
(dominee en politicus)	8
(propaganda voor VPRO)	10
(nieuwe regeling)	11
Radio-uitzending	10
Rheuma en kwakzalverij	12
Sport en kwakzalverij	5
Prof. Tenhaeff	1, 6 en 11
Toverdrank	5
Tranquillizers	3
Trouw	4
Uien tegen kanker	7
VPRO	10
Waardigheid	8
Weleda-berichten	11

Bestuur van de Vereniging tegen Kwakzalverij: Dr H. H. Funke, Arts te Amsterdam, Voorzitter; E. Mijnaerends, Tandarts te Amsterdam, Vice-voorzitter; Mevr. A. Burbach-van der Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, Secretaresse; L. Brest te Amsterdam, Penningmeester; Mej. E. H. Hengeveld, Arts te Zwolle; Mr J. E. Goudsmit, Kantonrechter te Haarlem; Dr H. H. Scholten, Dierenarts, Veterinair Inspecteur van de Volksgezondheid te Haarlem; H. Dijkstra, Oud-Commiss. van Politie te Amsterdam; A. Verschuur, Arts te Amsterdam; Mr J. D. van den Berg, Rechter te Arnhem; Mr G. C. M. van Nijnatten te Voorburg, Referendaris bij het Ministerie van Justitie; Dr J. H. Ligterink, Arts en Apotheker te Amsterdam.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 7.50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2.50. Adres voor het opgeven van leden en abonné's: Mevr. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, A'dam-Z. Postgiro van de Ver. 32237 te Amsterdam - Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA N.V.
Amsterdam

Abonnement per jaar franco per post bij vooruitbetaling f 7.50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2.50

Administratie Maandblad:

Mevr. A. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, tel. 02959 - 19114.

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: O. Kuijk, Brantwijk 76, Amstelveen

Opgericht 1 januari 1881

BETERSCHAP !! ??

ONDER DEZE TITEL, maar dan zonder uitroep- en vraagteken, verschijnt van het Laboratorium voor Natuurlijke Voeding te Nunspeet een blad, dat blijkbaar geregeld zal worden verspreid. Het opent met een hoofdartikel: Laat de Natuur U genezen!, waarin de lof van de natuurlijke hulpbronnen, de kruiden, wordt gezongen. Oude cultuurvolken immers kenden hun kruidendranken, die bereid waren door kundige handen. In ons geval gaat het blijkbaar om kruidentincturen, in samenwerking met de arts van het Laboratorium voor Natuurlijke Voeding samengesteld door een Zwitserse „Dr. Alfred Vogel”. Jammer dat de naam van de Nunspeetse arts niet bekend is, het zou de moeite waard zijn ons te overtuigen of hier alleen maar sprake is van bluff, dan wel dat in werkelijkheid een arts aan dit kwakzalversbedrijf zijn medewerking zou verlenen. Allereerst waarom zouden deze kruidentincturen zoveel beter werken dan al die kruiden, die we ook al in ons land kennen en door de medici dagelijks worden toegepast? Dat zit hierin dat in dit geval de kruiden direct worden uitgeperst, waarna het genezende groene sap dan tot één van de kruidentincturen wordt. De reeds genoemde Dr. Vogel hoopt binnenkort een serie lezingen over kruidengeneeskunde te houden. Ik sprak zo even van een **Kwakzalversbedrijf** en zal deze bewering verduidelijken. Ik neem uit „Beterschap” een stukje over maagklachten over „Door onnatuurlijke voeding en verminderde orgaanfuncties lijden ontelbaren aan moeilijkheden met hun spijsvertering. Men neemt dubbelkoolzure soda in,

slikt patentmiddeltjes en vermindert zo van jaar tot jaar de mogelijkheid tot werkelijk herstel. Lijdt U aan een der hieronder beschreven stoornissen, bestel dan direct het daar achter vermelde kruidenmedicament, dat zal U vrijwel direct verlichting geven en wat nog belangrijker is, de kwaal helpen genezen.”

Maagzuur, Gastronal	f 2,20
Opgezette buik, Papayasan	„ 4,80
Eten blijft op de maag liggen, Centauridruppels	„ 3,10
Vaak diarree, Tormentavena	„ 3,10
Verstopping of hardlijvigheid, Rasayana I en II	f 2,20 en „ 2,60
Gal- en Leverklachten	

Podophyllum en Chelicynera „ 3,10
Is dit kwakzalverij of niet? Wat komt er terecht van de lijder aan een beginnend maagcarcinoom, die omdat „het eten op de maag blijft liggen” doorgaat met het slikken van de centauridruppels en daarmee de gunstige tijd voor een maagoperatie voorbij laat gaan?

Bij grote vatbaarheid voor verkoudheid hoeft men slechts een anti-verkoudheidskuur à f 7.90 te volgen; succes verzekerd! Vergroting van de prostaat-klier kan bestreden worden door een kuur à f 15.20.

De operatie, waartegen menigeen zo op ziet kan dan heel vaak worden voorkomen. Ik vraag me af wat bij een, zo vaak voorkomend, verhoogd ureumgehalte van de urine de uiteindelijke afloop wel zal zijn!

Patiënten met hartklachten, die volgens „Beterschap” vaak niet bestaan door een werkelijke hartaandoening, maar waarbij het veelal gaat om een gespannen en wat slecht doorbloede hartspier (sic!) kunnen verrukt zijn van de kal-

merende en versterkende werking van de kuur, bestaande uit drie geneesmiddelen, kosten f 12, inclusief medisch advies. Maar als de patiënt door of na de gebruikte medicamenten zijn acute hartaanval krijgt, wordt natuurlijk niet de „dokter” van het kruidenbureau, maar de huisarts geroepen, die kan trachten te redden wat er nog te redden is.

Het Laboratorium „Bio horma” te Nunspeet heeft geregeld contact met artsen en klinieken; ik zou wel eens willen weten met wie en welke!

Een plattegrond van Nunspeet en omgeving met aanwijzing van de plaats van het laboratorium is in het blad opgenomen — ik hoop dat maar zeer weinigen de weg naar het laboratorium en hun beterschap(?) zullen kunnen vinden.

R. E. W.

Lage straffen.....

IN ROTTERDAM is een magnetiseuse, die haar patiënten door een zakdoekje „gezond blaast” door de rechter strafbaar geacht, maar zonder straf naar huis gezonden.

In Dordrecht is een magnetiseur voor het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst gedurende vijf maanden veroordeeld tot een boete van f 15,— of drie gulden per maand.

Wij nemen ons voor in een volgend nummer uitvoerig op de kwestie der bestraffing van onbevoegde genezers terug te komen.

In dit nummer willen we volstaan met een citaat uit de belangwekkende lezing van prof. dr. L. B. W. Jongkees op de laatste Amsterdamse Universiteitsdag: „De getuigenissen zijn nu meestal à décharge, zij spreken van paranormaal begaafden, die nu niet het kind beheksten of de koe verhinderden melk te geven, maar die de vrouw haar spraak teruggaven of de verlamde weer deden lopen. En dezelfde rechters hebben nu geen bloedend, doch een blij hart dat zij deze weldoeners hebben vrijgesproken.

Ik weet niet of de uitspraak der rechters van vroeger (in de heksenprocessen) meer doden ten gevolge heeft gehad dan de clementie der tegenwoordiger rechters bij de bestrijding van de kwakzalverij. De bewijsvoering in deze materie is uiteraard niet eenvoudig.”

AAN ALLE LEDEN

verzoekt de penningmeester hem de contributie-1960 ten bedrage van f 7,50 te gireren. Voor studenten, verpleegsters, kraamverzorgsters, arts-, tandarts- en apothekersassistenten bedraagt de jaarcontributie f 2,50.

Hoe eerder U gireert, des te meer verlicht U de taak van de penningmeester!

De gironummers van de Vereniging tegen de Kwakzalverij zijn: postgiro 32237 en gemeentegiro Amsterdam K 1672.

Magnetiseuse veroordeeld zonder strafoplegging

DUISTERNIS IN LICHTSTAD ROTTERDAM

De uitspraak van de Rotterdamse rechter in de zaak tegen een magnetiseuse deed een onzer lezers naar de pen grijpen voor onderstaande uit het hart opgewelde ontboezeming.

Vele vragen doen zich voor

In de Nieuwe Rotterdamse Courant van 3 febr. staat het volgende bericht: DE RECHTBANK te Rotterdam heeft in hoger beroep uitspraak gedaan in de zaak van de 53-jarige magnetiseuse T. B.—K. Mevrouw B. was door de Kantonrechter veroordeeld wegens overtreding van art. 436 van het Wetboek van Strafrecht, te weten buiten noodzaak uitoefenen van een beroep waartoe de wet toelating vordert. Mevrouw B. had bekend als magnetiseuse het beroep van de geneeskunst te beoefenen zonder over bij de wet daartoe vereiste bevoegdheid te beschikken.

De rechtbank achtte, met vernietiging van het vonnis van de Kantonrechter, de ten laste gelegde feiten bewezen en strafbaar. Zij bepaalde in het vonnis, dat voor deze feiten geen straf zal worden toegepast overeenkomstig de bepaling van art. 398, 9° van het Wetboek van Strafvordering welke eveneens van toepassing is (volgens art. 425) op het hoger beroep van Kantonrechtspraken bij de rechtbank.

In het Wetboek van Strafvordering staat in art. 398, 9°: Indien de Kantonrechter dit, in verband met de geringe betekenis van het feit en de omstandigheden, waaronder het is begaan, raadzaam acht, kan hij in het vonnis bepalen, dat geen straf zal worden toegepast.

Het menselijke in onze rechtspraak.

Vele vragen doen zich hierbij voor.

REDACTIE:

Medisch redacteur:
dr R. E. Wiereaga, arts, Barchem
Pharm. redacteur:
J. E. Buijter, apotheker, Zwolle

Is door een deskundige uitgemaakt, dat het hier ziektegevallen betrof, waarbij het geen kwaad kon als de dokter vervangen werd door een magnetiseuse? Of heeft Mevrouw B. haar bedrijf opgeheven? Want morgen kan zij een herstelbare ziekte maken tot een onherstelbaar geval.

Wordt het nu voor andere magnetiseuses niet erg aantrekkelijk gemaakt zich te vestigen in de buurt van Mevrouw B.?

In de tijd van Molière waren er dokters, die geregeld bloed aftapten. Maar dat was in de 17e eeuw. Toen was de gemiddelde leeftijd 30 of 35 jaar; doch nu is het 70 jaar. Allerlei factoren hebben daaraan meegewerkt; ook aan de dokters geeft men een aandeel daarin. Is dat onjuist? Waren het de magnetiseuses?

In het sprookje geeft een fee een vergiftigde appel aan Sneeuwitje; maar dat was een boze fee.

Als iemand zijn kind onttrekt aan de behandeling van de bevoegde medicus, maar het laat behandelen door een magnetiseuse en het kind, dat genezen had kunnen worden, sterft, is zo iemand dan strafbaar?

Heeft deze rechter niet een vriend, die hem dit artikel ter lezing stuurt?

Als een rechter een zakkenroller of een inbreker of een moordenaar vrij stelt van straf, is dan de gemeenschap daarmee gediend?

Welke term gebruikt de rechtspraak voor een moord met goede bedoeling?

Een man wilde weten of de sabel, die aan de muur hing, wel scherp genoeg was; dit kostte zijn vrouw haar leven.

Deze man was een krankzinnige.

Er is een donkere plek in de lichtstad Rotterdam.

Dr. H. J. W. DROOGLEEVER
Bussum, FORTUYN,

Einde van Dortse
„uitstel” - zaak
BOETE: f 15.-

DE RECHTBANK te Dordrecht heeft de 57-jarige magnetiseur T. F. uit Rotterdam veroordeeld tot geldboeten van driemaal f 5,—, driemaal een dag hechtenis wegens het in de periode van januari tot mei 1959 onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst, zo meldt de N. R. C.

Veertien dagen tevoren had T. F. voor de tweede maal in hoger beroep terecht gestaan. De officier van Justitie had bevestiging gevraagd van het vonnis van de kantonrechter, driemaal f 300,— boete.

In oktober was de zaak in eerste instantie behandeld. De zaak was toen op verzoek van de verdediger, mr. W. Beernink, uitgesteld in afwachting van een nieuwe wettelijke regeling voor paranormaal begaafden. Toen de nieuwe regeling in januari niet tot stand was gekomen, werd de zaak opnieuw behandeld.

In zijn pleidooi wees mr. Beernink er op, dat de minister had verklaard, dat het openbaar ministerie zelf in kwesties als deze redelijke wegen moet zien te vinden, zo meldt het Rotterdams Parool.

Elk geval moet op zichzelf worden behandeld, aldus mr. Beernink, maar ook moet volgens de minister met bepaalde gevoelens van het publiek rekening worden gehouden. De raadsman vond het merkwaardig, dat vooral bona fide paranormaal begaafden worden gecontroleerd. Omdat magnetiseur F. onder controle van artsen zou staan en omdat hij bovendien een verzoekschrift overlegde met de handtekeningen van 350 personen die door verdachte waren behandeld, vroeg hij vernietiging van het vonnis van de kantonrechter en oplegging van een milde straf. De officier van Justitie zei dat het moeilijk was om uit te maken wie wel en wie niet paranormaal begaafd is.

Aanbevolen Geneesmiddelen

WETGEVER en APOTHEKER

DE APOTHEKER maakt, ook in Nederland, geen reclame voor zichzelf, noch voor zijn kunst en de voortbrengselen daarvan. Hij deelt deze opvatting met arts, tandarts en dierenarts.

Desalniettemin staan in dagbladen en periodieken regelmatig advertenties, waarin verpakte geneesmiddelen worden aanbevolen tegen de meest uiteenlopende kwalen en waarbij vaak een snelle en feilloze werking wordt gearandeerd.

Niet zelden bevatten deze advertenties een suggestief gegeven raad op geneeskundig en artseneerbereidkundig gebied. „Neem bij pijn een Habbelcachtel!“. „Bescherm uw gezondheid met een Hobbeldragée“. „Verdrijf uw rokershoest met Hubbelsiroop!“ „Een voordelige familieflacon“. „Zorg, dat u bij kiespijn Hoebeltabletten in huis hebt!“. „Maak zelf Uw sterkwerkend wrijfmiddel.“

Het is begrijpelijk, dat men zich wel afvraagt, of het plaatsen van dergelijke aanbevelingen eigenlijk niet een vorm van kwakzalverij betekent en gelijk moet worden gesteld met de werkzaamheid van die „genezers“, die zonder de oorzaak van het lijden te kennen, de goedgelovige patiënt desalniettemin genezing beloven door middel van een standaard-kruidentmengsel.

Verschillen

NU ZIJN ER DIREKT een aantal verschillen aan te wijzen.

Verpakte geneesmiddelen kunnen worden verdeeld in twee groepen. De eerste, die van de *serieuze* geneesmiddelen, omvat die verpakte geneesmiddelen, welke in serieuze dosis sterkwerkende grondstoffen bevatten en daarom in het algemeen door de groothandelaren slechts aan apothekers, apotheekhoudende artsen, tandartsen en dierenartsen worden afgeleverd.

Advertenties hiervoor ziet men niet in dagbladen. De fabrikant maakt reclame onder gebruikmaking van alle tegenwoordige mogelijkheden maar uitsluitend onder deskundigen — farmacologisch en/of medisch — in wetenschappelijke tijdschriften, en stuurt min of meer fraaie drukwerken rond om de merknaam in het geheugen te prenten.

De tweede groep wordt gevormd door de *niet-serieuze* verpakte geneesmiddelen, die zich vooral bezighouden met

algemeen als lastig maar verder ongevaarlijk geoordeelde klachten. Het zou zeker interessant zijn om na te gaan hoe en in welke mate de misvatting van de patiënt, dat zijn klachten niet serieus zouden zijn, door de reclame voor deze verpakte geneesmiddelen wordt beïnvloed.

Van deze tweede groep verschijnen regelmatig advertenties in periodieken en dagbladpers. Men mene echter niet, dat deze advertentiecampaagnes volkomen ongebreideld kunnen worden opgezet.

DE GROTE DAGBLADEN hebben reeds geruime tijd geleden vrijwillig op zich genomen om die advertenties te weigeren, welke kennelijk en in aanmerkelijke mate de farmaceutische verzorging en daarmee de volksgezondheid zouden kunnen schaden. Deze zelfbeperking betekent een financieel offer, dat niet moet worden vergeten.

Anderzijds dient men te bedenken, dat de nieuw gereedgekomen Geneesmiddelenwet de bizarre toestand sanctioneert waarbij verpakte geneesmiddelen, welke tot de tweede groep behoren, in Nederland ook door anderen dan apothekers (en daarmee ten dele gelijkgestelden, de apotheekhoudende artsen) mogen worden afgeleverd. Dit afleveren door farmaceutisch onbevoegden is (dus volgens de Wet) geen uitoefenen van de artseneerbereidkunst.

Men kan dus aan onze dag- en weekbladdirecties zeker niet verwijten, dat

zij geen reclame-advertenties weigeren voor die groep van verpakte geneesmiddelen, waarvan de wetgever zelf al heeft uitgemaakt, dat het afleveren daarvan eigenlijk niets met de farmacie te maken zou hebben. Desalniettemin heeft ook deze categorie van verpakte geneesmiddelen de naam van geneesmiddel behouden.

Onbevoegd

ONDER KWAKZALVERIJ verstaat men het handelen van iemand, die onbevoegd geneesmiddelen met veel ophef verkoopt of aanwendt. Of hij deze zelf bereidt dan wel laat gereedmaken is van ondergeschikt belang.

Ook in de toekomst zal de apotheker uiteraard nalaten om aan de weg te timmeren door reclame te maken. Hoewel hij bevoegd zowel tot bereiding als aflevering is, zal hij de „ophef“ dus achterwege laten en het aanwenden overlaten aan de geneeskundige.

Aangezien de wetgever thans heeft uitgesproken, dat een deel van het farmaceutische terrein, thans legaal, aan de apotheker moest blijven onttrokken en overgedragen aan farmaceutisch onbevoegden kan men moeilijk meer spreken van kwakzalverij. Zodra de aflevering, de verkoop, van een groep geneesmiddelen geen farmacie meer is maar een daad van koopmanschap, kan het aanprijzen van deze, tot koopwaar geworden geneesmiddelen, alleen nog worden gezien als een logisch gevolg van de opvatting van de wetgever. De verkoop eist reclame, scheppen van behoefte, vergroting van omzet.

Dat voor het bereiken van deze doeleinden door de handel gegrepen wordt naar alle mogelijkheden, welke de moderne reclametechniek kan bieden, is bedroevend maar wettelijk gezien alleszins toelaatbaar. Dit toch heeft nu de indirecte sanctie van onze wetgever.

De ziel zit bij het hart

VIER MAAL f 250,— boete of vier maal 50 dagen hechtenis eiste de officier van Justitie voor het kantongerecht tegen de 62-jarige magnetiseur B. v. d. W. te Rotterdam. Zo lezen we in Het Vrije Volk van Rotterdam.

Aan zijn eis voegde de officier toe, dat hij zal laten controleren of verdachte met zijn praktijken doorgaat en niet zal aarzelen bij herhaling daarvan een principale gevangenisstraf te eisen. De kantonrechter heeft verdachte conform de eis veroordeeld.

Verdachte was ten laste gelegd dat hij in vier gevallen patiënten had behandeld door zijn handen op hun lichaam te leggen en afslaan of strijkende bewegin-

gen te maken. In 1954 is hij voor soortgelijke handelingen tot f 500 boete veroordeeld.

Verdachte verklaarde, dat hij tot deze praktijken gedreven wordt, omdat hij overtuigd is genezende kracht te bezitten als middelaar tussen de kosmische straling en z'n zieke medemens. Voor hij tot het praktische deel van zijn behandeling overgaat, zo heeft hij verklaard, schouwt hij hen in de ziel, die zich ergens in de buurt van het hart zou bevinden.

Tegenover de kantonrechter verklaarde hij zich bereid in april zijn praktijk, die zijn enige middel van bestaan vormt, te zullen sluiten.

SPOEDVISITE

Onder deze kop troffen wij in het „Ziekenfondsnieuws” een interessante bijdrage aan, die wij hieronder laten volgen. Wij verheugen ons er over, dat dit blad, dat in een oplage van 495.000 exemplaren wordt uitgereikt aan ziekenfondsverzekerden op zo duidelijke wijze stelling neemt tegen het gevaar van de kwakzalverij.

Nog dagelijks vallen slachtoffers van kwakzalverij

RING, 's avonds half twaalf. „Dokter, of u gauw bij mevrouw P. wil komen. Ze kan opeens haar linkerarm en been niet meer bewegen en ze praat zo raar”. Onderweg naar de garage en in de auto bedenk ik mij, dat ik mevrouw P. het laatst drie maanden geleden heb gezien. Zij moet nu ongeveer 76 jaar zijn.

Toen ik haar voor het eerst zag, zeven jaar geleden, was ze bij haar kinderen in komen wonen. Ze had een bloeddruk van 230/150 en haar oude hart pompte er met moeite tegen op. In het begin wat tegenspartelend, later meer gewillig en nog later zeer tevreden, onderwierp zij zich aan het zoutloze diët, de tabletten voor het hart en de pillen tegen de hoge bloeddruk.

Oma kwam van buiten en had nog nooit een dokter nodig gehad, zoals ze zelf trots verklaarde en dat maakte aanvankelijk de overgang naar het strakke regiem van zo'n stadsdokter wat moeilijk. Oma knapte echter schitterend op, leerde inzien, dat je op je 69ste jaar niet altijd genoeg hoeft te nemen met chronische hoofdpijn, kortademigheid en „zucht” in de benen, maar dat je met het opvolgen van doktersraad weer kunt veranderen in een actief vrouwtje, zonder hoofdpijn en zonder „zucht”, die het niets te veel is om af en toe voor dochter in te springen en de kinderen te begeleiden naar het spreekuur; iets wat haar dochter werk uit handen neemt en waardoor zij gaandeweg van een hulpbehoevende oude vrouw weer verandert in een krasse actieve en plezierige vrouw.

Drie maanden geleden had oma mij aangekondigd, dat zij de drie zomermaanden zou gaan logeren bij een andere dochter in een klein plaatsje in een mooie omgeving. Ze voelde zich immers weer zo goed!! Ik gaf haar medicijnen voor de vakantie, controleerde haar hart

en bloeddruk, die voor haar leeftijd best in orde waren en drukte haar op 't hart trouw diët te blijven houden, medicijnen goed door te gebruiken en zich tijdens haar vakantie nog een paar maal te laten controleren.

Ik trof mijn patiënte, die zo welgemoed op reis was gegaan, in droevige toestand aan, met alle tekenen van een ernstige hersenbloeding, een zeer hoge bloeddruk, sterk gezwollen benen en een hart, dat van slag was. Zij zou, als ik haar weer over deze slag kon heenhelpen, verder de jaren, die haar nog restten, als totaal invalide moeten doorsukkel!!!

Wat was er geschied? In het plaatsje, waar mevrouw P. logeerde was een wondergenezer gevestigd, die z'n diagnose stelde door in de ogen te kijken, of op grond van het aanschouwen van één per brief opgestuurd haarlokje, of zelfs al op grond van het ontvangen van een postwissel met de woorden „hoge bloeddruk” erop gekrabbeld.

De voorschriften van de begenadigde man waren inderdaad zeer aantrekkelijk. Men behoefde met zijn kostelijke medicijnen het nare zoutloze diët en het eventuele vermageringsdiët niet meer te volgen, dat werd alleen voorgeschreven door „gewone dokters”, die zijn kostelijke gaven en kruidenkennis mis-

Bureau Vereniging

HET BUREAU van de vereniging is gevestigd te Lunteren. Directeur is de heer D. H. van den Bosch, „Welgelegen”, Lunteren, telefoon 08388-301. Aan dit bureau zijn alle inlichtingen omtrent de vereniging verkrijgbaar. Ook kan men hier lezingen aanvragen op het gebied van de kwakzalverijbestrijding.

ten. 's Morgens en 's avonds een kopje kruidenthee en alles kwam in orde. Mevrouw P., omgepraat door bureu en kennissen, liet de medicijnen, waardoor ze was opgeknapt, staan en genoot weer als vroeger van haar „hartige kostje”. De gevolgen bleven niet uit.

Onze voorlichting is blijkbaar nog niet voldoende, de strijd tegen de kwakzalverij is nog steeds niet uitgestreden. Dagelijks vallen er in Nederland nog slachtoffers, dagelijks worden grote bedragen van uw ziekenfondspremie besteed, om datgene, wat hij verknoeide, te trachten te herstellen. Wees verstandig, houd u bij de adviezen van uw huisarts en/of specialist en mijd de kwakzalvers.

DE MEDICIJNMAN

DE MEDICI van de medische faculteit van Zuid-Afrika interesseren zich evenals de onderzoekers van Witwatersrand voor de studie van de negergeneeskunde en voor bovennatuurlijke verschijnselen. Zij richtten zich onlangs tot de medicijnmannen van de negerstammen met een reeks vragen over de geneesmiddelen en praktijken, die ze toepassen om de verschillende ziekten te genezen, waaronder voorhoofdsholteontsteking (sinusitis).

De medicijnmannen echter weigerden beleefd maar krachtig om enige inlichting te geven. Ze verklaarden, dat volgens een algemene overeenkomst, dat als ze hun geheimen bekendgaven, ze alle geneeskraft zouden verliezen. De medicijnmannen van Zuid-Afrika zijn in een beroepsvereniging verbonden, waaraan ze een maandelijks bijdrage betalen. Ze hebben het recht de titel van dokter te gebruiken en hebben zojuist hun eerste congres in Pretoria gehouden.

Bestuur van de Vereniging tegen Kwakzalverij: Dr H. H. Funke, Arts te Amsterdam, Voorzitter; E. Mijnaerends, Tandarts te Amsterdam, Vice-voorzitter; Mevr. A. Burbach-van der Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, Secretaresse; L. Brest te Amsterdam, Penningmeester; Mej. E. H. Hengeveld, Arts te Zwolle; Mr J. E. Goudsmit, Kantonrechter te Haarlem; Dr H. H. Scholten, Dierenarts, Veterinair Inspecteur van de Volksgezondheid te Haarlem; H. Dijkstra, Oud-Commiss. van Politie te Amsterdam; A. Verschuur, Arts te Amsterdam; Mr J. D. van den Berg, Rechter te Arnhem; Mr G. C. M. van Nijnatten te Voorburg, Referendaris bij het Ministerie van Justitie; Dr J. H. Ligterink, Arts en Apotheker te Amsterdam.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 7,50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonné's: Mevr. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, A'dam-Z. Postgiro van de Ver. 32237 te Amsterdam - Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA N.V.
Amsterdam

Abonnement per jaar franco per post bij vooruitbetaling f 7,50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2,50

Administratie Maandblad:

Mevr. A. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, tel. 02959 - 19114.

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: O. Kuijk, Brantwijk 76, Amstelveen

Opgericht 1 januari 1881

HET DREIGEMENT

„TOT SLOT EEN WAARSCHUWING voor het geval dat de Vereniging tegen de Kwakzalverij bij monde van haar blad zou doorgaan met het discrimineren zonder onderscheid van al degenen, die krachtens de huidige wet niet bevoegd zijn tot de uitoefening van de geneeskunst. In dat geval zal ik niet schromen om de passende maatregelen tegen Uw vereniging en Uw redactie te nemen.”

Deze zinsnede stond in een brief aan onze redactie-secretaris, geschreven door de Amsterdamse advocaat en procureur mr. G. E. Kruseman.

Wat betekent deze waarschuwing?

Vereniging en maandblad zouden niet langer mogen waarschuwen tegen de praktijken van magnetiseurs en andere magische genezers, omdat de Rotterdamse rechtbank een van deze onbevoegde genezers strafbaar heeft verklaard, zonder evenwel straf op te leggen.

Wij zouden dus op grond van dit vonnis moeten erkennen: „Deze genezers” kan nu vrijelijk kankergezwellen behandelen, kinderverlamming trachten te genezen, maag- en darmklachten wegstrijken, gebroken benen zetten.”

NEEN

Dit doen wij niet. Wij blijven de onbevoegde genezers een gevaar achten voor de volksgezondheid. Wij blijven vrezen, dat sommige zieken een behandeling bij een magnetiseur met de dood moeten bekopen, omdat een tijdige medische ingreep wordt belet. Wij handhaven niet alleen onze huivering ten aanzien van de mensen die om het gewin of uit misplaatste menslievendheid zonder kennis van zaken willen ingrijpen in het ziekteproces, maar wij verhogen onze aandrang op de bevoegde instanties om de vervolging en de bestraffing van deze kwakzalvers te verscherpen.

Het vonnis van de Rotterdamse rechtbank heeft geleid tot een dreigement aan onze vereniging.

Het volledig schrijven van mr. Kruseman luidt als volgt:

„U hebt indertijd in Uw blad kritiek uitgeoefend op een uitspraak van de Rechtbank te Rotterdam van eind januari 1959, waarbij deze aan de magnetiseuze, mevrouw Bruring—Kop, een geringe boete oplegde, die door U als „aanmoedigingspremie” werd betiteld. Deze zelfde vrouw stond op 1 januari j.l. in appèl terecht voor de Kamer van Strafzaken te Rotterdam, die thans echter een volkomen andere bezetting had dan de vorige keer. Bij haar op 2 februari gewezen vonnis verklaarde de Rechtbank de tenlaste gelegde feiten bewezen en de verdachte terzake strafbaar, doch zij legde geen straf op.

Zoals U zult zien in bijgevoegde pleitnota heb ik daarin o.m. gewag gemaakt van de pressie die van de zijde van de Vereniging tegen de Kwakzalverij op de Rechterlijke Macht wordt uitgeoefend en die, zoals elke deskundige had kunnen voorspellen, niet het effect heeft gehad dat U ervan verwacht had, doch eerder het omgekeerde.

Ik vertrouw dat dit voor Uw redactie een les zal zijn. Daarnaast hoop ik — al verwacht ik het nauwelijks — dat dit vonnis ook voor Uw vereniging een keerpunt zal betekenen en wel in die zin, dat zij in het vervolg haar bestrijding zal beperken tot diegenen, die inderdaad een gevaar voor de volksgezondheid kunnen betekenen, hetzij omdat zij een gave pretenderen die zij niet hebben, hetzij dat zij hun begaafdheid op onverantwoordelijke wijze gebruiken. Bij mijn cliënte was, zoals bij een aantal andere genezers, het tegendeel het geval, hetgeen ongetwijfeld een van de belangrijkste redenen heeft gevormd voor de beslissing van de rechtbank”. De brief van mr. Kruseman besluit dan met de waarschuwing, die in de aanhef van dit artikel is vermeld.

Wij gunnen mr. Kruseman het succes van de raadsman, die zijn cliënt het gerechtsgebouw zonder strafoplegging ziet verlaten. Maar zijn schrijven maakt de indruk, dat hij zich door dit succes heeft laten verblinden.

Bovendien plaatst hij de uitspraak in een vreemd licht. Volgens mr. Kruse-

(zie verder pag. 3)

Een van de dieren stierf...

KWAKZALVERIJ op mensen is niet toegestaan en op dieren evenmin, zei de Delftse kantonrechter in de zaak tegen een Nootdorpse veeverloskundige en castreur. Deze was, door een ander behulpzaam te zijn geweest bij de behandeling van een navelbreuk bij een veulen, buiten zijn boekje gegaan, omdat hij er geld voor gekregen had. „Behandeling? Ik heb vrijwel alleen de naald aangegeven”, zei de verdachte. „Daar was u dan al fout mee”, aldus de kantonrechter. „U weet heel goed, dat u voor een dergelijke behandeling de bevoegdheid mist,” zo lezen we in de Delftse Courant.

Dit geval stond niet alleen. Er waren ook medeplichtigen geweest die in de gelegenheid waren gesteld hun overtreding af te kopen. Twee veulens van de bewuste boer, die de hulp van de verdachte had ingeroepen, hadden aan een navelbreuk geleden. Een van de dieren was na behandeling gestorven.

„Al had ik daar niet geholpen”, aldus verdachte, „dan had ik er toch geld voor gekregen, want dat is onder de collega's gebruikelijk.” Dat speelde voor de balie geen rol. „U mag castreeren, maar verder moet u van de dieren afblijven,” zei de kantonrechter, die de boete van f 25,— of vijf dagen nog aan de lage kant vond. Het vonnis werd konform.

Wie bouwt er een vacantiehuisje op de maan?

DE WETENSCHAP WANKELT NIET

IN MEDISCH CONTACT van 29 jan. '60 is een artikel opgenomen van J. V. Teunissen, zonder verdere aanduiding, over „Kwakzalverij in een ander licht”, zonder medisch commentaar.

Daarin wordt betoegd:

„De kwakzalverij staat in een kwade reuk bij de officiële geneeskunde. Het valt echter niet moeilijk te voorspellen, dat zij nimmer zal uitsterven zomin als de religie (bl. 60).”

Bedrog en zelfbedrog zullen ook nimmer uitsterven; dat maakt het bedriegen nog niet aanbevelenswaard.

Dan verder:

„Magie en religie horen dicht bijeen” (bl. 60).

„Het onuitroeibaar ingeschapen religieus-magisch streven is nu wat de zieke mens dringt hulp te zoeken bij andere dan de officiële genezers, die de andere sfeer van de intuïtief gevoelde tweeheid verwaarlozen, die outijds mede werd vertegenwoordigd door de priester-dokter, de medicijnman der primitieven. De bevestiging van dit geloof vindt hij in de ervaring dat de officiële dokter niet alle ziekten kan genezen” (bl. 61).

Bij de magie is er geloof in goede en boze geesten. De Magiërs waren bij de Meden en Perzen de priesters, die de toekomst voorspelden uit de sterren, zij beoefenden de astrologie.

Nu nog zijn er lieden, die menen, dat astrologie inzicht geeft in het karakter en het leven van een mens. De astronomen, die de stand en de loop der sterren bestuderen, hun onderlinge afstand en de stof, waaruit ze bestaan, zijn dan zeker de officiële sterrenkundigen.

Het feit, dat een dokter niet alle ziekten kan genezen, kan een zieke ertoe brengen genezing te zoeken bij een kwakzalver; maar daaruit volgt niet, dat hij nu wel genezen zal.

Nog enige aanhalingen:

„Magie en religie horen dicht bijeen” (bl. 60).

„Wij lezen hoe Jezus blindheid geneest door van zijn speeksel gebruik te maken, het met zand te vermengen en het oog te bestrijken (Marcus VIII 23. Joh. IX 6)” (bl. 61).

God's rechter hand ging tot de mensen, genas zieken en deed doden opstaan. Mag men hierbij in één adem de kwakzalver noemen?

Of. Mondelinge overlevering vertelde van een Rabbi, die God niet zag als een wrekend God; maar als een Vader. Die Rabbi predikte liefde tot de naaste. Staat het optreden van een kwakzalver op één lijn met wat die Rabbi verkondigde?

Tenslotte nog dit:

„Het gelovige gebed zal de zieke behouden. (Jac V 14-15)” (bl. 61).

Het gebed kan een troost zijn.

Geloof kan de zieke brengen tot aanvaarding.

Maar genezing brengt het gebed niet. Ook de dokter heeft een hem door God gegeven plaats.

Er zou een commissie zijn samengesteld uit paragnosten (hypergnosten) en anderen om na te gaan of paragnosie wetenschappelijk gefundeerd is.

Men zegt wel: „Er was zoveel, dat we niet konden geloven en toch bleek mogelijk te zijn. Ik durf niet te ontkennen, dat er helderziendheid bestaat.”

Maar er zijn grenzen. Wie bouwt er een vacantie-huisje op de maan? Een wetenschappelijk mens moet de moed hebben helderziendheid niet aan te nemen, zolang dat niet wetenschappelijk is aangetoond.

Als de helderziendheid bestaat, dan zijn er onoverwinlijke bridge-partners; dan is alle kwakzalverij gedekt.

Een artikel van J. V. Teunissen brengt de wetenschap niet aan het wankelen, maar het kan een zieke op een verkeerd spoor brengen. Als het gaat om het genezen van zieken, moeten medici vasthouden aan de hoge eisen, die de wetenschap stelt.

Dr. H. J. W. DROOGLEEVER
FORTUYN, Bussum.

Nieuwe leden versterken onze strijd DEZE MAAND: 15

ONZE VERENIGING IS in bittere strijd verwickeld. Men slingert ons dreigementen en verdachtmakingen naar het hoofd. Soms geloven we in een omgekeerde wereld te leven. Wie zijn nu eigenlijk de schuldigen?

De weerzinwekkende misbruikers van de zieke mens of wij, die ons tegen hun praktijken verzetten?

Gelukkig is er de constante aanwas van nieuwe leden, die ons versterkt in de zekerheid, dat het goed is om voort te gaan met het gevecht tegen de belagers van de volksgezondheid. Dank zij de

steun van nieuwe leden, zoals de onderstaanden.

Wij roepen hun een welkom toe en verzoeken hen bij te dragen aan onze strijd, door gevallen of berichten van kwakzalverij aan de redactie te zenden.

Opnieuw brengen wij een eresaluut aan de Hilversumse arts Uitterdijk, die alle Hilversummers onder de nieuwe leden bij ons aanbracht.

B. J. M. Lichtenberg, arts.

J. H. Schilder, orth. chirurg.

R. H. den Boer, arts.

P. J. Kloosterman, arts.

Dr W. Molen, kinderarts.

P. M. Oudkerk, vrouwenarts.

H. B. Lodewijks, chirurg.

C. H. Brandsma, huidarts.

W. F. K. Kooiman, arts.

D. H. A. Gerretsen, arts.

J. de Jager, arts.

J. H. Kleibeuker, arts, allen te Hilversum.

A. v. d. Berg, chirurg te Groningen.

H. Eggens, arts te Bellingwolde.

Mej. Zr. A. Visser te Almelo.

AAN ALLE LEDEN

verzoekt de penningmeester hem de contributie-1960 ten bedrage van f 7,50 te gireren. Voor studenten, verpleegsters, kraamverzorgsters, arts-, tandarts- en apothekersassistenten bedraagt de jaarcontributie f 2,50.

Hoe eerder U gireert, des te meer verlicht U de taak van de penningmeester!

De gironummers van de Vereniging tegen de Kwakzalverij zijn: postgiro 32237 en gemeentegiro Amsterdam K 1672.

Vreemde toestand aan de oostgrens

KWAKZALVER wordt betaald door ZIEKENFONDS

AAN DE NEDERLANDSE oostgrens is een fel offensief geopend tegen de Duitse kwakzalvers, die niet alleen door duizenden Nederlanders geconsulteerd worden, maar die hun rekening bovendien gehonoreerd krijgen door het Nederlandse ziekenfonds voor ambtenaren, het IZA te Arnhem.

Het initiatief tegen dit kwaad is genomen door het Winterswijkse artsenechtpaar Ter Haar, van wie mevrouw Ter Haar raadslid is voor de PvdA in Winterswijk.

In de gemeenteraad van Winterswijk heeft mevrouw Ter Haar een aanval gedaan op deze Duitse „wonderdokters”, juist aan de andere kant van de grens in Bocholt, Emmerik en Vreden, die vele Nederlanders tot hun klanten mogen rekenen.

Ze tekende scherp protest aan tegen het feit, dat het IZA, het ziekenfonds voor ambtenaren, de consulten over de grens betaalt. Ze was verder van mening, dat deze lieden, die aan deze zijde van de grens strafbaar zijn wegens onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst, maar aan de andere kant van die grens hun praktijken uitoefenen niet met overheidsgelden moeten worden betaald, zo lezen we in Het Vrije Volk. Mevrouw Ter Haar heeft er talloze voorbeelden van bij de hand. Deze kwakzalvers hebben nooit het artsexamen gedaan. De meesten zou men in Nederland op zijn best met de functie van broeder kunnen betitelen. Er is één „geneesheer” bij, die een tijdje hospitaalsoldaat in het Duitse leger is geweest.

Deze heren geven zich voor artsen uit en ze hebben mooi briefpapier, waarop de titel Heilpraktiker voorkomt, zegt ze. Als het IZA dit papier met briefhoofd krijgt, betaalt men rustig uit.

Wat zegt het IZA ervan? Het IZA is een speciale ambtenarenverzekering op particuliere basis. Elk lid van deze instelling kan een bevoegd arts binnen of buiten zijn woonplaats consulteren. Voor een behandeling of een consult bij chirurg, oogarts of keel-, neus en oorarts, heeft de verzekerde geen verwijsbriefje van de huisarts nodig, zegt men bij het IZA te Arnhem, waaronder Winterswijk ressorteert. Blijft over de vraag, wie is bevoegd en wie niet?

Het IZA houdt het op bevoegd. De medici waar het hier om gaat zijn Duitse homoeopaten en aangesloten bij een vereniging van erkende Heilpraktiker.

Wel erkent men, dat deze Duitse homoeopaten in Nederland geen praktijk mogen uitoefenen. In Nederland moet men namelijk eerst als allopaath zijn afgestudeerd. Pas daarna kan men zich tot homoeopaat specialiseren. In Duitsland zijn voor homoeopathie en allopathie richtingen afzonderlijke opleidingen. Het IZA erkent alle medici, die in het buitenland een officiële titel voeren. Het IZA Arnhem meent dat

de namen van de Duitse medici waar het hier om gaat een vertrouwde klank hebben. Zwendelarijen acht men niet uitgesloten maar voor zover dat nodig lijkt, vraagt men advies aan de directeur-geneesheer van de GGD.

Tot zover het IZA. Ook B. en W. van Winterswijk zijn met een onderzoek bezig, dat ze mevrouw Ter Haar in de raadszitting van donderdagavond hebben toegezegd. Uit de eerste gegevens blijkt volgens B. en W., dat het woord „kwakzalver” van mevrouw Ter Haar overtrokken is. Inderdaad reizen patiënten uit de grensstreek naar Duitsland om zich daar te laten behandelen. Maar de homoeopaten die ze consulteren staan volgens deze eerste gegevens ingeschreven bij de Duitse „Krankenkasse” in Duitsland en hebben volledige bevoegdheid.

HET DREIGEMENT (vervolg van pag. 1)

man heeft de rechtbank zich dermate gekrenkt gevoeld door „de pressie van onze vereniging” dat „het omgekeerde effect” is bereikt doordat mevrouw B. geen straf is opgelegd. Zou de rechtbank dan zonder „pressie van onze vereniging” mevrouw B. wél hebben gestraft? Mr. Kruseman wil ons aan de hand van het vonnis van de Rotterdamse rechter de mond snoeren. Maar wij blijven mevrouw B. zien als een onbevoegd geneeskundige, die poogt zieke mensen te genezen door op een zakdoekje te blazen. Zij blijft in onze ogen een potentieel gevaar voor de volksgezondheid, omdat haar behandeling een bevoegde genezing kan verhinderen.

Wij vinden de actie van mr. Kruseman vergeeflijk. Maar wij betreuren het vonnis van de rechtbank in Rotterdam.

Immers, het bestaan van paranormale geneeskunde in het algemeen is nog lang niet onomstotelijk vastgesteld.

Bovendien, wanneer paranormale geneeskunde zou blijken te bestaan moet nog een discriminatiemethode worden ontwikkeld, waarlangs het „kaf” van het „koren” gescheiden kan worden. (Zelfs zij die reeds nu het bestaan van paranormale geneeskunde aanvaardden erkennen veelal dat dit onderscheid praktisch onmogelijk is.)

In deze onzekere situatie dient tegen de onbevoegde genezer met kracht te worden opgetreden.

Reeds eerder is er door ons op gewezen — en wij hebben de minister van Justitie gevraagd te bevorderen — dat in strafzaken tegen onbevoegde genezers door het Openbaar Ministerie de betrokken geneeskundig inspecteur van de Volksgezondheid dient te worden opgeroepen als getuige deskundige.

Zachte heelmeesters (zoals in deze de Rotterdamse rechtbank) maken stinkende wonden, die bijzonder pijnlijk voelbaar zijn in de Nederlandse volksgezondheid.

Als men de kwakzalvers de pink geeft nemen zij de hele hand. Om er mee te strijken.

„INSTRALER” bekeurd

DE ROTTERDAMSE politie heeft proces-verbaal opgemaakt tegen de 38-jarige Amsterdammer J.S. wegens het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst.

S. die zich volgens de politie „psychisch genezer” noemt, heeft niet alleen in de hoofdstad, maar ook daar buiten een drukke praktijk. Met zijn auto rijdt hij het land door om zijn patiënten — hoofdzakelijk mensen, die met nervositeit te kampen hebben — te bezoeken. Zijn „patiënten” kennen hem als „de instraler.” Zij zijn ervan overtuigd, dat uit zijn beide handen geheimzinnige stralen komen, die hen van nervositeit genezen. S. rekent per visite f 2.—.

Toen de „psychisch genezer” gisteren een bezoek aan een „patiënt” had gebracht en in zijn auto wilde stappen, werd hij door een rechercheur staande gehouden. Nadat tegen hem proces-verbaal was opgemaakt, kon hij zijn andere „patiënten” bezoeken.

Het is in de Rotterdamse politie te loven, dat zij als enige van de vele politiekorpsen in wier ambtsgebied deze „instraler” opereert tegen dit bedrijf is opgetreden.

MINDER PIJN MAAR GEEN GENEZING

Prof. Tenhaeff bepleit grote voorzichtigheid

PROF. DR. W. H. C. TENHAEFF, hoogleraar te Utrecht in de parapsychologie, heeft een boekje open gedaan over het onderzoek dat nu al geruime tijd loopt, rond de paranormale geneeskunst van een Amsterdamse magnetiseur.

In zijn conclusie stelt prof. Tenhaeff vele vraagtekens. Maar duidelijk komt zijn reserve ten aanzien van paranormale geneeskunde tot uiting in het verslag van een lezing, dat wij aantreffen in „Het Vrije Volk”.

Als een wetenschapsman, die reeds zoveel geneigdheid toonde tot het aannemen van het bestaan van paranormale gaven, met zoveel voorzichtigheid spreekt over de waarde van paranormale geneeskunst, dan moet die waarde toch wel bijzonder gering zijn.

Wij verheugen ons over deze uitspraak, waaruit duidelijk blijkt, dat prof. Tenhaeff er niets voor voelt de magnetiseurs op eigen houtje doktertje te willen laten spelen.

Hij is hoogstens bereid de „genezers” onder medisch toezicht aan het werk te laten gaan.

Het verslag van zijn lezing over dit onderwerp in „Het Vrije Volk” laten wij hieronder volgen:

Een onderzoek van de stichting inzake het vraagstuk van de paranormale geneeskunst, heeft mij de overtuiging gegeven, dat men geen vrije uitoefening van de geneeskunst mag toelaten. In enkele gevallen zouden „genezers” van wie men na onderzoek weet, dat zij bona fide zijn, onder medisch toezicht een para-medisch beroep mogen uitoefenen. Er liggen hier namelijk duidelijk gevaren voor de volksgezondheid, omdat er talrijke charlatans zijn.

Proefkonijn

Een belangrijk deel van zijn inleiding richtte prof. Tenhaeff op het onderzoek, dat met toestemming van het ministerie van Justitie en in samenwerking met artsen en hoogleraren van verschillende studierichtingen, werd ingesteld door de stichting inzake het vraagstuk van de paranormale geneeskunst. Dit onderzoek betrof de patiënten van de genezer A., waarbij artsen werden ingeschakeld, die eerst de patiënten controleerden, alvorens zij bij de genezer kwamen.

Uit dit zo nauwkeurig verrichte onderzoek, waarbij men 2000 diagnoses heeft weten te verkrijgen, is gebleken dat er meermalen een merkwaardige overeen-

komst bestond tussen de diagnose van de arts en die van de genezer. Er waren echter ook diagnoses — zij waren in de minderheid — van de genezer, die niet klopten. Allerlei vragen zijn door de onderzoekers gesteld. Is er een telepathische beïnvloeding tussen arts en genezer? Wat wist de patiënt zelf? Velen hadden dokter en specialist opgegeven en wisten althans iets van hun ziekte. Vond hier dus een overdracht van hun kennen van de ziekte plaats op de genezer?

Er liggen op dit terrein tal van voetangels en klemmen. In zoverre is dit onderzoek van grote waarde geweest, dat het een inzicht heeft gegeven in de praktijk van een genezer.

Genas deze man? Of bracht hij verbeteringen in de toestand? Bij vele patiënten — dat geldt ook voor andere genezers — ziet men een verbetering van de toestand, geen genezing. Juist daarom alleen al moeten we ongelofelijk voorzichtig zijn, aldus prof. Tenhaeff, met verklaringen van patiënten die zeggen geen pijn meer te voelen, terwijl toch de ziekte wel kan voortwoekeren.

Objectief oordeel over Parapsychologie

ZEKERHEID ONTBREEKT

IN HET Nederlands Juristenblad komt van de hand van v. B. (prof. Van Bemmelen?) een lezenswaardige recensie voor over het boek Parapsychologie van de hand van B. J. J. Visser, MSC en uitgegeven door J. J. Romen en Zn.

De juridische recensent schrijft o.a.: Het boek is geschreven met een uitgesproken streven om objectief te staan tegenover alle paranormale verschijnselen. Dit komt zeer duidelijk tot uiting waar de schrijver zegt: „A[fg]ezien van ziekelijke uitzonderingen geeft de zintuigelijke waarneming zekerheid. Een dergelijke zekerheid ontbreekt principieel bij de paranormale quasi-waarneming. En daardoor draagt alle paranormale kennisverrijking een dubieus karakter”. De schr. waarschuwt, aldus v. B., dan ook uitdrukkelijk tegen het consulteren van paragnosten. „In het bijzonder zijn

fatale toekomstvoorzeggingen gevaarlijk” schrijft hij en verder: „zo begrijpt men dat van hen, die menen met hun paranormale vermogens anderen te kunnen helpen, een verantwoordelijkheid moet gevorderd worden, die zij onmogelijk aan kunnen.”

Deze waarschuwingen zijn zeer gerechtvaardigd, maar zij includeren, dat vooral de beoefenaren van praktische wetenschappen als medicijnen en recht met een grote schroom zullen blijven en moeten staan tegenover datgene wat de parapsychologie biedt, aldus het Juristenblad.

Wij verheugen ons over deze gezaghebbende uitspraak. Men vraagt zich af wie er toch nog altijd voortgaat met het spreken van bona fide paranormale genezers. Immers „van hun wordt een verantwoordelijkheid gevorderd die zij niet aan kunnen”.

Bestuur van de Vereniging tegen Kwakzalverij: Dr H. H. Funke, Arts te Amsterdam, Voorzitter; E. Mijnaerends, Tandarts te Amsterdam, Vice-voorzitter; Mevr. A. Burbach-van der Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, Secretaresse; L. Brest te Amsterdam, Penningmeester; Mej. E. H. Hengeveld, Arts te Zwolle; Mr J. E. Goudsmit, Kantonrechter te Haarlem; Dr H. H. Scholten, Dierenarts, Veterinair Inspecteur van de Volksgezondheid te Haarlem; H. Dijkstra, Oud-Commiss. van Politie te Amsterdam; A. Verschuur, Arts te Amsterdam; Mr J. D. van den Berg, Rechter te Arnhem; Mr G. C. M. van Nijnatten te Voorburg, Referendaris bij het Ministerie van Justitie; Dr J. H. Ligterink, Arts en Apotheke te Amsterdam.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 7.50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2.50. Adres voor het opgeven van leden en abonné's: Mevr. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden. Penningmeester: L. Brest. Argonautenstraat 19a, A'dam-Z. Postgiro van de Ver. 32237 te Amsterdam - Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA N.V.
Amsterdam

Abonnement per jaar franco per post bij vooruitbetaling f 7.50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2.50

Administratie Maandblad:

Mevr. A. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, tel. 02959-19114.

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: O. Kuljk, Brantwijk 76, Amstelveen

Opgericht 1 januari 1881

*Paranormaal of niet paranormaal***MINISTER: ONDERSCHIED ONDUIDELIJK**

DE MINISTER van Sociale Zaken en Volksgezondheid, mr. dr. Ch. J. A. M. van Rooy, streeft er naar zo spoedig mogelijk een standpunt te bepalen inzake het vraagstuk van de z.g. paranormale genezers.

Dit heeft de minister aan de vaste commissie voor Volksgezondheid uit de Tweede Kamer meegedeeld.

Twee officiële onderzoeken

Het is de minister niet duidelijk welke wetenschappelijke criteria kunnen worden aangelegd om paranormale genezers van niet-paranormale genezers te onderscheiden.

Een regeringsnota over dit onderwerp kan minister Van Rooy niet toezeggen.

Ook in de Eerste Kamer is het vraagstuk van de paranormale geneeskunde ter sprake gekomen.

Prof. Querido (P.v.d.A.) heeft gewezen op de wenselijkheid een onderzoek in te stellen naar de betekenis van de paranormale geneeswijze. Pas daarna kan men z.i. overwegen of het wenselijk is dergelijke buitengewone gaven een wettelijke afscheiding te geven van de kwakzalverij.

Naar wij vernemen worden op het ogenblik twee pogingen ondernomen de kwestie van de paranormale geneeskunde te onderzoeken.

Door ambtenaren van de departementen van Justitie en van Sociale Zaken en Volksgezondheid wordt een studie gemaakt betreffende de vraag, hoe het

vraagstuk der niet-bevoegde genezers in de wetgeving van een aantal ons omringende landen al of niet is geregeld. Deze interdepartementale studie laat het vraagstuk van het al of niet bestaan van paranormale begaafdheid buiten beschouwing.

Een eerder door de minister van Volksgezondheid gesuggereerd onderzoek door de Gezondheidsorganisatie TNO is niet doorgegaan.

Een tweede studie, die wel medische betekenis heeft, geschiedt door de „Stichting inzake het vraagstuk der paranormale geneeskunst en haar maatschappelijke betekenis”.

Dit onderzoek, dat reeds geruime tijd voortduurt, concentreert zich rond de Amsterdamse magnetiseur H. Deze is voor de loop van het onderzoek buiten vervolging gesteld wegens overtredingen van de wet op de Geneeskunst van 1865.

In ons vorige nummer is vermeld, hoe prof. dr. W. H. C. Tenhaeff aan de hand van voorlopige resultaten van dit onderzoek moest komen tot de grootst mogelijke voorzichtigheid bij het beoordelen van de geneeskundige mogelijkheden van deze magnetiseur.

Naast een *overeenstemming van diagnose met de artsen* waren er ook ge-

vallen die niet klopten. Uit andere bron vernemen we, dat van de 2000 door H. gestelde diagnoses er 400 mis waren. Dit cijfer slaat uitsluitend op diagnoses. Over de therapeutische resultaten van dit onderzoek zijn ons geen cijfers bekend.

De twee verschillende onderzoeken geven ons niet de overtuiging, dat binnenkort voldoende statistisch materiaal voorhanden zal zijn om aan te tonen, dat de magnetiseurs op enigerlei wijze ingeschakeld kunnen of moeten worden in de Nederlandse volksgezondheid.

Paranormale geneeskunst blijft vooralsnog volstrekt onbewezen.

De tweede vraag — hoe kan men bona fide magnetiseurs ooit onderscheiden van bedriegers? — is al even onopgelost. Maar de gevaren van een behandeling door magnetiseurs staan vast en worden door de twee genoemde onderzoeken stellig niet weggenomen. Wie een handoplegger raadpleegt, ontleemt zichzelf gedurende enige tijd de kans langs betrouwbare weg tot genezing te komen.

Bureau Vereniging

HET BUREAU van de vereniging is gevestigd te Lunteren. Directeur is de heer D. H. van den Bosch, „Welgelegen”, Lunteren, telefoon 08388-301.

Aan dit bureau zijn alle inlichtingen omtrent de vereniging verkrijgbaar.

Ook kan men hier lezingen aanvragen op het gebied van de kwakzalverijbestrijding.

AAN ALLE LEDEN

verzoekt de penningmeester hem de contributie-1960 ten bedrage van f 7,50 te gireren. Voor studenten, verpleegsters, kraamverzorgsters, arts-, tandarts- en apothekersassistenten bedraagt de jaarcontributie f 2,50.

Hoe eerder U gireert, des te meer verlicht U de taak van de penningmeester!

De gironummers van de Vereniging tegen de Kwakzalverij zijn: postgiro 32237 en gemeentegiro Amsterdam K 1672.

REDACTIE:

Medisch redacteur:
dr R. E. Wierenga, arts, Barchem
Pharm. redacteur:
J. E. Bultter, apotheker, Zwolle

HET GEHEIM VAN HET LEVEN

HET WORDT ONS steeds moeilijker gemaakt om te ontdekken, wie nu eigenlijk de „bona fide onbevoegde genezers” zijn. De magnetiseurs aangesloten bij de Ned. Werkgroep van Paranormale Genezers noemen zich bona fide, de groep der Naturalisten noemen zich bona fide en nu dient zich weer een nieuwe genezer aan, die ten alle tijde bereid is zijn geneeskrachtige „stromen” voor te leggen aan het oordeel van de wetenschap.

Sterk verkoopargument van de genezende stromen is, dat zij niet aan plaats en tijd gebonden zijn, zodat een genezer in Amsterdam zijn patiënt in Haarlem „op afstand” kan behandelen.

Deze nieuwe „bona fide wetsovertreder”, die er geen geheim van maakt, dat hij zich bezig houdt met het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst heeft in een brochure een soort „dokter worden in één les” neergeschreven, die wij hieronder gaarne ter algemene kennis brengen.

Actie gevraagd

Nu nog slechts een verzoekschrift aan de Tweede Kamer, enige relaties met Kamerleden, een publieke tribune met supporters, een scherpzinnig advocaat en er is opnieuw een groep van wetsovertreders, die nog onmogelijk gestraft kan worden, omdat er misschien koren onder het kaf aanwezig is.

„Stromengenezer” Gé Bakker schrijft over ziekte: „Zij is de verlaging van de trilling, beneden het normale van een deel of van het gehele lichaam, uitgezonderd in gevallen van afrukking of misplaatsing van beenderen of andere delen van het lichaam.

Ziekte manifesteert zich op een of twee algemene wijzen. Ten eerste waar de trilling van een orgaan op zichzelf is verlaagd en het disharmonie in zichzelf manifesteert: en ten tweede waar de trilling van een orgaan verlaagd is en het voldoende gedemagnetiseerd is, waardoor veroorloofd wordt, dat vreemde atomen binnendringen en een onafhankelijke actie beginnen, zoals bijv. bij tuberculose, kanker of gezwellen. (??? Red. Mdbl. t. K.).

Werkelijke genezing van ziekte is de functies of de weefsels van het lichaam tot een normale conditie herstellen en om dit te doen moeten de trillingen van het aangetaste deel verhoogd worden tot hun normale snelheid.

Het genezen van ziekte door de kracht van de geest geschiedt door het bewuste en door het onbewuste gebruik van de Cosmische Krachten.

Praktische wenken.

Nu zal ik je enige praktische wenken geven, hoe je jezelf of een zieke kan genezen, zo gaat de brochure in briefvorm verder. De praktijk heb ik zelf toegepast. Niet in grote kring, maar in mijn eigen omgeving bij familie, vrienden en kennissen, wanneer dat zo uitkwam. Zij betroffen de volgende ziekten of kwalen: tuberculose, reuma, longontsteking, onrustige slaap, hoofdpijn, zenuwachtigheid.

Wie is nu toch eigenlijk bona fide?

Stel dat je bijvoorbeeld hoofdpijn hebt. Je kunt deze, zoals iedere ziekte, die jezelf betreft, op twee manieren van concentratie genezen.

Op de eerste manier, om trillingen in jezelf te verhogen moet je het volgende doen.

Je moet, met je ogen dicht, het woord „hersenen” in je hersenpan zien en blijven zien. Het woord „hersenen” is het symbool van die substantie, die te laag trilt, waardoor je hoofdpijn voelt. Door dat symbool te zien en te blijven zien in je gedachtenbeeld, verhoog je automatisch de trillingen van de bewustzijnskant van dat symbool, dus van de hersenen, of met andere woorden je verhoogt de trillingen van het krachtaspect of de positieve kant van de substantie hersenen. Daar de positieve en de negatieve zijden onafscheidelijk zijn, moeten ze ook in gelijke snelheden trillen.

Hetzelfde idee geldt voor elke ziekte, die je krijgt. Je moet op het woord concentreren van dat deel in je lichamen, dat ziek is.

Heb je reuma in je linkerzij zie het woord „dij” staan met gesloten of open ogen op je linkerzij en je verhoogt de trillingen van die plek tot de normale trilling. Heb je een zware reuma-aanval, dan zal je natuurlijk langer moeten concentreren. Bij mijn moeder heb ik twee weken lang moeten concentreren, elke dag tweemaal een half uur voor ze van een pijnlijke reuma af was. Maar bij haar heb ik de Genezende Stromen moeten gebruiken. Die kan je natuurlijk zelf ook gebruiken als je je hoofdpijn, je reuma of een andere ziekte weg wilt concentreren. Maar deze twee woorden zijn moeilijker in je gedachtenbeeld vast te houden dan een klein woord, want het kost minder inspanning dus wordt je geest minder gauw moe.

Concentreer bij tuberculose op „Borst” en bij longontsteking op „Longen”.

Voel je je niet goed of heb je een influenzagevoel, trek dan door concentratie de Genezende Stromen aan, die altijd een weldadige inwerking via een verhoogde trilling van bewustzijn op het menselijk lichaam hebben. Deze hogere trilling veroorzaakt de genezing.

Wanneer je geleerd hebt goed te concentreren, dan zal je merken dat er ook in je buik een prettiger en lichter gevoel is waar te nemen.

Ingalese zegt dat komt omdat de navel het centrum van bewustzijn is in de mens.

Is de zieke nu zeer ernstig ziek zoals bijvoorbeeld bij een zware longontsteking dan zou de concentratie van één persoon te veel kracht en te veel tijd vergen. In die gevallen, en feitelijk ook bij minder ernstige ziekten, lijkt mij gelijktijdige gezamenlijke concentratie door meerdere personen de aangewezen weg om een sneller resultaat te bereiken. Het aantal personen, dat kan meewerken is volgens mij onbepaald, vooropgesteld natuurlijk dat elke medewerker kan concentreren.

Nu wou ik je er nog even op attent maken, dat je je door andersdenkenden niet moet laten wijsmaken, dat wat hier over deze nieuwe geneeswijze beschre-

ven is, suggestie of een nieuw soort science-fiction is, of dat het hetzelfde is wat para-normaal begaafden of magnetiseurs doen. Dat is niet zo.

Wat je doet of gaat doen is wetenschap en de medische wereld zal dit gauw genoeg erkennen. Het is een nieuwe wetenschap en er is nog veel te experimenteren en te onderzoeken en de mogelijkheden zijn nog niet te overzien. Ik weet wel dat er ook wetten zijn, die het verbieden onbevoegd geneeskunde uit te oefenen.

Maar in een progressief land mogen wetten geen beletsel zijn voor de vooruitgang, voor de evolutie van het denken of voor het initiatief van zijn bewoners.

Trouwens hoe zou men nu moeten constateren, dat iemand in Amsterdam een zieke in Haarlem geneest? Want dat kan. Die zieke mag ook in Londen liggen. Afstand is geen beletsel bij deze geneeswijze. Het enige wat de genezer dan moet doen, is het gezicht van de patiënt voor de geest halen en dat blijven zien en op dat gezicht de woorden Genezende Stromen of indien nodig Gele Cosmische Stromen. Dit weet ik uit eigen ervaring.

Dokter màg

Vanaf 1941 heb ik de meeste gezinzen verricht, toen ik gewoon op mijn kamer zat en de patiënt ergens thuis in bed lag.

Er zijn toch enkele opmerkingen in de filosofie van Gé Bakker, die ondanks zijn wonderlijke medische opvattingen, sympatiek aandoen:

„Maar je moet niet denken dat je verplicht bent om deze geestelijke geneeswijze bij ziekte te gebruiken. Geen kwestie van. Wanneer je liever naar je huisdokter gaat ben je daarin volkomen vrij. Niemand wordt gedwongen deze geneesmethode toe te passen. Ook de wetenschap niet.”

Daarnaast geeft hij met vrijmoedigheid toe, dat vier uitgevers zijn brochure afwezen.

„Daar ik in verband met het Grote Gebeuren in oktober 1960 niet langer mag wachten, heb ik haar zelf moeten laten drukken. Nu geef ik de brochure aan de bewoners van Amsterdam cadeau.”

Het pleit voor de Amsterdamse uitgevers, dat zij aarzelden dit medisch handboek op hun verantwoording te nemen. We zouden willen, dat vele anderen even sceptisch stonden tegenover dit soort oncontroleerbare geëxperimenteer op het menselijk lichaam. De heer Gé Bakker, die aankondigt dat in oktober 1960 in Californië een groot goddelijk gebeuren plaats vindt, kan onder invloed van zijn religieuze gedachten volkomen te goeder trouw tot deze geneesfilosofie zijn gekomen. Maar laat hij oppassen met publikaties. Want hoe velen zullen van zijn „handboek” dankbaar gebruik maken om er „de boer” mee op te gaan en goedgegelovige lieden van hun geld en gezondheid te beroven. En wie bewijst dat deze lieden niet „bona fide” zijn?

„Grijp niet naar geneesmiddelen die men niet beoordelen kan“

IN „GEZONDHEIDSZORG“, het maandblad van het Groene en Witte Kruis, heeft de hoofdredacteur van „Spreekuur Thuis“, dr. A. Melchior, een behartigenswaardig artikel geschreven tegen de kwakzalverij.

Na een interessante inleiding over het optreden van Afrikaanse toverdokters schrijft dr. Melchior:

Het belang van goede medisch voorlichting

Voor ons, meer ontwikkelde westerlingen hebben geesten en tovermidde-len hun verschrikkingen verloren. Aan ziekte, zelfs aan ongeneeslijke ziekten ontkomen ook wij niet, maar een belangrijk deel van de vrees is ons ont-nomen omdat wij meer weten. Daar-door kunnen wij de ziekte soms voor-komen en als een ziekte ons overvalt kunnen wij dat veel beter verwerken, juist omdat we meer weten en be-grijpen. Als we het tenminste goed begrijpen en we het juist weten. Daarom is het zo belangrijk dat wij goed worden voorgelicht. De artsen door hun vakbladen. Natuurlijk is het ook voor hen misleidend, als een we-tenschappelijk medisch boek of tijdschrift voortijdige of onjuiste conclu-sies brengt, erger nog als daardoor geneesmethoden zouden worden toe-gepast die risico of gevaar met zich zouden kunnen meebrengen. Vergeet echter niet, dat de medische litera-tuur gelezen wordt door de artsen die geschoold en gewend zijn om met ter zake kundige kritiek te lezen en te oordelen. Er moge onder hen weleens een te fantasierijk geneesheer schui-len, die zich door de wens naar een schone werkelijkheid laat meeslepen, het merendeel onzer medici zal eer-der met een zeker wantrouwen dan met misschien een misplaatst vertrou-wen nieuwe ontdekkingen en opzien-barende successen beschouwen. Op-leiding en ervaring hebben hun ge-leerd dat vuurwerk nog geen ver-warmend vuur of blijvend licht is.

Valse profeten

Maar de leek? De patiënt? Vooral de zieke hunkert naar verlossing van zijn kwalen of van een soms dreigende toekomst. Hoe smakelijk en aanlokke-

lijk geven zijn kranten en tijdschrif-ten herhaaldelijk toekomstbeelden die stralen van hoop en belofte. De wens is immers zo vaak de vader van de gedachte. Het hunkerend hart springt op bij het lokkend schijnsel der be-loofde genezing, al is dat licht nog zo vals. Gretig grijpt hij zich vast aan de strohalm die hem niet kan redden en die hem volkomen bedriegt. Erger zelfs, hij kan zich wenden tot een valse profeet, hetzij een profeet met de beste of tot een met slechts zelf-zuchtige bedoelingen. Maar beide vals. Daardoor kan de zieke versto-ken blijven van de behandeling, die hem werkelijk had kunnen helpen. Met deernis zien we hem dan letter-lijk door de nood gedwongen terug-keren van zijn geneeskundige avon-turen... als het misschien te laat is. Wat al wordt er niet gepubliceerd en geadverteerd dat de toets der kritiek niet kan doorstaan. Hoe gemakkelijk grijpt een patiënt dan niet vol hoop naar een middel, dat neef of nicht zo best geholpen heeft, neef of nicht die precies hetzelfde mankeerde. Precies hetzelfde! 't Mocht wat! Misschien leken de klachten erop, doch was de oorzaak een geheel andere. Wacht u ervoor in uw onervarenheid naar ge-neesmiddelen te grijpen, die u niet be-oordelen kunt. Wantrouw adverten-ties die middeltes aanprijzen die zo-maar tegen allerlei ziekten zouden helpen. Laat u niet misleiden door hebzuchtige sluweringen, noch door gevaarlijke idealisten en ondeskundige redders, hoe goed ze het ook met u menen.

Verdiep uw eigen inzicht

Versterk uw kritiek en uw onder-scheidingsvermogen. Als het u tegen-staat in gehoorzaam vertrouwen blindelings uw dokter te volgen, zie er dan op zijn minst eerst achter te ko-men waar het om gaat. Zoek naar verantwoorde voorlichting, zoek uw eigen inzicht te verdiepen en te ver-duidelijken, door uw kennis te put-ten uit bronnen, die zuiver zijn en betrouwbaar. Uit bronnen waar u een voorlichting kunt vinden die juist is en bovenal eerlijk. Maar waar moet de leek die vinden? Natuurlijk kunt u altijd uw huisdokter vragen. Doch als u nu eens rustig en aandachtig wilt uitzoeken hoe de vork in de steel

steekt, lees dan daar waar u zonder risico lezen kunt, waar u voorlichting zult vinden gegeven door ervaren dokters. Poog een inzicht te krijgen in het voorkomen van ziekten. Lees over het behoud van uw kostelijke gezondheid en desgewenst over de ziekten zelf. Waar u die voorlichting kunt vinden? Bij de dokters natuur-lijk, in Spreekuur Thuis, het voor-lichtingsblad van de Koninklijke Ne-derlandsche Maatschappij ter Bevor-dering van de Geneeskunst. U zult dan geen ziekelijke kijk op uw ziekte krijgen. Integendeel, een gezonde kijk op uw gezondheid.

IRIS DIAGNOSTIEK Kwakzalver keek patiënten in de ogen

DE DORDTSE rechtbank heeft de 59-jarige „natuurgeneeskundig advi-seur“, A. J. den H. wonende te Dor-drecht, die veertien dagen geleden terecht heeft gestaan wegens het on-bevoegd uitoefenen van geneeskunde veroordeeld tot vijf maal een gulden boete of vijf maal een dag hechtenis.

De officier van Justitie had bevesti-ging van het vonnis van de kanton-rechter geëist, waarbij Den H. was veroordeeld tot vier maal f 300,— boete of vier maal een maand hech-tenis.

Verdachte had patiënten met een ver-grootglas in de ogen gekeken en aan de hand van bepaalde kenmerken van het regenboogvlies hun kwaal vastge-steld. Hij had hun voorts bepaalde kruiden voorgeschreven.

De officier van Justitie zeide dat aan de irisdiagnostiek weinig waarde wordt gehecht hetgeen verdachte met voorbeelden uit Duitsland bestreed.

Gezondheid in Postbus 5067

GEVAARLIJKE WONDEREN

DE WONDEREN zijn de wereld nog niet uit. Dat blijkt weer eens uit de folders die ons werden toegestuurd door enkele verontwaardigde leden.

Een van deze wonderen is het natuurgeneesmiddel tegen rheuma. Daar zijn die „domme medici” maar bezig met hun langjarige strijd tegen deze volksziekte, daar worden maar dure bestralingen en injecties toegediend en niemand schijnt te beseffen, dat postbus 5067 in Amsterdam de oplossing al lang heeft gevonden.

„Spermaceti” heet het rheuma-wonder dat op de volgende manier wordt aangeprezen: „Bent u lijdende aan rheuma-ischias. Spermaceti heeft een bijzonder geneeskrachtige werking voor rheuma, ischias, stijve spieren, huid-aandoeningen enz. U zult versteld staan van de resultaten na gebruik van enkele dagen. Uitsluitend voor uitwendig gebruik.”

Voorzichtig

Wij zouden voorlopig 'n groot vraagteken willen plaatsen achter het „Spermaceti”-wonder. De anonieme aanprijzing („schrijf om inlichtingen, waarna wij u komen bezoeken”) geeft op zichzelf al weinig vertrouwen.

Daarnaast hadden wij toch wel graag een medisch oordeel gezien over het wondermiddel.

Wij nemen aan, dat de medische wereld wel zal erkennen dat men op de verkeerde weg is geweest met de bestralingen en injecties, als blijkt dat ten slotte toch alleen maar „Spermaceti” de uiteindelijke oplossing voor rheuma was.

Maar zolang dit niet is erkend, zouden wij alle ontvangers van deze reclame willen adviseren met de behandeling voorzichtig te zijn. Want als „Spermaceti” nu eens niet die heilzame invloed zou hebben, dan kan dat zalfje wel eens een „gevaarlijk wonder” blijken. Want het is met de meeste ziekten toch zo, dat het vroegste stadium de beste genezingsmogelijkheden biedt. Het tijdverlies, dat men met een wonderzalfje oploopt zou die genezingsmogelijkheden dus zeer beslist ongunstig kunnen beïnvloeden.

Tweede fles

Hetzelfde geldt voor de wondergeneesmiddelen, die ons worden aangeprezen door het kruidenhuis „Pax” in Wildervank. Ook hier vele „wonderen”. Brieven van gebruikers, die in drie maanden van galstenen zijn genezen dragen het wonder uit: De heer W. J. v. R. te T. was ruim een jaar thuis zonder hoop op herstel, ondanks alle inspuitingen, medicijnen en opnamen. Maar een fles kruidensiroop deed wonderen tegen de asthma van de heer v. R. Weliswaar vraagt hij een tweede fles, maar daarmee zal de ziekte dan wel genezen zijn, zo suggereert de folder.

Wij geloven niet in het wonder, dat PAX schijnt te hebben tegen asthma (met lichte of zware benauwdheid), tegen chronische bronchitis, tegen hartzwakte, tegen te hoge bloeddruk, tegen galstenen of bloedarmoede.

Het is te hopen, dat lijders aan deze en andere ziekten groter vertrouwen bezitten in hun huisarts dan in de gezellige folders, die zoveel beloven.

VERSTERK

onze strijd

BETAAL

contributie

WERF

nieuwe leden

Tegen Tranquilizers

Beroep op Britse apothekers

DE BRITSE apothekers hebben van hun organisatie het verzoek gekregen om vele slaaptabletten, tranquilizers en dope-middelen niet langer zonder doktersrecept te verkopen.

Het moet voor de apothekers een gewetenskwestie zijn, zo heeft de Britse maatschappij van Pharmacie bekendgemaakt, om de tabletten, die in een totaal van 70 op een zwarte lijst zijn geplaatst, niet te verhandelen.

Maar al te gemakkelijk wordt naar tranquilizers gegrepen, aldus de maatschappij. Zij brengen vaak ingrijpende veranderingen aan in het karakter en het gedrag van de gebruiker.

„Nieuwe wetten zullen, hoop ik, spoedig de vrije verkoop van deze pillen verbieden,” verwachtte de secretaris van de Britse apothekers-organisatie.

Bestuur van de Vereniging tegen Kwakzalverij: Dr H. H. Funke, Arts te Amsterdam, Voorzitter; E. Mijnaerends, Tandarts te Amsterdam, Vice-voorzitter; Mevr. A. Burbach-van der Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, Secretaresse; L. Brest te Amsterdam, Penningmeester; Mej. E. H. Hengeveld, Arts te Zwolle; Mr J. E. Goudsmit, Kantonrechter te Haarlem; Dr H. H. Scholten, Dierenarts, Veterinair Inspecteur van de Volksgezondheid te Haarlem; H. Dijkstra, Oud-Commiss. van Politie te Amsterdam; A. Verschuur, Arts te Amsterdam; Mr J. D. van den Berg, Rechter te Arnhem; Mr G. C. M. van Nijnatten te Voorburg, Referendaris bij het Ministerie van Justitie; Dr J. H. Ligterink, Arts en Apotheker te Amsterdam.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 7.50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2.50. Adres voor het opgeven van leden en abonné's: Mevr. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, A'dam-Z. Postgiro van de Ver. 32237 te Amsterdam - Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA N.V.
Amsterdam

Abonnement per jaar franco per post bij vooruitbetaling f 7.50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2.50

Administratie Maandblad:

Mevr. A. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, tel. 02959-19114.

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: O. Kuljk, Brantwijk 76, Amstelveen

Opgericht 1 januari 1881

MAGNETISEURS SCHUWEN ONDERZOEK

Wetenschap is tijdverlies

De handopleggersbond N.W.P. durft een wetenschappelijk onderzoek naar het bestaan van paranormale gaven niet aan. Zij acht een studie overbodig en inopportuun.

In het orgaan van de Nederlandse Werkgroep van Paranormale genezers geeft bestuurslid K. T. van der Plaats een desbetreffend advies aan de minister van Justitie, mr. A. C. W. Beerman, die in de Tweede Kamer tot uitdrukking bracht, dat het moeilijk is om op dit uiterst vage en mystieke terrein kaf van het koren te scheiden.

De schrijver in „Lichaam en Geest” wil de minister op de volgende simpele wijze uit deze moeilijkheid helpen. Hij stelt:

„Zijne Excellentie moet de moed opbrengen afstand te doen van een wetenschappelijke uitspraak in deze materie als conditio sine qua non.

Men kan namelijk o.i. een wettelijke ordening van de paranormale geneeskunst niet koppelen aan de voorwaarde van een bevredigende wetenschappelijke uitspraak over dit vraagstuk.

Afgezien nog van de vraag of met de stand der huidige wetenschap een analytisch onderzoek naar het individueel genezend vermogen mogelijk en langs de weg der ratio te benaderen is, schijnt ons een spoedige wettelijke regeling voor deze vorm van geneeskunst maatschappelijk dermate urgent, dat een overheidsingrijpen niet afhankelijk gesteld mag worden van de uitslag van een wetenschappelijk onderzoek, hoe dit ook moge uitvallen.

Immers, de praktijk van het leven heeft hier reeds uitspraak gedaan; een uitspraak die geen verantwoordingsbewuste minister negeren kan. Met circa 400.000 paranormale behandelingen per jaar, met duizenden gedocumenteerde genezingen van medisch-hopeloze gevallen, is elk wetenschappelijk rapport — maatschappelijk gezien — inopportuun en overbodig. Een dusdanig onderzoek mag zeker niet als kapstok worden misbruikt om daaraan dit probleem voor onbepaalde tijd op te hangen.”

De aap is uit de mouw. De NWP schuwt een deskundige blik in haar keuken. De (natuurlijk niet Koninklijk goedgekeurde) organisatie van paranormale

genezers wil geen wetenschappelijke, maar „empirische” erkenning. Een erkenning, gebaseerd op menselijke wanhoop, misleiding en magie.

Wij huiveren bij deze voorstelling van zaken. Er zijn per jaar 400.000 gevallen van wetsovertreding. Dan moet de wet worden opzij geschoven. Welk een redenering! Er zijn per jaar honderduizenden verkeersongelukken. Weg met alle verkeersregels en politieagenten, zou men moeten concluderen met de filosofie van de heer v. d. Plaats.

Zodra het aantal inbraken, moorden, fraudes en berovingen maar een bepaald getal overschrijdt moeten de straffende wettelijke bepalingen geschrapt worden wegens „maatschappelijke urgentie”.

Het is beschamend, dat een dergelijke redenering als ernstig bedoeld advies wordt aangeboden aan een lid van de ministerraad.

Want zou een „verantwoordingsbewuste” minister werkelijk geacht kunnen worden de volksgezondheid zo licht te nemen, dat hij een groep ongecontroleerde magiërs zonder enige weten-

schappelijke garantie op de zieke mens los zou laten?

Iedere Nederlandse minister weet, dat hij geen waarde kan hechten aan „gedocumenteerde genezingen”, die zijn opgesteld door de onbevoegde genezers zelf en slechts gecontroleerd worden door een college van — vaak bejaarde — politici, predikanten, notarissen en boekhouders.

Minister Beerman heeft over paranormale genezers gesproken als over „kaf en koren”. Gretig grijpt „Lichaam en Geest” deze zinsnede aan als bewijs van de ministeriële overtuiging, dat er inderdaad bona fide paranormale genezers zouden bestaan. In deze strijd wordt elk woord tegen de spreker gebruikt, als dit de NWP goeddukt.

Maar wij zijn er van overtuigd, dat de gedachtengang van minister Beerman — en van iedere redelijk denkende Nederlander met hem — aldus luidt: „Zelfs al zou wetenschappelijk kunnen worden aangetoond dat er paranormale begaafdheid of zelfs paranormale genezing bestaat, dan nog is het moeilijk — zo niet uitgesloten — te onderzoeken welke categorie van hen, die de genezende gave pretenderen te bezitten, toegelaten moet worden tot de geneeskunde en welke niet”.

Wie is er nu eigenlijk „verantwoordingsbewust” om dit zware woord nog eens te citeren. Zij die een nieuwe wet op de geneeskunde met enige wetenschappelijke garantie willen omkleden of zij die zeggen: „Vooruit met de paranormale geneeskunde. Een wetenschappelijk onderzoek is alleen maar tijdverlies”?

Echtpaar masseerde zonder resultaat

DE RIJKSPOLITIE heeft in Bleiswijk een echtpaar aangehouden, dat zich aan de oude zonde van de kwakzalverij had schuldig gemaakt, zo lezen we in het Zeeuws Dagblad.

In een bestelwagentje toerden man en vrouw door de polders om her en der hun orthopedisch schoeisel te slijten. Een bejaarde inwonster van Bleiswijk, slecht ter been, kreeg van de echtelieden te horen, dat zij de vrouw in drie behandelingen van haar kwaal konden

genezen. De behandeling bestond uit het masseren van de benen met eenvoudige huismiddeltjes, waarvan het resultaat nihil was.

Het hoge honorarium hoefde voor de patiënten geen beletsel te vormen, want, zo suggereerde de vrouw, het ziekenfonds zou deze bedragen prompt terugbetalen.

De Rijkspolitie vermoedt, dat het echtpaar in andere plaatsen ook slachtoffers heeft gemaakt.

„Mysterieuze geneeskunst en technische geneeskunde” door mr. G. E. Kruseman

GEVAARLIJK BOEK

ALS ER OOIIT een beschouwing in zwart-wit werd geleverd dan is dat wel in het boek van mr. Kruseman!

Dat begint al met de titel. Alsof deze tegenstelling ooit heeft bestaan, alsof ook na de meest moderne ontdekkingen onze geneeskunde niet steeds iets van haar mysterieuze grondslag heeft behouden. Wat weten we met al onze kennis van de mysteries van het leven, waarmee we dagelijks worden geconfronteerd!

Een ander voorbeeld van de zwart-witte inslag van het boek is de enorme tegenstelling, die er zou bestaan „tussen de arts, die zijn aandacht niet schenkt aan de patient, maar aan de kwaal, aan de ziekte-oorzaken, terwijl de paranormale genezer zich niet alleen een oordeel vormt over de inwendige toestand van de zieke, maar ook aan de eventuele psychische bronnen van het kwaad, terwijl hij daarover nog geen alarm slaat en waarvan de knapste chemicus in het laboratorium nog geen sporen kan vinden.”

De heer Kruseman geeft toe dat de „paragnosten weinig of geen kennis in eigenlijke zin bezitten” (waar zouden zij die ook vandaan halen?) „maar wat zij niettemin omtrent het menselijke (en dierlijke) lichaam weten — en dat is soms verrassend veel en menigmaal gesteund door een dieper begrip dan waartoe de verstandelijk gerichte arts reiken kan — is verzameld in hun praktijk of gegroeid uit een intuïtief inzicht”.

Onbeperkte genezing

Ik citeer telkens! „Voor een dergelijk „genezer” nu bestaan bij de diagnose om zo te zeggen geen grenzen en zijn ook — binnen de bepalingen van het Leven en de Lotsvoltrekker Dood — de mogelijkheden tot gezondmaking vrijwel onbeperkt.”

Bij het lezen van het boek heb ik me niet kunnen weerhouden telkens uitroep- en vraagtekens te plaatsen. Zo wordt beweerd dat Hahnemann kennelijk paranormaal begaafd was en dat de homoeopathie feitelijk tot de paranormale geneeskunst behoort. Nog een paar losse opmerkingen: op blz. 127 staat dat in verreweg de meeste gevallen de paranormale begaafdheid vererfd wordt langs de vrouwelijke lijn.

Bij de arts geeft volgens schrijver kosteloze ziekenzorg een onpersoonlijke

automatische dienst — zoals de stadsreiniging. Is het geen schande? De mens laat zich bedokteren! Dan de paragnost! De geldelijke vergoeding, die hij ontvangt betekent de prijs, die de patiënt zelf voor zijn herstel betaalt aan een bepaalde persoon. Hij is hierdoor niet meer een buitenstaander, maar partij geworden. De schrijver werd meermalen getroffen door de regelmaat waarmee hij van de paragnosten hoorde dat zij hun gaven zouden verliezen indien zij zich zouden instellen op geld verdienen!

Drie werelden

Op blz. 47 lezen we van drie werelden: 1) de uiterlijk materiële, 2) de natuurlijke van de ziel en 3) de verborgene van de geest. Mij is dit verborgen gebleven.

In het tweede deel „Geneeskunde en Genezing” geeft mr. Kruseman o.m. een aantal „wonderbaarlijke” genezingen van open benen door paragnosten. Hij gaat kennelijk uit van de gedachte dat deze casuïstiek een bewijs kan opleveren. Ik moet hem teleurstellen, verwijzende o.a. naar de bekende lezing van prof. Jongkees.

Voorbeelden zijn en kunnen nooit zijn een wetenschappelijk bewijs. Al zou mr. K. duizend voorbeelden willen aanhalen dan bewijst hij nog niet dat een paragnost open benen geneest. Denk aan het voorbeeld: de som van 2 getallen is gelijk aan hun product, waarvoor een groot aantal voorbeelden kunnen worden aangehaald, terwijl de stelling toch niet waar is.

Volgens mr. Kruseman wordt het bewijs dat de „genezers” inderdaad in tienduizenden gevallen herstel hebben gebracht geleverd door het enkele feit dat de betrokkenen zeggen door hun

hulp te zijn genezen. Hij voert aan dat de N.W.P. (Nederlandse Werkgroep van paranormale genezers, opgericht 1 april 1948) ten aanzien van de methode om dit bewijs „wettig” te leveren, baanbrekend werk heeft verricht. Zo langzamerhand kennen wij de methodes, waardoor de N.W.P. tot haar resultaten komt, o.m. door de kaarten, die door de „genezers” zelf worden ingevuld en waarop zij hun oordeel geven over het succes, dat hun behandeling had. En als wij dan lezen dat mr. Kruseman waarde hecht aan de ogendiagnose en de aardstralen niet verwerpt, dan krijgen we een eigenaardige indruk van de wijze, waarop het grote vraagstuk der „genezers” wordt behandeld.

Ondermijnen

Eerlijk gezegd: ik vind dit een gevaarlijk boek — als het vele lezers zal krijgen dan zullen zeker velen, o.m. door suggestieve wijze waarop het geschreven is, bij ziekte niet hun huisarts, maar een of andere paragnost opzoeken. Waarom zouden zij ook de zo vaak onnodige omweg langs de officiële geneeskunst maken?

Zij zullen dan misschien zelf nog langere tijd in de mening verkeren dat zij genezen worden, maar hun beginnende tuberculose, hun kwaadaardig gezwel, dat maar langzaam voortschrijdt, hun hartafwijking, die met de allergrootste voorzichtigheid moet worden behandeld, woekeren voort en plotseling komen deze patienten tot de ontdekking dat zij het toch niet buiten de arts kunnen stellen en helaas zullen ze maar al te vaak moeten merken te laat te komen.

De heer Kruseman laadt een ontzette verantwoordelijkheid op zich door het vertrouwen in de stand der geneeskundigen te ondermijnen. Daarom is zijn boek een gevaar voor de volksgezondheid. De Nederlandse artsen zullen rustig hun verantwoordelijke taak blijven vervullen en we kunnen alleen maar hopen dat onze zieken de weg zullen blijven vinden tot hen, die krachtens studie en vaak krachtens aanleg, in staat zijn zoveel mogelijk hulp te verlenen.

R. E. W.

AAN ALLE LEDEN

verzoekt de penningmeester hem de contributie-1960 ten bedrage van f 7,50 te gireren. Voor studenten, verpleegsters, kraamverzorgsters, arts-, tandarts- en apothekersassistenten bedraagt de jaarcontributie f 2,50.

Hoe eerder U gireert, des te meer verlicht U de taak van de penningmeester!

De gironummers van de Vereniging tegen de Kwakzalverij zijn: postgiro 32237 en gemeentegiro Amsterdam K 1672.

Mr. in 't Veld wil ARTSENTOEZICHT op MAGNETISEURS

Samenwerking onuitvoerbaar

Waardeloos

ONDER DE TITEL „ONBEVOEGDE GENEZERS” is van de hand van Mr. J. in 't Veld in het Tijdschrift voor Strafrecht (deel LXIX, afl. 2, 1960) een artikel verschenen, waarin hij stelt, dat — gelet op het massaal voorkomen van kwakzalverij (waarbij in het bijzonder is te denken aan het optreden van hen die zich als paranormaal-begaafde genezers uitgeven) — de Wet van 1 juni 1865 regeland de uitoefening van de geneeskunst tot een dode letter is geworden.

Hij vindt dat een zeer onbevredigende toestand, die een aanfluiting is van het gezag van de overheid en die bovendien ernstige gevaren voor de volksgezondheid medebrengt.

Men zou dus verwachten dat de auteur een pleidooi zou houden voor een strafvervolgingsbeleid tegen de kwakzalvers. Het ontbreken van een dergelijk pleidooi kan vermoedelijk verklaard worden door de omstandigheid dat de schrijver het bestaan van een paranormaal vermogen tot genezing niet geheel uitgesloten acht.

Kwaal woekert voort

Mr. In 't Veld blijkt niet in de bestaande situatie (verbetering van het artsmonopolie, zonder dat regelmatig op de wetsovertreding een sanctie volgt) te willen berusten. Deze houdt nl. te grote gevaren voor de volksgezondheid in. In dat verband deelt hij mede, dat hij in zijn eigen familie heeft ervaren, dat de „invloed van de magnetiseur alleen pijnstillend werkt, terwijl de kwaal voortwoekert. Het kan dan zijn dat de hulp van de arts te laat wordt ingeroepen en zijn hulp niet meer kan baten”. Mr. In 't Veld houdt dus rekening met de volksgezondheid, maar hij vindt het anderszijds „hoogst onbevredigend voor een normaal functionerend rechtsgevoel” (let op dat „normaal”; degenen die de magnetiseurs zonder reserve bestrijden hebben blijkbaar een ander soort rechtsbewustzijn, dat niet normaal is), indien degenen die werkelijk in het bezit zouden zijn van een paranormale begaafdheid tot genezing door de strafrechter ter verantwoording worden geroepen.

Het is dus te begrijpen dat de auteur vanuit zijn gedachtengang naar een uitweg uit een impasse zoekt. Daarbij wijst hij drie oplossingen van de hand, te weten:

1. De uitoefening van de geneeskunst geheel vrijlaten;
2. Het geven van een wettelijke omschrijving van die gebreken en ziekten, die de „genezer” wel zou mogen behandelen;
3. De scheiding van degenen die zich als „genezers” aandienen in hen die

wel en die niet (paranormaal) begaafd zijn, zoals dat wordt voorgestaan door de Nederlandse Werkgroep van Paranormale Genezers.

De oplossing sub 1 wijst hij af met het inderdaad juiste argument dat de overheid heeft te waken voor de volksgezondheid, hetgeen inhoudt het waken tegen hulp die tot onheilen voor de patiënt kan leiden. Tegen de andere oplossingen heeft hij o.m. het bezwaar dat daardoor op de „genezer” een verantwoordelijkheid komt te rusten voor onheilen, die uit overschatting van zijn begaafdheid of uit onachtzaamheid mochten voortvloeien.

ZES NIEUWE LEDEN

UIT ALLE DELEN van het land komen nieuwe leden onze strijd versterken. Dat is verheugend. Maar het is ook noodzakelijk. Wij leven in een tijd dat het medisch bedrog gemakkelijk voortwoekert, zelfs in intellectuele kringen. Vandaar onze vreugde, dat juist uit deze groep steeds meer mensen zich tot onze strijd voelen aangetrokken.

Wij roepen een welkom toe aan de heren:

Ds. A. D. H. Huysman, Ned. Herv. predikant te Ruinerwold,
Mr. J. C. Goudsmit te Scheveningen,
J. Vedder te Ruinerwold,
E. C. J. M. Bakx te Tilburg,
H. Heybroek, arts te Baarn,
W. Ester, arts te Hilversum.

De redactie houdt zich ook bij deze nieuwe leden gaarne aanbevelen voor knipsels of mededelingen, waarin gevallen van kwakzalverij worden gemeld.

Wij zelf zouden als een meer overtuigend argument tegen de oplossing sub 3 willen aanvoeren, dat de methode van bovengenoemde werkgroep om de bokken van de schapen te scheiden als geheel waardeloos beschouwd moet worden, welk oordeel is gebaseerd op een omstandige uiteenzetting door de arts A. P. M. de Groot in dit blad gegeven. Wij hebben reeds melding gemaakt van het standpunt van mr. In 't Veld dat er personen kunnen bestaan die in het bezit zijn van paranormale krachten ter genezing, maar hij geeft eerlijk toe dat hem niets bekend is van de aard dezer krachten, terwijl het hem evenmin bekend is onder welke omstandigheden en ten aanzien van welke ziekten van een bepaald „genezer” een gunstig resultaat te verwachten is, noch op welke typen van mensen die krachten kunnen inwerken. In verband met zijn onwetendheid komt hij dan ook slechts tot een voorlopige oplossing, hieruit bestaande, dat de „genezer de geneeskunst slechts zou mogen uitoefenen onder toezicht van een arts, waarmede uiteraard niet bedoeld is, dat de arts er de gehele dag bij moet zitten”. Juridisch zou deze oplossing o.m. bereikt kunnen worden door de paranormale genezers te brengen onder de werking van het ontwerp van wet op de paramedische beroepen (Wetsontwerp no. 5590, op 2 sept. 1959 bij de Tweede Kamer ingediend).

Onuitvoerbaar

Zonder veel nadenken is het duidelijk, dat het voorstel van mr. In 't Veld praktisch onuitvoerbaar is. Immers, ook al gaat men uit van de veronderstelling dat er een paranormale geneeskunst bestaat hoe zou dan de wetgever moeten uitmaken welke personen paranormaal begaafd zijn? Een methode om de ware en pseudo-magnetiseurs te scheiden bestaat er niet, omdat men nu eenmaal niet weet wat de aard van het magnetisme is. En indien men de aard van een verschijnsel niet kent is het toch hoogst bezwaarlijk om te beslissen wie wel en wie niet dat verschijnsel „bezit”! Of moet die methode gevonden worden door een cirkelredenering in deze trant: De patiënt is genezen en omdat de patiënt genezen is, is de behandelende persoon een magnetiseur? (Of omgekeerd: De behandelende persoon is een magnetiseur, de patiënt is genezen en dus moet de genezing wel het gevolg zijn van het magnetisme). Of houdt het voorstel soms in dat iedereen die zich magnetiseur noemt straffeloos op de patiënt mag worden losgelaten, op voor-

waarde dat hij met een arts samenwerkt?

Afgezien van de onuitvoerbaarheid van het voorstel komt het ons voor dat dit hoogst onaantrekkelijk is voor de arts. Bij inschakeling van de magnetiseur blijft vanzelfsprekend de arts de *verantwoordelijkheid* dragen voor de gezondheid en de genezing van de patiënt. Hoe zal de arts de verwijzing van de patiënt naar de magnetiseur in overeenstemming kunnen brengen met zijn beroepsethiek, indien hij niet het flauwste vermoeden kan hebben ten aanzien van welke ziekten, onder welke omstandigheden en met betrekking tot welke groepen van personen de magnetiseur genezend kan werken, kortom, *indien hij ten aanzien van indicatie en prognose volkomen in het duister tast?* Hoe zal diens gemoedstoestand zijn indien hij toch verwijst en later moet constateren dat de gezondheidstoestand van de patiënt is achteruitgegaan of nog erger, dat deze overleden is? Ik heb dan ook het gevoel dat de artsen zullen bedanken voor de eer van samenwerking met wel of niet erkende magnetiseurs.

Onderzoek

Evenzo heb ik het gevoel dat de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid voorlopig geen interesse heeft voor het voorstel van mr. In 't Veld. Volgens een recent persbericht heeft nl. deze minister de Organisatie T.N.O. verzocht een onderzoek in te stellen met betrekking tot de z.g. paranormale geneeskunst. (De minister is dus van het bestaan van die soort van geneeskunst niet overtuigd!). Is het persbericht juist dan krijgen we dus het wetenschappelijk onderzoek dat onze vereniging steeds heeft voorgestaan.

Het resultaat van het onderzoek dienen we af te wachten. Desniettemin zou het ons niet verbazen indien dat resultaat even negatief zal uitvallen als dat toen voor enige jaren de Koninklijke Academie van Wetenschappen een onderzoek instelde naar het bestaan van de „aardstralen”. Immers, het werken met het dierlijk magnetisme dateert van de 18e eeuw en geleerde genootschappen hebben al eerder naar het bestaan van dat verschijnsel een onderzoek ingesteld,

echter met negatief resultaat. (Zie Dr. Zeehandelaar, Inleiding tot de ontwikkeling der geestelijke geneesmethoden, pag. 30 en 38. Deze zenuwarts noemt dan ook de leer van het dierlijk magnetisme, ook mesmerisme geheten, een dwaalleer). In zoverre magnetiseurs met hun optreden een gunstig resultaat geboekt hebben is dit redelijk verklaard kunnen worden met de veronderstelling dat zij bij hun patiënten een (auto) suggestie wisten op te wekken.

Het zou dus hier betreffen een psychotherapeutische behandeling, die soms baat brengt, dus niet dank zij maar ondanks de pretenties van de magnetiseur. Hoe dit alles ook zij, wij hopen

van harte dat het aangekondigde onderzoek werkelijk gehouden zal worden en dit een duidelijke uitkomst zal geven. Zodat we te weten komen of het magnetisme een werkelijk bestaande kracht is of een etiket geplakt op een psychotherapeutische methode, die overigens niets paranormals bevat. We zullen als dan ook duidelijk weten welke houding we tegenover de magnetiseurs dienen aan te nemen. Zolang dat onderzoek niet heeft plaats gevonden achten we het voorstel van mr. In 't Veld niet alleen voorbarig, maar ook niet verantwoord tegenover de arts en de volksgezondheid.

VAN NIJNATTEN.

Kwakzalvers weten alles...

KRACHTIGE TAAL, die ons uit het hart is gegrepen, troffen wij aan in het Algemeen Dagblad, waar rubriekschrijver Castagnet van leer trekt tegen onverantwoordelijke reclame van het kwakzalverdom.

Wij verheugen ons er over, dat een grote krant zo duidelijk waarschuwt tegen deze ergerlijke propaganda en wij zien dit als een belangrijke steun voor de Nederlandse volksgezondheid. Het artikel luidt als volgt:

HYENA'S

Jaren en jaren besteden de knapste koppen uit de internationale medische wereld aan de nimmer aflatende strijd tegen ziekte. Steeds ontdekken zij nieuwe geneesmiddelen, nieuwe therapieën, maar nog altijd zijn er ziekten die de medicus voor een raadsel stellen, of ziekten die lang niet in alle gevallen te genezen zijn.

Gewrichtsrheumatiek is er een van. De medische research gaat ook deze ziekte met alle denkbare middelen te lijf. Maar bij zijn onderzoek wordt de medicus steeds weer voor raadselen gesteld.

Raadselen zijn er niet voor de kwakzalvers. Daar fladdert een vouwblaadje op mijn bureau waaruit ik citeer:

„Gewrichtsrheumatiek, ischias, spierpijn. Jaarlijks moeten in Nederland duizenden mensen het werk neerleggen ten gevolge van deze ziekte. Jonge, verder nog gezonde mensen vallen als

slachtoffer van de rheumatiek. Pak-rheumatiek combinatie no. 35 (blikbus kruiden en een pot smeersel) voor in- en uitwendig gebruik treedt ook hier genezend op.”

Het hart is een mysterieus orgaan. Meer, veel meer dan voorheen weten de specialisten van hartziekten. Zelfs heel moeilijke vroeger ondenkbare hartoperaties worden nu verricht. Maar alles? Neen, alles weten we er nog niet van.

De kwakzalvers wel.

„Hartzwakten, storingen in de bloedsomloop, ook wel optredend als hartkloppingen of onrustige slaap komen bij jong en oud voor. Het afdoende en onschadelijk geneesmiddel is... kruidenmengsel no. 16”.

Enzovoorts, enzovoorts. Vier pagina's vol.

Genezing voor alle mogelijke ziekten wordt gegarandeerd.

Twee dingen verbazen me hierbij altijd weer

1. Dat in onze tijd nog steeds lieden goed geld uitgeven voor dit soort smeerlapperij en

2. dat deze hyena's op de zieke mens hun voze praktijken blijkbaar rustig kunnen blijven uitoefenen.

REDACTIE:

Medisch redacteur:

dr R. E. Wierenga, arts, Barchem

Pharm. redacteur:

J. E. Buiten, apotheker, Zwolle

Bestuur van de Vereniging tegen Kwakzalverij: Dr H. H. Funke, Arts te Amsterdam, Voorzitter; E. Mijnen, Tandarts te Amsterdam, Vice-voorzitter; Mevr. A. Burbach-van der Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, Secretaresse; L. Brest te Amsterdam, Penningmeester; Mej. E. H. Hengeveld, Arts te Zwolle; Mr J. E. Goudsmit, Kantonrechter te Haarlem; Dr H. H. Scholten, Dierenarts, Veterinair Inspecteur van de Volksgezondheid te Haarlem; H. Dijkstra, Oud-Commiss. van Politie te Amsterdam; A. Verschuur, Arts te Amsterdam; Mr J. D. van den Berg, Rechter te Arnhem; Mr G. C. M. van Nijnatten te Voorburg, Referendaris bij het Ministerie van Justitie; Dr J. H. Ligterink, Arts en Apotheker te Amsterdam.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 7,50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonnees: Mevr. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, A'dam-Z. Postgiro van de Ver. 32237 te Amsterdam - Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA N.V.
Amsterdam

Abonnement per jaar franco per post bij vooruitbetaling f 7,50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2,50

Administratie Maandblad:

Mevr. A. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, tel. 02959-19114.

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: O. Kuijk, Brantwijk 76, Amstelveen

Opgericht 1 januari 1881

KAMER VERDEELD OVER MAGNETISEURS

EEN AANTAL LEDEN van de vaste commissie voor de volksgezondheid uit de Tweede Kamer heeft zich pertinent uitgesproken **TEGEN** een wettelijke regeling voor paranormaal begaafden.

Zij achten een dergelijke regeling funest, omdat daarmee ter wille van de financiële belangen van een zeer beperkte groep beweerdelijk begaafden — omtrent wier gaven nog geen enkel wetenschappelijk gefundeerd gegeven vaststaat — het algemeen belang van de volksgezondheid in het gedrang dreigt te geraken.

Wij verheugen ons bijzonder om deze uitspraak van een aantal Tweede Kamerleden, die hun stem lieten horen in het voorlopig verslag inzake het wetsontwerp uitoefening paramedische beroepen. Hun duidelijke stellingname bevredigt te meer, omdat verscheidene andere leden van de vaste commissie voor de volksgezondheid de wet op de paramedische beroepen zouden willen benutten om de paranormale geneeskunde een legale basis te geven.

Deze Kamerleden stellen vast, dat artikel 1 van de paramedische wet in geen geval ruimte laat om magnetiseurs, paragnosten, fysiotherapeuten, chiropractici, osteopaten, kruidendokters, magnetopaten en natuurgenezers hieronder te doen vallen, omdat zij slechts bij uitzondering onder leiding van of op aanwijzing en onder controle van een geneeskundige werken.

Deze leden menen dat hierdoor in genen dele een eind zal komen aan de kwakzalverij. Bona fide paranormale genezers krijgen niet de gelegenheid hun — volgens deze leden nuttig — werk ongestoord te verrichten, indien het ontwerp in dit opzicht ongewijzigd wet zou worden.

Aangenomen mag worden, dat de hierboven samengevatte tegenstelling van meningen over het nut van paranormale gegevens een belangrijk strijdpunt zal worden tijdens de openbare behande-

ling van het paramedische wetsontwerp in de volksvertegenwoordiging. Wij hopen slechts dat het gezond verstand zal zegevieren. Paranormale gaven zijn nimmer wetenschappelijk aangetoond. Er is dus op geen verantwoorde wijze een scheiding te maken tussen bona

fide en mala fide genezers. Het gaat inderdaad slechts om de financiële belangen van zeer weinigen. Laat deze louter op geld beluste mensen een andere vorm van broodwinning kiezen, dan het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunde met de vele risico's voor hun slachtoffers daaraan verbonden.

En laat de waarlijk „geroepen”, die zich willen inzetten voor de lijdende mensheid een doktersbul of een verpleegsterdiploma halen. Zij zullen bemerken dat het meer voldoening geeft te werken in het licht van de wetenschap dan in de duisternis van de magie.

Schandalige oplichting van bejaarden

DE RIJKSPOLITIE, die in Bleiswijk een echtpaar heeft gearresteerd, dat „orthopedisch schoeisel” aan de man bracht, bleek een goede vangst te hebben gedaan.

Want ook de Rotterdamse politie blijkt grote belangstelling te hebben voor het echtpaar, dat in Pernis twee ergerlijke gevallen van kwakzalverij en oplichting boekstaafde, zo meldt het Rotterdams Nieuwsblad.

De echtgenoot van de verdachte leurrede met schoenen langs de deur. Aan een 74-jarige vrouw in Pernis verkocht hij tegen abnormaal hoge prijs vier paar schoenen en een paar pantoffels. Voor de pantoffels, die slechts f 5 waard waren, moest zij niet minder dan f 24 betalen. De vrouw vertelde hem dat zij aan haar voet geopereerd was en daardoor slecht kon lopen. De verkoper wist

hier wel raad op. Hij stuurde zijn vrouw (de verdachte), die haar volgens zijn zeggen in één keer van haar kwaal zou genezen. De vrouw kwam, behandelde haar met olijfolie en bracht hiervoor f 75 in rekening. Het hielp echter niets. Er volgde een tweede behandeling, die f 100 kostte. Ook dit leverde geen gunstig resultaat op. Na een derde behandeling van f 125 was de vrouw nog niet van haar kwaal af. Wel was zij in totaal f 545 armer geworden.

Bij een 80-jarige man in Pernis ging het echtpaar op dezelfde manier te werk. Eerst kwam de man als schoenverkoper aan de deur. Een paar nieuwe schoenen, die de bejaarde man niet goed pasten, ruilde hij om voor een paar andere en liet de man f 47 bijbetalen. Het tweede paar had slechts een waarde van f 15. Ook deze man liep slecht, omdat hij iets aan zijn knie had. De vrouw kwam weer naar Pernis voor een „bijzondere” behandeling, ditmaal met „radiumhoudende” olijfolie. Aan twee behandelingen was hij f 125 kwijt. Zij gaf hem het consigne na de behandeling van de met een wollen doek omzwachtelde voet minstens 24 uur thuis te blijven, daar anders de radio-actieve uitstralingen andere mensen schade kon toebrengen. Natuurlijk vond de man bij die behandeling geen baat. Het echtpaar had hem f 170 armer gemaakt.

AAN ALLE LEDEN

verzoekt de penningmeester hem de contributie-1960 ten bedrage van f 7,50 te giren. Voor studenten, verpleegsters, kraamverzorgsters, arts-, tandarts- en apothekersassistenten bedraagt de jaarcontributie f 2,50.

Hoe eerder U gireert, des te meer verlicht U de taak van de penningmeester!

De gironummers van de Vereniging tegen de Kwakzalverij zijn: postgiro 32237 en gemeentegiro Amsterdam K 1672.

Pluimveeteelt bedreigd door kwakzalvers

DE NEDERLANDSE pluimveehouderij heeft in de laatste 50 jaar 'n enorme vlucht genomen. De uitbreiding van de kippenstapel is zo snel gegaan dat de ontwikkeling van de ziektebestrijding daarmee geen gelijke tred heeft kunnen houden, te meer omdat door de steeds groter wordende tomen op de bedrijven aantasting der dieren door besmettelijke ziekten in de hand werd gewerkt.

Van deze omstandigheid hebben op winst beluste kwakzalvers geprofiteerd. Zij zijn met nutteloze middeljes en voorzien van een indrukwekkende injectiespuit de boer op gegaan en hebben zich een inkomen verworven van geld, dat de pluimveehouders beter hadden kunnen besteden.

Dit vertelde de dierenarts W. J. Roepke, directeur van de Stichting Gezondheidsdienst voor Pluimvee te Soesterberg tegen een verslaggever van het Utrechtsch Nieuwsblad.

Ook nu nog zijn de kwakzalvers uitermate actief in de pluimveehouderij, waarbij profiterend van de indruk die hun imponerend optreden op de eenvoudige pluimveehouders maakt. Een boer die een dierenarts bij zijn kippenstapel laat komen loopt wel eens de kans dat de arts hem adviseert licht verteerbaar voedsel aan zijn dieren te verstrekken en wat melk en dan eens enige weken te wachten. De arts weet immers dat tegen de ziekte geen geneesmiddel bestaat en dat de hennen na enkele weken vanzelf zullen opknappen.

Zou diezelfde boer een kwakzalver hebben geraadpleegd dan zou deze hebben gebruik gemaakt van een voor de boer prijzig middel. Ook dan was na enkele weken de ziekte genezen, maar dan zou die boer gemeend hebben dat het toegediende middel oorzaak van de beter-schap was geweest.

Ondeskundigheid

De Gezondheidsdienst voor pluimvee belast zich ook met het onderzoeken van de deugdelijkheid van geneesmiddelen. Ieder die nieuwe geneesmiddelen in de handel wil brengen, kan deze eerst

RECTIFICATIE.

In het artikel onder het opschrift „Mr. in 't Veld wil artsentoezicht op magnetiseurs”, opgenomen in het nummer van mei 1960, komen twee storende drukfouten voor.

Men leze in de plaats van „strafvervolgingsbeleid” (eerste kolom, regel 2): *strak* vervolgingsbeleid, en in plaats van „verbetering van het artsenmonopolie” (eerste kolom, regel 11): *verbreking* van het artsenmonopolie.

laten onderzoeken. Bovendien kan de Stichting ongevraagd bepaalde middelen onderzoeken.

In diverse gevallen is het resultaat van het onderzoek teleurstellend voor de fabrikant of importeur, het middel wordt dan ondeugdelijk bevonden.

De heer Roepke vertelde dat zich bij de aanbidding van medicijn voor onderzoek somtijds bijzonder aardige incidenten voordoen. Zo komen er geregeld mensen die geen verstand van kippen hebben en dus helemaal niets weten van

de symptomen van de ziekte die zij door middel van het door hen geïmporteerde middel gaan bestrijden. Enkele vroegen aan de deskundigen van de Gezondheidsdienst hen hierover het een en ander te vertellen.

Ook was er eens een importeur die toen hem gevraagd werd waaruit het medicijn was samengesteld, geen antwoord op die vraag wist te geven, omdat de buitenlandse fabrikant het middel als voortreffelijk had aangeprezen, maar vermelding van de samensteller achterwege had gelaten.

Het resultaat van het onderzoek van geneesmiddelen wordt door de Gezondheidsdienst ten behoeve van de pluimveehouders gepubliceerd. Alleen in bijzondere gevallen kan van publikatie worden afgezien.

Aardstralenbedrog duurt voort

„VAN ENKELE KANTEN” ontvang ik bericht, dat nog steeds nieuwe aardstralenkastjes voor f 2100,— per stuk worden aangeboden. Hoe lang nog?” vraagt dr. ir. C. K. van Daalen, oud-inspecteur Landbouwkundig Onderzoek, zich af in De Veldbode

In een uitvoerig artikel somt de schrijver het raadselachtige voortbestaan van het aardstralenbedrog op. Ook na de uitspraak van de Kon. Ned. Akademie voor Wetenschappen in 1955, waarin wichelroedelopers en aardstraaljagers naar het rijk der bedriegers werden verwezen, bleef men hier en daar de landbouw bij de neus nemen. Dr. Van Daalen volgt in zijn artikel de activiteiten van de wichelroedeloper Joh. Bron te Waddinxveen, die een jaar na de vernietigende uitspraak van de wetenschap, op een voorbeeldbedrijf in de Krimpenerwaard enkele anti-aardstralenkastjes kon plaatsen ten behoeve van het gezin en de gewassen voor f 755,— betaald te worden, wanneer succes was per stuk. De kastjes behoefden alleen gebleken. Dr. Van Daalen schrijft dan:

„Dit lijkt een aannemelijke voorwaarde. Maar men bedenke dat gewassen, die het ene jaar verdrogen, te nat staan, ziek worden, een volgend jaar t.g.v. gunstiger weersomstandigheden, andere bewerking, bemesting, variëteit, gebruik van bestrijdingsmiddelen, gezond kunnen zijn. Heeft men een kastje, dan wordt dit als de oorzaak aangewezen en is men een aanzienlijk bedrag kwijt. Iets dergelijks deed zich voor bij de bestrijding van wortelrot bij narcissen met behulp van kastjes. Ze hielpen — schijnbaar — blijkens het onderzoek van drs. Slootweg te Lisse echter alleen in jaren, waarin de ziekte niet of in geringe mate optrad.

Handig zijn de kastjesverkopers in het bedenken van oorzaken, wanneer 't kastje niet werkt. Op het genoemde voorbeeldbedrijf trad voor het eerst na de plaatsing van kastjes kopziekte op. Twee koeien stierven eraan. Toen deelde Bron mede, dat ze daartegen niet helpen. Een poging om te demonstreren, dat „afgeschermd” varkens geen duur eiwitrijk voeder nodig hebben, mislukte, naar mij werd bericht, volkomen. Dit werd toegeschreven aan een „technische storing” in het kastje.

Het spreekt vanzelf, dat het voorbeeldbedrijf als zodanig niet werd aangehouden.”

Verder vermeldt dr. Van Daalen in zijn artikel de activiteiten van een kwakzalver uit Almerik, die zijn patiënten geneest door de hand boven pijnlijke plaatsen te houden en door levering van aardstralenkastjes, die afkomstig zijn van Joh. Bron uit Waddinxveen. Ze kosten f 340,— per stuk, waarvan f 40,— voor de kwakzalver.

In het Westland kon de heer Bron de laatste tijd een twintigtal kastjes tegen de prijs van f 1100,— kwijt, zo vermeldt De Veldbode.

De prijs wordt steeds hoger. Nu al f 2100,— per kastje. Wordt het geen tijd, dat de Nederlandse prijsbeheersings-autoriteiten zich eens gaan bemoeien met het prijsverloop van de anti-aardstralenkastjes. Als de politie dan geen maatregelen kan nemen tegen deze vorm van misleiding, laat dan ten minste paal en perk gesteld worden aan de prijs, die de beklagenswaardige slachtoffers van een sluwe vos voor een fata morgana moeten betalen.

DUIZENDEN DAGELIJKS NAAR DUITSE WONDERDOKTERS

*Romantiek van de
medicijnman houdt
velen in de ban*

In ons vorige nummer vermeldden wij het feit, dat een ziekenfonds te Arnhem de kosten betaalt, die Nederlandse patiënten maken bij een bezoek aan Duitse Heilpraktiker even over de Nederlandse grens. In aansluiting hierop publiceren wij een interessante reportage, die het Rotterdamse „Algemeen Dagblad” maakte van de kwakzalverspraktijken aan onze oostgrens. Wij zullen hieraan geen commentaar verbinden. De ontstellende feiten spreken voor zichzelf.

IN DE OOSTELIJKE grensstreek van Emmen tot Groesbeek is een oude strijd opnieuw opgelaaid. De strijd van artsen tegen de kwakzalvers en misschien meer in het bijzonder de strijd tegen een algemeen bijgeloof, dat de Heilpraktiker, knokkenzetters en waterkijkers uit het Duitse grensgebied heel wat meer mans zijn dan onze Nederlandse artsen.

Praktijk in café

DAGELIJKS trekken duizenden de grens over met hun kwalen en kwaaltjes om bij de Duitse wonderdokter genezing te zoeken. Het is of de romantiek van de medicijnman velen in zijn ban heeft, zegt mevrouw Ter Haar, arts te Winterswijk, die, met een scherpe aanval op de ziekenfondsen en bedrijfsverenigingen, in de gemeenteraad van Winterswijk de oude strijd weer actueel heeft gemaakt.

Mevrouw Ter Haar oefent met haar man, die ook medicus is, praktijk uit in Winterswijk. Zij heeft jarenlang met lede ogen aangezien hoe velen „naar de overkant” gaan om zich in grenscaféetjes, waar de Duitse Heilpraktikers en knokkenzetters hun praktijken uitoefenen, te laten behandelen.

Zij weet dat het een moeilijke strijd is. Haar vader, die vroeger de dokterspraktijk in Winterswijk had, heeft veertig jaar geleden ook reeds fel geageerd tegen de voorliefde van zovelen om naar Duitse Heilpraktikers te gaan.

Zij is en blijft onverzettelijk, maar toch is ze niet onverdraagzaam. Dat bleek toen zij haar huishoudster in de gelegenheid stelde in haar bijzijn haar verhaal te doen. Zij luisterde gelaten toe, hoe haar gediensstige de lof begon te zingen van de Duitse knokkenzetter.

Opeens pijn weg

„Ik kon mijn linkerarm niet meer gebruiken. De dokters hier hadden er van alles aan gedaan en ten slotte werd mij gezegd, dat ik geopereerd moest worden.” De huishoudster verheelde niet dat zij dodelijke angst had gehad voor die operatie. Zij besloot

daarom ook maar eens naar de overkant te gaan en binnen het half uur gebeurde het wonder in het kleine achterkamertje van het grenscafé te Vreden, elf kilometer over de Nederlandse grens.

Met nadrukkelijke gebaren verduidelijkte de vrouw hoe de knokkenzetter haar arm bij de elleboog had beetgepakt. „Nou het deed pijn, dat kan ik u verzekeren. Maar ik zette mijn tanden op elkaar. Hij kneep en kneep en opeens was het of een knikkertje in de kom schoot en meteen was de pijn weg.”

Toen de vrouw de kamer uit was zei mevrouw Ter Haar: „Ze vergeet er bij te vertellen, dat zij dezelfde verschijnselen in haar rechterarm heeft gehad. Wij hebben haar toen medicijnen gegeven en de narigheid was ook zo verdwenen. Maar ja, het is een goede vrouw, zij praat als vele anderen, uit alle rang en stand. Wij nemen het haar niet kwalijk.”

Duur

Mevrouw Ter Haar heeft bezwaren tegen de inzichten bij de ziekenfondsen en bedrijfsverenigingen. De mensen gaan maar gewoon de grens over en de fondsen vergoeden alles, of bijna alles. Ook de medicijnen, omdat die in de prijs van de consulten zijn inbegrepen.

„Die prijzen zijn overigens niet mals”, verzekert zij. „In Bocholt zit een Heilpraktiker die veertig Mark per consult rekt. Dat is meer dan het Nederlandse specialistentarief. Waarom hebben deze patiënten geen verwijsbriefje van hun huisarts nodig, vraagt mevrouw Ter Haar. Waarom moeten de rekeningen van deze specialisten niet door ons akkoord worden getekend, zoals dat ook met rekeningen

van Nederlandse specialisten het geval is?”

Mevrouw Ter Haar staat met haar bezwaren niet alleen. Bij andere artsen in andere plaatsen hoorden wij afschuwelijke voorbeelden.

In een van de grensplaatsen is niet lang geleden vastgesteld, dat iemand na een bezoek aan een knokkenzetter, een ernstige infectie had gekregen, die oorzaak werd van de dood van de patiënt.

De knokkenzetters werken bij voorkeur met huismiddeltjes. Natte compressen van water waarin aardappelschillen zijn uitgekookt. „Een brouwsel vol gevaarlijke infectiekiemen” zei een arts.

Overigens is het buitengewoon moeilijk om de gevolgen te constateren. Toch komt het vaak voor, dat een dokter tegen een patiënt moet zeggen: „Ik zie de handtekening van de knokkenzetter op uw been. Die blauwe plekken hier, en daar, en daarboven.”

Gebroken nek

Een van de ergste gevallen was wel de jongeman, die bij een arts kwam om zijn hals te laten onderzoeken. De dokter constateerde een gebroken nekwervel. De jongeman vertelde dat hij met de motor was gevallen. Hij werd terstond met alle nodige voorzorg naar een ziekenhuis gebracht.

Later toen hij veilig in het gips lag, vroeg hij: „Dokter, waarom maakte u zo'n poespas? Toen ik bij u was, kwam ik op de motor van de knokkenzetter. Die heeft mij naar een dokter verwezen. Hij had helemaal niet gezegd, dat ik niet op de motor mocht teruggaan.”

Over dergelijke gevallen hoort men buiten de doktershuizen niet spreken. Bijna overal waar men komt, worden de meest fantastische successen verteld. Mannen en vrouwen, die kreupel waren, die geopereerd waren voor hernia en daar geen baat bij hadden gevonden. Half verlamden en men-

sen die op een brancard of in een invalidenwagentje de grens overgingen en als bij toverslag werden genezen. Zij kwamen huppelend en dansend terug.

Dat zijn de verhalen die van mond tot mond gaan in de grensstreek en met de dag wast de stroom van patiënten, die de Nederlandse arts de rug toekeren en naar de overkant gaan.

Honderden

In het grenscafé van Vreden hebben wij zo'n spreekuur bijgewoond. Het duurde van 's morgens acht tot laat in de middag. In het café zitten de patiënten gezellig bij elkaar. Er zijn er heel wat bij die moeilijk lopen, op een stok leunen of krukken hanteren.

In totaal kwamen er op die ene dag zestig tot tachtig Nederlandse patiënten. De meesten van vlak over de grens. Enkelen van verder weg. Een meisje uit Utrecht, een man uit Den Haag, die per auto waren gekomen. De Heilpraktiker Paul Benien uit Gronau, specialist in hernia, houdt daar 's maandags en donderdags spreekuur. Verder houdt hij in zijn woonplaats Gronau zitting en in andere grensplaatsen. Hij telt de Nederlandse patiënten bij honderden.

Bijna even fel als mevrouw Ter Haar betwist hij dat hij en zijn collegae kwakzalvers zouden zijn. Ons beroep is in Duitsland officieel erkend. Heilpraktikers hebben gestudeerd, zegt hij. In die studie zijn twee jaar, die parallel lopen aan de artsenstudie. Men noemt ons knokkenzetter, omdat wij bedreven zijn in het zetten van gebroken benen, het op zijn plaats drukken van een rugwervel.

„In onze familie wordt dit werk al vierhonderd jaar gedaan, van vader op zoon”, zegt hij. „In onze familie zijn op het ogenblik 35-30 Heilpraktikers. Wij zijn verenigd in een officiële bond, wij worden erkend door de verzekeringen en ziekenfondsen. Er zijn zelfs Nederlandse artsen, die patiënten naar mij zenden of die zelf meekomen om bij de behandeling tegenwoordig te zijn. U moet ons beschouwen als homoeopaath, tevens chirurg-practicijn.”

KWAKZALVERIJ:

Ook in het Sovjet paradijs

EEN GROEP zeer befaamde Sowjet-artsen heeft vorige week in een open brief aan de Prawda, het officiële orgaan van de Russische communistische partij, een scherpe aanval gedaan op tal van met name genoemde Sowjetbladen, die artikelen hebben gepubliceerd van en ook anderszins grote aandacht hebben besteed aan medische kwakzalvers, wier „kuren” tegen kanker en andere ernstige ziekten wetenschap-

pelijk waardeloos en gevaarlijk zijn gebleken, zo meldt Het Parool.

Door de artikelen van dergelijke lieden te publiceren en hun standpunten te onderschrijven, brengt de pers het publiek in verwarring, en ondermijnt zij het aanzien van de Russische medische wetenschap, aldus deze opzienbarende brief, waarover Tom Lambert, de Moskouse correspondent van de New York Herald Tribune, uitvoerig in zijn blad berichtte.

De groep, die de brief opstelde, bestaat uit zestien eminente medici, van wie verscheidene een internationale reputatie bezitten en wier woordvoerder prof. Nikolai Blochin, een kankerspecialist en voorzitter van de Academie van Medische Wetenschappen is.

De medici blijken speciaal verontwaardigd over een reeks artikelen in verscheidene Sowjetbladen, waarin over nieuwe methoden ter bestrijding van kanker werd geschreven, zonder dat de betreffende redacteurs zich de moeite hadden gegeven een en ander eerst behoorlijk te controleren.

De Prawda van Leningrad kreeg een flinke veeg uit de pan wegens een artikel over de „genezing” van een geval van maagkanker. Bij deze patiënt, aldus de doktoren, moest later een groot deel van de maag worden weggenomen wegens kanker.

In de brief werd verder een Oekraïns blad aangevallen wegens publicatie van een artikel, waarin een kwakzalver beschreef hoe hij een patiënt van t.b.c. had genezen met een mengsel van gekookte wodka en ruwe hars.

HANDSTAND, tegen ASTHMA

„ZEVEN JAAR geleden werkte ik als filosoof. Ik zat de hele dag en kreeg een dikke buik. Daar moest ik wat aan doen. Enfin, na drie maanden hatha-yoga had ik mijn oude gewicht terug.

Zo is Saswitha (de heer Rijks) begonnen. Nu is de hatha-yoga, die hij doceert uitgegroeid tot een bedrijf, zelfs zo dat hij opmerkt: „Momenteel is het een mode-ziekte”. Hij haalt sterke staaltjes uit zijn praktijk aan: een dame met astma, die ongeneeslijk leek is al hatha-yoga-end beter geworden. Een jongeman met een kwaal, die hem langzaam naar de dood dreef, laat na een krachtadige cursus yoga de hem behandelende hoogleraren verstomd staan.”

Deze propaganda voor een gymnastiekleraars met lange baard en Indisch klinkende naam troffen wij aan in het Haags Dagblad. Wij spreken onze deernis uit met alle astma-patiënten, die ten gevolge van dit stukje handstanden en kniebuigingen gaan uitvoeren.

Wij hopen dat de beschaamde hoogleraren hun studie er aan zullen geven en toekomstige „ongeneeslijke jongemannen” onmiddellijk doorsturen naar de rekstokken van Saswitha . . .

REDACTIE:

Medisch redacteur:
dr R. E. Wierenga, arts, Barchem
Pharm. redacteur:
J. E. Buijter, apotheker, Zwolle

Bestuur van de Vereniging tegen Kwakzalverij: Dr H. H. Funke, Arts te Amsterdam, Voorzitter; E. Mijnders, Tandarts te Amsterdam, Vice-voorzitter; Mevr. A. Burbach-van der Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, Secretariaresse; L. Brest te Amsterdam, Penningmeester; Mej. E. H. Hengeveld, Arts te Zwolle; Mr J. E. Goudsmit, Kantonrechter te Haarlem; Dr H. H. Scholten, Dierenarts, Veterinair Inspecteur van de Volksgezondheid te Haarlem; H. Dijkstra, Oud-Commiss. van Politie te Amsterdam; A. Verschuur, Arts te Amsterdam; Mr J. D. van den Berg, Rechter te Arnhem; Mr G. C. M. van Nijnatten te Voorburg, Referendaris bij het Ministerie van Justitie; Dr J. H. Ligterink, Arts en Apotheker te Amsterdam.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 7,50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonné's: Mevr. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, A'dam-Z. Postgiro van de Ver. 32237 te Amsterdam - Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA N.V.
Amsterdam

Abonnement per jaar franco per post bij vooruitbetaling f 7,50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2,50

Administratie Maandblad:

Mevr. A. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, tel. 02959-19114.

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: O. Kuijk, Brantwijk 76, Amstelveen

Opgericht 1 januari 1881

Enquête (zonder contrôle) berust op schattingen.

TWEEDE KAMER: *Opgepast!*

WIJ VEROORLOVEN het ons een waarschuwing te richten tot het Nederlandse Parlement en de Regering tegen een „goed-gedocumenteerde opgave” van de arts **W. F. K. Gouwe**.

Deze medische medewerker van de Nederlandse werkgroep van paranormale genezers heeft in Utrecht meegedeeld, dat één op de twintig patiënten van paranormale genezers een arts is of een gezinslid van een arts. En de heer Gouwe heeft het voornemen soortgelijke mededelingen te doen aan de Tweede Kamer.

„UIT DEZE MEDEDELING blijkt dat in toenemende mate ook in de bovenlaag van de maatschappij het besef doorbreekt van de waarde van de paranormale geneeskunst”, zo verklaarde de heer Gouwe blijkens pers-verslagen in het „Haagsch Dagblad” en „De Schiedammer”.

De mededeling van de arts Gouwe zou stellig schokkend genoemd moeten worden, indien wij niet konden aantonen dat zij op onbetrouwbare gronden werd gedaan. Dezelfde N.W.P. in wier dienst de medicus Gouwe zich heeft gesteld, beweert dat per dag 6000 handopleggingen of meer plaats vinden. Volgens deze opgave zouden dus 300 artsen of hun gezinsleden PER DAG naar een magnetiseur gaan om zich te laten bestrijken. Het lijkt ons baarljke onzin!

„Voor zijn statistisch overzicht putte de heer Gouwe uit de gegevens op o.a. 11.500 enqueteformulieren”, zo schrijven de kranten.

Wij kunnen onthullen, dat deze enquête als hoogst onbetrouwbaar moet worden beschouwd, al was het alleen maar om de wonderlijke methodes

waarmee de N.W.P. meent peilingen te moeten verrichten.

Op 10 juni, acht dagen voor mededeling van de heer Gouwe, verzond de N.W.P. aan alle „leden-genezers” de hieronder weergegeven **VERTROUWELIJKE** circulaire:

L. S.,

Hiermede richten wij het vriendelijk verzoek aan onze leden genezers om mede te werken aan een gedocumenteerd memorandum over de omvang der paranormale geneeskunst in Nederland, welk memorandum t.z.t. aan de Tweede Kamer zal worden voorgelegd.

Het „medisch gedeelte” van dit memorandum wordt samengesteld door de arts Dr. W. F. K. Gouwe, met gebruikmaking van het enquetemateriaal, dat over Uw resultaten door de commissie is verzameld. Dr. Gouwe stelt uit deze rapporten rubrieken samen van de verschillende soorten ziekten die door de N.W.P. zijn genezen.

In dit verband wenst Dr. Gouwe tevens in zijn overzicht te vermelden:

A. Hoeveel artsen (+ chirurgen en specialisten) en gezinsleden van artsen in de jaren 1952 t/m 1960 door NWP-genezers zijn behandeld.

U wordt verzocht dit aantal (dus niet de namen) op bijgesloten formulier op te geven. Indien U dit aantal niet meer precies weet, dan gaarne een *schatting*. Of U voor deze artsen wel of geen C-kaart hebt ingeleverd speelt bij deze zaak geen rol en wordt niet gecontroleerd. Uw antwoord op deze vraag

wordt dringend voor 16 juni verzocht.

De tweede vraag welke voor bedoeld memorandum van belang is, is:

B. Hoeveel paranormale genezers zijn er in Nederland werkzaam?

Uiteraard weten wij nauwkeurig alle gegevens van de NWP-genezers, maar wij willen daarnaast tevens een overzicht opstellen van de genezers, al of geen beroeps, die niet bij de NWP zijn aangesloten.

Ons verzoek in deze aan U is: wilt U ons de namen en adressen opgeven van de orbevoegde genezers, die U bekend zijn, en die — voor zover U bekend geen lid zijn van de N.W.P.

U zoudt ons met deze gevraagde opgaven een grote dienst bewijzen en het mogelijk maken een goed-gedocumenteerde opgave aan Parlement en Regering te verstrekken. Wij danken U bij voorbaat.

CENTRAAL BUREAU N.W.P.

(vervolg op pag. 2)

Aap uit de mouw

DE RUBRIEKSCHRIJVER Dagboekkanier komt in Het Parool terug op een artikel in ons maandblad, waarin werd onthuld, dat de Nederlandse werkgroep van paranormale genezers niets voelt voor een wetenschappelijk onderzoek naar de mogelijkheden van paranormale begaafdheid.

„Wie maakt bij de Ned. werkgroep van paranormale genezers uit of de patiënt is genezen? (... „duizenden gedocumenteerde genezingen van medisch hopeloze gevallen...”)

De afkeer van een wetenschappelijk onderzoek is dan ook stellig niet alleen maar door vrees voor uitstel van een wettelijke regeling ingegeven. Als er één ding is dat de kwakzalver schuwt, dan is het de wetenschap. Het duister vrees het licht. Dat was al zo in vroeger eeuwen, die overigens vergeleken bij onze kwakzalvers van vandaag bijzonder modern waren, het is nóg zo.

Geen wetenschappelijk onderzoek... Zelden heeft de aap duidelijker uit de mouw gekeken, maar ja, Cats riep al: „Ach wat baat de uil een bril, als hij niet zien en wil?”

AAN ALLE LEDEN

verzoekt de penningmeester hem de contributie-1960 ten bedrage van f 7,50 te gireren. Voor studenten, verpleegsters, kraamverzorgsters, arts-, tandarts- en apothekersassistenten bedraagt de jaarcontributie f 2,50.

Hoe eerder U gireert, des te meer verlicht U de taak van de penningmeester!

De gironummers van de Vereniging tegen de Kwakzalverij zijn: postgiro 32237 en gemeentegiro Amsterdam K 1672.

Kantonrechter: *Hoog gezondheidspeil langs gewone medische weg*

STRENGE STRAF VOOR MAGNETISEUR

VIER WEKEN HECHTENIS

DE KANTONRECHTER te Gouda heeft de magnetiseur Th. F. uit Rotterdam veroordeeld tot een hechtenisstraf van viermaal zeven dagen. De kantonrechter motiveerde zijn zware vonnis met een uitspraak, die wij van harte toejuichen. Hij zei:

„Er wordt veel te veel gesold met de Wet op de Onbevoegde Uitoefening van de Geneeskunst van 1865. Velen spreken smalend over deze wet, maar dat gebeurt ook vaak door hen, die zich geen acht jaar studie en wat daar nog bij komt getroosten om zich in zorg, voor- en nazorg te wijden aan de lijdende mensheid. Laten we er eens aan denken dat we in Nederland een hoog gezondheidspeil hebben bereikt langs de gewone medische weg. Moeten we dan die wet veranderen, omdat sommigen wel eens baat vinden bij een magnetiseur of een kruidendokter?

U hebt, zo richtte de kantonrechter zich vervolgens direct tot de verdachte, mijn mening hierover al eens eerder en uitvoerig gehoord. Ik zal het hierbij nu laten en u veroordelen tot vier maal zeven dagen hechtenis.”

In Café.

De Rotterdamse magnetiseur, zo lezen wij in de Nieuwe Schiedamse Courant, werd op 7 maart door de rijkspolitie te Berkenwoude betrapt op het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst. De 57-jarige genezer behandelde een aantal mensen uit Stolwijk, Lekkkerkerk en Bergambacht door strijken en handoplegging. Mensen met zeer verschillende klachten hadden zijn hulp ingeroepen, zoals hoofdpijn, reumatiek, neusontsteking, verstuipte enkel, loopoor, aderverkalking, rugklachten en meer. De patiënten die tegen een geringe vergoeding door F. werden behandeld in een café te Berkenwoude werden nadien stuk voor stuk door de rijkspolitie verhoord.

De meesten verklaarden bij huisdokter of in ziekenhuis geen baat te hebben gevonden, maar wel bij de magnetiseur.

Voor de Goudse kantonrechter verklaarde de verdachte, overtuigd te zijn van zijn paranormale gaven. Hij wenste niet op een lijn gesteld te worden met bedriegers en kwakzalvers.

Recidivist.

De officier van Justitie distancierde zich van de vraag of de verdachte al dan niet bona fide was. „Dit doet hier niet ter zake, bovendien is bij vonnissen in Rotterdam, Dordrecht en Gouda tegen de verdachte al uit den treure uitgemaakt, dat de handelingen die worden verricht op geneeskundig terrein liggen. Wanneer men deze praktijken toch toelaat, dan dient dat volgens de meeste deskundigen te geschieden in samenwerking met artsen. Wellicht komt er nog eens een wetswijziging in dit opzicht tot stand, waarin de volkswil omtrent deze kwestie zich kristalliseert, maar zoals de zaken nu staan heeft de verdachte de geneeskunde uitgeoefend, terwijl hij niet was toegelaten tot de uitoefening er van.

Lettend op de recidiven eiste de offi-

cier in elk van de vier ten laste gelegde gevallen een onvoorwaardelijke hechtenisstraf van drie dagen.

De kantonrechter deed daar in zijn uitspraak nog eens viermaal vier dagen bovenop. De verdachte tekende tegen dit strenge vonnis hoger beroep aan.

Volkswil?

Wij tekenen hierbij nog aan, dat wij het niet eens zijn met de officier van Justitie als hij zegt, dat de meeste deskundigen een samenwerking tussen magnetiseur en arts voorstaan. Veeleer is er de neiging de mogelijkheden van een paranormale begaafdheid te onderwerpen aan een objectief, wetenschappelijk onderzoek. De organisatie der magnetiseurs in Nederland heeft echter reeds laten weten een dergelijk wetenschappelijk onderzoek niet toe te juichen.

Daarnaast spreekt de ambtenaar O.M. over de „volkswil” ten aanzien van een wijziging van de wet van 1865.

Wij nemen aan, dat afgezien van een aantal lichtgelovigen in magie en wondergenezing, het overgrote merendeel van het Nederlandse volk te nuchter is om verwachtingen te hebben van de „gezondheidsdienst in dorpscafé's”. Te meer nu wel vast staat dat er geen wetenschappelijke of praktisch hanteerbare methode denkbaar is om eventueel paranormaal begaafden van bedriegers te onderscheiden, zullen betrekkelijk weinig Nederlanders met een zodanige wetswijziging kunnen instemmen.

TWEEDE KAMER: Opgepast!

(Vervolg van pagina 1)

Op grond van deze kluchtige enquête — die binnen 5 dagen beantwoord moest zijn!! — beweert de heer Gouwe, dat één op de twintig patiënten van paranormale genezers een arts is of een gezinslid van een arts.

De luisteraars naar de lezing, die de heer Gouwe in Utrecht hield, — onder zijn gehoor bevond zich de „commissie van onderzoek naar paranormale begaafdheid” — hebben het recht zich beledigd te voelen.

Negen dagen voor zijn lezing zendt de heer Gouwe een knullige vragenlijst uit naar paranormale genezers, die er maar al te veel belang bij hebben een zo gunstig mogelijke indruk over hun onbevoegde praktijken te verschaffen. Zij behoeven maar op te geven hoeveel artsen zij behandelen, maar zij mogen er ook naar schatten... Hun opgave wordt NIET gecontroleerd! Dit is de kat op het spek binden! Ko-

misch doet het tijdvak 1952 tot en met 1960 aan. Immers, het jaar 1960 is nog niet verstreken, dokter.

Deze enquête en de daarop volgende uitspraak van de heer Gouwe achten wij hoogst aanvechtbaar. Als op grond van deze „goed-gedocumenteerde opgave” het Nederlandse parlement wordt voorgelicht, dan wordt het hoog tijd het waarschuwingsein te hijsen.

Het gaat in deze kwestie om de Nederlandse volksgezondheid. Om niets anders! Als men zich in deze hoogst ernstige kwestie bedient van methoden, die nergens de rem op bedrog aandraaien, dan verdient men niet langer de aandacht van het parlement.

De Nederlandse werkgroep van paranormale genezers heeft zich door de onzinnige uitspraak van de heer Gouwe grondig gecompromitteerd.

Familie, buren en vrienden als proefkonijnen

HOE WORD IK MAGNETISEUR?

DE NEDERLANDSE werkgroep van paranormale genezers stelt zich ten doel „de uitoefening van het heilmagnetisme in betere banen te leiden. Zij baseert zich daarbij op ethische, filosofische en wetenschappelijke opvattingen”.

Hoe weinig deze fraaie doelstellingen van de bond der handopleggers te rijmen zijn met gezonde opvattingen ten aanzien van de bescherming van de volksgezondheid, blijkt uit een artikel in het orgaan van de N.W.P., „Lichaam en Geest”.

Onder de titel „Hoe leert men magnetiseren” blijkt de organisatie der lichaamsdelenstrijkers vrijwel iedereen, die daar behoefte toe gevoelt te willen loslaten op de zieke mensheid.

Griezelig.

„Hoe komt een beginnend magnetiseur aan patiënten?” vraagt het blad zich af. Het antwoord is om van te griezelen:

„De beginnend magnetiseur moet in eigen omgeving, dus bij familie, vrienden en buren, patiënten met uiteenlopende kwalen gaan behandelen en daarvan nauwkeurig aantekening houden. Deze behandelingen raden wij aan geheel gratis te verrichten. Bezit de leerling-genezer inderdaad een behoorlijk sterk genezend vermogen, dan zullen zijn weinige patiënten dit snel genoeg ondervinden. Er komen dan weldra weinige patiënten en indien de genezer aldus tenminste 20 patiënten met goed succes heeft behandeld, kan hij zich tot de N.W.P. en de commissie voor onderzoek naar paranormale begaafdheid wenden om zich als genezer te laten inschrijven, waarna de eigenlijke controle een aanvang neemt, welke bij ten minste 35% gunstige resultaten over twee jaren kan resulteren in de uitreiking van een diploma. Men is dan „erkend NWP-genezer”, hetgeen het publiek spoedig genoeg ervaart en als aanbeveling beschouwt.”

Proefkonijn.

Het is ons onmogelijk in dit advies iets „ethisch, filosofisch of wetenschappelijks” te ontdekken. Hier worden „familie, buren of vrienden” eenvoudig als proefkonijn aanbevolen, voor mensen die er lust toe gevoelen op magische gronden doktertje te gaan spelen. Er wordt slechts gesproken over de mogelijkheid dat de aspirant-handoplegger inderdaad genezende gaven bezit. Wat er gebeurt als hij deze niet heeft blijft onvermeld. Arme familie, arme buren...

PARANORMALE GENEESKUNDE STOELT OP LEERBOEK VAN 80 JAAR GELEDEN

Ons medeleven gaat evenzeer uit naar de 65% der patiënten bij wie géén gunstige strijk-resultaten zijn bereikt. Zelfs bij „erkende magnetiseurs” is de kans op genezing dus slechts 35%... De NWP stelt de onwettige eis, dat een kandidaat 20 maal de wet tegen het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunde moet overtreden om als leerling te worden ingeschreven. Een onverantwoordelijke eis! Hoeveel van die 20 proefkonijnen worden door de ambitieuze genezer weerhouden van een wellicht reddend doktersconsult?

Gevaarlijk spel.

Wat hier gebeurt is niet eenvoudig het uitlokken van overtredingen, het is bovendien een gevaarlijke spelletje met mensenlevens, dat strijdig is met alle „ethische, filosofische of wetenschappelijke” begrippen.

„Lichaam en Geest” moet erkennen dat er in Nederland geen school, leerangang of cursus voor leerling-magnetiseurs bestaat.

„Diegenen die zich niettemin geroepen voelen de paranormale geneeskunst te gaan toepassen moeten dus hetzij bij een ervaren magnetiseur in de leer gaan, hetzij de praktische kennis — o.a. de verschillende handgrepen (passen) bij onderscheidene ziekten — uit de vakliteratuur trachten te vergaren. Helaas bestaat in de Nederlandse taal geen up-todate werk op dit gebied. Het „Handboek ter beoefening van het Magnetisme” van A. J. Riko (Belinfante 1881, 5e druk 1928) jarenlang het vademecum der Nederlandse magnetiseurs is sterk verouderd, alhoewel het nog menige interessante aanwijzing bevat.”

Is dit de wetenschappelijke grondslag, waarop de N.W.P. zich in haar fraaie doelstellingen baseert? Er is geen school, geen cursus, geen leerboek zelfs. Een boek uit 1881 bevat „interessante aanwijzingen”...

Het Nederlandse magnetisme voedt zich met de wijsheid van 80 jaar geleden, toen er nog geen aspirine, geen peniciline, geen polio-vaccin bestond. Wat van de les in „Lichaam en Geest” overblijft is droevig weinig: werp u op 20 proefkonijnen, meld u aan als lid en na korte tijd bent u „erkend NWP-genezer”. Over de „controle”

van de commissie hebben we reeds meermalen onze bezwaren uitgesproken. Hoe kan een commissie van niet-medici oordelen over ziektegevallen, die bovendien slechts door één der partijen worden gerapporteerd: de onbevoegde genezer? Trouwens, „Lichaam en Geest” schrijft zelf: „De gave der genezing blijkt uitsluitend in de praktijk. Door middel van een examen, test of laboratorium-onderzoek is dit persoonlijk genezend vermogen niet te constateren. Zelfs klinische proefnemingen gaven teleurstellende resultaten.

AMERIKAANSE GEBEDSGENEZER OP CURAÇAO

AAN EEN Noordamerikaanse gebedsgenezer, Bert Weech, die sinds enige dagen in het stadion Monte Carmelo Square Garden op Curaçao opereerde, is door de vreemdelingenpolitie aangezegd, zo verklaarde hij zelf, eiland en rijkdeel te verlaten. Dit meldt het Algemeen Handelsblad. Weech was toegelaten voor godsdienstoefeningen, maar in de praktijk organiseerde hij genezingsbijeenkomsten, waarbij hij zeide dat het God was, die genas, maar waarbij hij tevens uitriep: „gooi geen munten, maar papieren geld”, zogenaamd om de huur van het stadion te betalen. Het geheel droeg een stuitend karakter en, ofschoon de vreemdelingendienst verklaarde, dat zij Weech niet gelast heeft te vertrekken, is elkeen blijde dat, na het „gesprek” met deze dienst, Weech de Antillen verlaten heeft.

Bureau Vereniging nieuw adres

DE HEER D. H. van den Bosch, directeur van het bureau van de Vereniging tegen de Kwakzalverij, is verhuisd van Lunteren naar Leusden. Het nieuw adres luidt volledig: „Groot Schuttershoef”, Arnhemseweg 10, Leusden, post Amersfoort. Aan dit nieuwe adres kunnen inlichtingen omtrent de vereniging worden gevraagd evenals lezingen, die de heer van den Bosch altijd bereid is over kwakzalverij te houden.

TWINTIG JAAR HANDOPLEGGEN

BOETE f 125.-

REEDS TWINTIG JAAR oefent een Delftenaar het — verboden — beroep van magnetiseur uit. Onlangs stond hij terecht voor het Delftse kantonrecht op beschuldiging van een vijftal „strijk”gevallen in het Westland, zo lezen we in de Delftse Courant. „Ik ben me er nooit van bewust geweest, dat het niet mocht”, zei hij tot de kantonrechter mr. J. A. de Jong; „ik sta overal ingeschreven als magnetiseur en ik heb dat beroep ook aan de politie opgegeven, toen ik eens bij een aanrijding was betrokken. Nooit heb ik er echter last mee gehad”.

Desondanks lag het geval voor de officier van justitie eenvoudig. „Het beroep van magnetiseur is nu eenmaal strafbaar gesteld met het oog op de volksgezondheid”, zei deze en hij eiste voor de vijf bewezen geachte gevallen van het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst vijf maal f 125,— of twintig dagen.

De raadsman van verdachte mr. J. A. Rigters meende in de eerste plaats dat deze vijf gevallen toch wel als één overtreding konden worden beschouwd en sprak er verder zijn verwondering over uit, dat zijn cliënt zijn beroep twintig jaar heeft kunnen uitoefenen, terwijl hij er toch allerminst een geheim van maakte.

„Tweeslachtig”.

Spr. verbaasde zich voorts over de „tweeslachtige houding” van de staat, die verdachte wel omzetbelasting laat betalen van zijn beroep en hem ook aansloeg in de inkomstenbelasting, maar hem nu voor ditzelfde beroep ook straft...

Voorts wees pleiter erop, dat verdacht bij zijn geneeskundige bijstand financieel nooit aan oplichterspractijken heeft schuldig gemaakt.

In zijn repliek zei de officier, dat het wel degelijk tot de gangbare gewoonten behoort, dat deze overtredingen afzonderlijk worden beboet en de kantonrechter voegde er zelfs aan toe, dat toen hij eens een aantal overtredingen

als één feit had beschouwd, zijn vonnis dienaangaande werd vernietigd...

En wat die belasting betreft: iedereen die met een of andere handeling geld verdient, moet belasting betalen, zei de officier. Het kan niet schelen, wat dat voor beroep is. Denkt u maar eens aan de vrouwen van lichte zeden!

De kantonrechter interesseerde het 't meest of verdachte nu met deze ongeoorloofde praktijken dacht te stoppen. Dat hij dit twintig jaar heeft kunnen beoefenen verwonderde hem minder, want, zei hij, er wordt tenslotte op dit gebied erg veel door de vingers gezien. Verdachte verklaarde hierop zijn best te willen doen ermee op te houden. „Om hem hierbij te steunen” veroordeelde de kantonrechter hem tot vijf maal f 25,— of vijf dagen en bovendien voorwaardelijk tot vijf maal f 50,— of vijftien dagen met een proeftijd van twee jaar.

Dr. Nolle over Jan Maasbach:

SCHIJNGENEZINGEN

IN EEN UITVOERIG artikel over het optreden van de Nederlandse gebedsgenezer Jan Maasbach, heeft de Haagsche Post het oordeel over deze materie gevraagd aan de Leidse predikant en arts, dr. F. A. Nolle.

Het blad geeft het oordeel van dr. Nolle als volgt weer:

De Leidse predikant en arts dr. F. A. Nolle, een der beste kenners van deze materie, wijst al deze genezingen als schijngenezingen van de hand. „In sommige gevallen staat de ziekte niet vast en getuigt de lijder te zijn genezen van een ziekte, die hij nooit heeft gehad. In andere gevallen, waar de ziekte wel bestaat, geneest zij niet maar verdwijnen — tijdelijk — alleen de klachten, doordat de patiënt psychisch boven zijn pijndrempel is uitgetild. Door geestelijke exaltatie kunnen

onmogelijke dingen worden gebracht: de kreet „brand!” is in staat doodzieke mensen uit bed te brengen”. Zegt dr. Nolle:

„Wanneer het psychische als een kleurstof in de weefsels zichtbaar zou zijn, dan zou men die kleur in elke cel, zelfs van het kraakbeen tegenkomen.” Als arts ziet dr. Nolle grote gevaren in de gebedsgenezing; onderbreking van het normale genezingsproces, waardoor de ziekte ongecontroleerd voortwoekert.

Als predikant acht hij gebedsgenezing een aantasting van het ware Christendom: de troost, die Christus aan zieken geeft, wordt ontkend en vernietigd. In het algemeen verklaart deze arts-predikant:

Maasbach heeft succes bij grote groepe religieuze mensen, die van de „officiële” kerken zijn vervreemd, omdat zij er niet de intieme gemeenschap en de blijdschap vinden waarnaar zij hunkeren.

Mensen als Osborn en Maasbach zijn er in alle eeuwen geweest: monomanen, die zich vastgrijpen aan bepaalde Bijbelteksten en andere, die niet in hun kraam te pas komen, negeren, waardoor zij Gods volledig woord uit zijn verband rukken.

REDACTIE:

Medisch redacteur:
dr R. E. Wierenga, arts, Barchem
Pharm. redacteur:
J. E. Buiters, apotheker, Zwolle

Bestuur van de Vereniging tegen Kwakzalverij: Dr H. H. Funke, Arts te Amsterdam, Voorzitter; E. Mijnaerends, Tandarts te Amsterdam, Vice-voorzitter; Mevr. A. Burbach-van der Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, Secretaresse; L. Brest te Amsterdam, Penningmeester; Mej. E. H. Hengeveld, Arts te Zwolle; Mr J. E. Goudsmit, Kantonrechter te Haarlem; Dr H. H. Scholten, Dierenarts, Veterinair Inspecteur van de Volksgezondheid te Haarlem; H. Dijkstra, Oud-Commiss. van Politie te Amsterdam; A. Verschuur, Arts te Amsterdam; Mr J. D. van den Berg, Rechter te Arnhem; Mr G. C. M. van Nijnatten te Voorburg, Referendaris bij het Ministerie van Justitie; Dr J. H. Ligterink, Arts en Apotheker te Amsterdam.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 7.50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2.50. Adres voor het opgeven van leden en abonne's: Mevr. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, A'dam-Z. Postgiro van de Ver. 32237 te Amsterdam - Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA N.V.
Amsterdam

Abonnement per jaar franco per post bij vooruitbetaling f 7.50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2.50

Administratie Maandblad:

Mevr. A. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, tel. 02959 - 19114.

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: O. Kуйk, Brantwijk 76, Amstelveen

Opgericht 1 Januari 1881

*De geheimzinnige ziekte in Tilburg***WETENSCHAP SLOEG MAGIE**

DE GEHEIMZINNIGE beroepsziekte in een lederwarenfabriek te Sint Michielsgestel is op wetenschappelijke manier verklaard.

Het is nu interessant na te gaan hoe deze aanvankelijk mysterieuze aandoening onmiddellijk gretig is aangegrepen door „paranormaal begaafden” en wat hun resultaten zijn geweest.

De geheimzinnige verlamningsverschijnselen werden veroorzaakt door een ingewikkelde organische stikstofverbinding in de lijm, die in de fabriek werd gebruikt, zo meldt De Telegraaf. Een Belgische medicus, die een studie maakte van de invloeden van zwavelkoolstof op het menselijk lichaam en de bedrijfsarts van de fabriek hebben het raadsel ontsluitend.

En wat zeiden de paragnosten?

Reeds op 21 juni verklaarde de heer Dijkshoorn uit Breda aan „De Sirene” in Oss: „Ik ben tot de conclusie gekomen, dat de ziekte wordt veroorzaakt door de afscheiding van giftige gassen uit in de bodem aanwezige olie. De ziekte kan wellicht worden vergeleken met dergelijke gevallen in Marokko, waar mensen ziek werden door het gebruik van met machineolie vermengde spijsolie. Mijn mededelingen worden niet geschraagd door vage vermoedens, maar door de vaste overtuiging dat mijn conclusie juist is. Mijn resultaten in de parapsychologie wettigen mijn stellige beweringen.”

Twee dagen later meldden de Brabantse dagbladen „De Sirene” en „Het Huisgezin” een telefonisch onderhoud met de Utrechtse paragnost G. Croi-

set, waarin hij meedeelde:

„Ik heb een bezoek gebracht aan het fabrieksterrein in Sint Michielsgestel en daar enige uren rondgewandeld. Ik heb er uiteraard geen grondproeven genomen of iets van dien aard, aangezien ik mijn waarnemingen alleen langs paranormale weg verricht.

Naar mate een zaak met meer effect of zo u wilt meer emotie geladen is, zijn de indrukken sterker. Dat was ook in Sint Michielsgestel het geval, waar ik een aantal evidente indrukken heb verkregen, die in een rapport verwerkt worden.”

Precies een maand later meldde Het Huisgezin, dat het onderzoek van de paragnost Croiset geen resultaat had opgeleverd om de eenvoudige reden dat de heer Croiset in het geheel geen rapport van zijn bevindingen aan de directie heeft doen toekomen. „Zelfs is het de directie niet bekend of er wel ooit zo'n rapport zal komen”, schrijft de krant. „Sinds zijn bezoek aan de fabriek heeft men taal noch teken van de heer Croiset vernomen”.

Behalve enige kwistig uitgedeelde persverklaringen hebben de paragnosten verder geen bijdrage geleverd tot de opsporing van de oorzaak van de ernstige verlamningsverschijnselen bij personeelsleden van de fabriek.

Het wetenschappelijk onderzoek heeft het personeel nu beveiligd door eenvoudig een andere lijmsoort voor te schrijven.

Is het wonder, dat wij steeds meer huiveren voor paranormale benadering van ziekteverschijnselen?

Genezende Aarde is kwakzalverij

In een correspondentierubriek geeft de medische medewerker van Het Vrije Volk aan een van de abonnees het volgende antwoord, dat voor zichzelf spreekt:

G. A. in Den Haag: is ontstemd en vindt mij naïef, dat ik geen geloof hecht aan homeopathie en vooral heil-aarde als kwakzalverij verwerp. Het spijt me, maar toepassing van „genezende aarde” is grove kwakzalverij. Het ongelukkige, is dat de gelovers in dergelijke rommel altijd met voorbeelden komen opdraven, die niets bewijzen. Voorbeelden zijn gevaarlijk en dikwijls bedriegelijk materiaal. Als men wil aantonen, dat een middel helpt dan is er maar één mogelijkheid. Het middel wordt toegepast bij een statistisch verantwoord aantal patiënten. Buiten medeweten van behandelend arts en patiënt wordt een onwerkzaam fopmiddel aan een tweede reeks patiënten met dezelfde ziekte gegeven. De resultaten moeten dan kritisch beoordeeld met inachtneming van de wetten van de statistiek. Vele malen is op deze wijze gebleken, dat het gerenommeerde echte geneesmiddel het er niet beter afbracht dan het fopmiddel.

Verklaring: de suggestieve werking is veelal voldoende. Voorwaarde is dat arts en patiënt in het middel geloven. Nogmaals, de homeopathie steunt op een systeem van lang weerlegde stellingen. Het heeft geen enkele werkelijke bijdrage tot vooruitgang van de geneeskunde geleverd. Waarom zouden wij het anders niet aanvaarden? De heilaarde is een klassiek voorbeeld van magisch Duits denken, dat in de middeleeuwen thuis hoort bij de zwarte kunst en tovenarij.

Tuberkelbacillen trekken zich niets van heilaarde aan. Pas toen streptomycine werd gevonden, P.A.S. en nog andere middelen, kwam het grote succesvolle offensief tegen deze volksgesel. Als nu reclame wordt gemaakt met heilaarde tegen tuberculose dan is dat gevaarlijke misleiding.

AAN ALLE LEDEN

verzoekt de penningmeester hem de contributie-1960 ten bedrage van f 7,50 te gireren. Voor studenten, verpleegsters, kraamverzorgsters, arts-, tandarts- en apothekersassistenten bedraagt de jaarcontributie f 2,50.

Hoe eerder U gireert, des te meer verlicht U de taak van de penningmeester!

De gironummers van de Vereniging tegen de Kwakzalverij zijn: postgiro 32237 en gemeentegiro Amsterdam K 1672.

Geen alimentatie voor kruidkundige

Interessante uitspraak van het Hof

EEN WEDUWNAAR van een z.g. kruidkundige, die door een verkeersongeval ernstig gekwetst was en na een verblijf in een ziekenhuis en na verpleging thuis was overleden, diende bij het gerechtshof een vordering in tot vergoeding van inkomstenderving zowel voor als na de dood van zijn vrouw.

Dit lezen wij in een artikel van de juridische medewerker van het Eindhovens Dagblad.

Het Hof wees de vordering voor wat betreft de hier bedoelde onderdelen af. De beslissing van het Hof is interessant, niet omdat daarin werd vastgesteld, dat de weduwnaar het bedrijf van zijn vrouw — waaraan hij tijdens haar leven reeds had deelgenomen — na haar dood voortzette en voortging kruiden als medicament te verkopen, zodat hij in feite weinig inkomsten derfde, als wel omdat het Hof daarin besliste, dat geen aanspraak kon worden gemaakt op vergoeding van inkomstenderving, zo deze inkomsten hadden of zouden bestaan uit een door de wet niet als geoorloofd aangemerkte bron.

Het stond immers vast, dat de vrouw tweemaal was veroordeeld wegens onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst, en uit alles bleek dat haar kruidkunde tot doel had het genezen van patiënten. Tegen het argument van de raadsman, dat een deel van het Nederlandse volk het beroep van kruidkundige moreel niet verwerpelijk acht, volstond het Hof met te verwijzen naar de Nederlandse wetgeving, welke ten dezen beslissend is.

De juridische medewerker van het Eindhovens Dagblad is het met deze uitspraak niet eens. Hij beoogt:

Wij vragen ons af, of dit door het Hof aangelegd criterium wel zo doorslaggevend is. Geheel in het algemeen toch — en afgezien van de vraag, of het in het concrete geval in feite inkomstenderving had plaatsgevonden — heeft men zich bij ziekte en dood van een slachtoffer af te vragen, of deze inkomsten had, en zo ja, tot welk bedrag. Begeeft men zich in de vraag, of deze inkomsten voortvloeien uit een beroep of bedrijf, dat niet geheel overeenkomstig de geldende wettelijke voorschriften werd uitgeoefend, dan loopt men het risico, de nagelaten betrekking of (bij invaliditeit) het gezin te straffen, extra hard en onbillijk, voor het vacuum in de wetshandhaving, waardoor het slachtoffer toch in feite zich steeds een inkomen heeft kunnen verwerven. 't Is toch zó, dat bij een goed sluitend systeem van wetshandhaving, bedoelde vrouw zich niet een inkomen uit onbevoegde uit-

oefening der geneeskunst had kunnen verwerven, maar mogelijk wel uit anderen hoofde.

Trekt men de lijn van het Hof consequent door dan leidt dat tot de o.i. absurde gevolgtrekking, dat evenmin tot inkomstenschadevergoeding gehouden is hij, die door zijn schuld de dood of invaliditeit veroorzaakt van iemand die zijn bedrijf uitoefende zonder vestigings- of hinderwetvergunning, of in strijd met bouw- en rooilijnvoorschriften! Dit alles nog, daargelaten dat een zó vergaande doortrekking van de causagedachte bij de door onrechtmatige daad veroorzaakte schade leerstellig moeilijk te verteren is. Dat er anders

moet worden gedacht over beroepen en inkomstenbronnen in strijd met de goede zeden, is daarom vanzelfsprekend, omdat dat de grondslagen van de maatschappelijke orde en de samenleving zelve raakt. Dat de souteneur of de weduwe van de beroepsvalspleger verzeefs om de inkomstenvergoeding zullen aankloppen, is duidelijk. Maar wanneer er van morele bezwaren geen sprake is (en ook het Hof heeft dat in het onderhavige geval blijkbaar niet aangenomen) dan praevaleert het feit van de economische en maatschappelijke behoeften van het gezin — nu toch de beroeps- of bedrijfsuitoefening in strijd met de wet door het ongeval is geëindigd — boven de spijtige erkenning door de overheid dat zij er niet in was geslaagd dit bedrijf reeds bij het leven of de validiteit van zijn beoefenaar te beëindigen.

Wij zijn het in zoverre met de juridische schrijver eens, dat het ook ons nuttig voorkomt, indien de overheid met krachtige hand een einde maakt aan het bestaan van de pseudo-geneeskundige bedrijven.

Wat de zieke niet kent...

...dat lust hij juist!

EEN ONSMAKELIJK voorbeeld van de gemakkelijke wijze, waarop het mensdom zich tot kwakzalverij laat overhalen troffen wij aan in de Schager Courant. Het artikel luidt:

Er ligt voor onze Waddeneilanden nog een bron van inkomsten geheel en al onaangeboord. Als „kurort" voor Duitsers, die aan lever- en nieraandoeningen lijden.

Voor Duitsers, want wij geloven niet, dat onze Nederlandse lever- en nierpatiënten het geneesmiddel zullen willen toepassen, dat twee Duitse vakantiegangers op Terschelling hebben beproefd op advies van een landgenoot. En wij zouden het ze niet willen aanraden ook. De bewuste Germaan verklaarde namelijk, dat hij baat had gevonden bij het middel: Het slikken van levende schapetecken, behorende tot de familie der mijten, die zich vastzuigen aan de huid van zoogdieren (doorgaans schapen) om zich te voeden met hun bloed. Volgens de adviseur zouden de teken, eenmaal ingeslikt, door het maagzuur van de mens gedood worden, waarna ze een vocht afscheiden, dat grote geneeskrachtige werking zou hebben, en wel met name bij lever- en nieraandoeningen. Het waren juist deze kwalen waaraan de beide Duitsers leden. Ze vertrouwden hun adviseur onvoorwaardelijk en vroegen de zoons van de kampeerbedrijfhouder H. de H. te Westerschelling hun een paar honderd teken à raison van een dubbeltje per stuk te leveren, pakten twintig van het bemachtigde ongedierte in een ouwel, bevochtgden dit hap-

je in thee en slikten het in. Dit staaltje van moed werd bijgewoond door een viertal te goeder naam en faam op Westerschelling bekend staande personen. Naar verluidt zou het ouweltje met beestjes driemaal per week en gedurende vier à vijf weken moeten worden ingenomen om succes te kunnen sorteren. Smakelijk eten...

Anderen over het boek van Mr. KRUSEMAN

Het Algemeen Handelsblad:

„Dit rancuneus gestelde boek is weinig verheffend”.

„Het boek is in mijn ogen slecht, weinig verhelderend en het draagt niet bij tot beter begrip”.

De Nieuwe Rotterdamse Courant:

„De auteur vergist zich als hij meent dat de schoolse leer zich niet met de geest zou bezig houden en met de betekenis van natuurlijke weerstand en levenskracht. Maar ze kan geen rekening houden met dingen, die aan de grens van de nonsens staan.”

Het is te betreuren, dat — al wil men dit alles geheel onbevooroordeeld en met goede wil lezen — er aan het einde toch zo bitter weinig goeds en positiefs overblijft.”

Vals en Misleidend . . .

Mr. G. E. KRUSEMAN, de schrijver van het boek „Mysterieuze geneeskunst en technische geneeskunde” maakt ernstig bezwaar tegen de recensie, die onze medische redacteur, dr. R. E. Wierenga, in dit blad heeft gepubliceerd onder de titel „Gevaarlijk boek”.

Mr. Kruseman deelt ons mede, dat zijn boek in de betreffende boekbespreking driemaal onjuist resp. misleidend is geciteerd.

Mr. Kruseman schrijft:

„De eerste cursief gedrukte passage van de recensie (Mndbl. t.Kw. mei 1960) wekt de indruk, dat de paranormale genezer „geen alarm slaat”.

In werkelijkheid staat in mijn boek het volgende: „doch hij constateert bovendien storingen en ziekteprocessen waarover het lichaam nog geen alarm slaat in verschijnselen die de patiënt naar de dokter drijven, ja waarvan zelfs door de knapste chemicus in het laboratorium nog geen spoor kan worden gevonden”.

„In de tweede cursief gedrukte passage citeert hij mijn stelling dat paragnosten weinig of geen kennis in eigenlijke zin bezitten, welk citaat onder het hoofd „onbeperkte genezing” wordt gevolgd door een tweede, inhoudende dat „voor een dergelijke genezer geen grenzen bestaan enz.”.

Echter staat in mijn boek tussen de eerste en tweede passage o.m. het volgende: „Naast hen (de mensen met weinig of geen kennis) ontwikkelt zich echter meer en meer een type waarbij ook kennis een rol van betekenis speelt”, waarvan dan een voorbeeld wordt gegeven met een verhaal over een bepaalde magnetiseur op wie dan zeer duidelijk de geciteerde woorden „voor een dergelijke genezer” slaan. Door het niet vermelden van deze overgang is geciteerd op een wijze die ik hierboven als misleidend bestempelde en die men ook vals zou kunnen noemen.”

„Ten derde geeft de schrijver mijn stelling aangaande de „automatische dienst zoals de stadsreiniging” weer op een dergelijke wijze, dat de lezer dit begrijpt als een aanval op de arts, die inderdaad minderwaardig zou zijn.

In werkelijkheid schreef ik echter de aangehaalde woorden ter typering van de instelling van de patiënten, welke instelling ik zelf als tragisch bestempelde en waardoor tevens de kans voor de arts, die zijn patiënten als geheel, d.w.z. als mens wil behandelen, te zeer verkleind wordt. Ook deze wijze van citeren valt zonder meer onder het begrip misleidend”.

. . . maar wie eigenlijk?

HET ANTWOORD VAN DR. WIERENGA:

WAT BETREFT de aanmerkingen van mr. G. E. Kruseman op mijn kritiek op zijn boek „Mysterieuze Geneeskunst” het volgende.

Inderdaad heb ik mij vergist bij het eerste citaat. Ik meende dat de paranormale genezer nog geen alarm sloeg. Hier is kennelijk het lichaam bedoeld. Maar vermindert dit iets aan de waarde van mijn opmerkingen? De tegenstelling tussen de arts en de paranormale genezer blijft toch maar gehandhaafd. Waar de geleerde arts ondanks de steun van zijn technische middelen, geen inzicht kon krijgen, meent de magnetiseur zich een oordeel te kunnen vormen.

Wat betreft de tweede zinsnede: het eerste cursief gedrukte staat er letterlijk. Los daarvan komt het volgende citaat. Het was niet doenlijk de hele bladzijde met het boek te citeren. Daarom komt niet goed uit dat de schrijver het nu heeft over een paranormale genezer die van zijn arts in avonduren en van een militaire arts in negen maanden diensttijd een schat van ervaring in medisch en menselijk opzicht opdeed, die hij anders pas na vele jaren zou hebben kunnen verzamelen.

En nu de laatste opmerking. Uit niets kan men in mijn recensie lezen dat de vergelijking met de reinigingsdienst een persoonlijke aanval op de arts zou zijn. Ik had verder kunnen gaan en wijzen op de onjuistheid van de bewering dat de medische verzorging kosteloos zou zijn — het overgrote deel van ons volk betaalt genoeg aan het ziekenfonds.

Eén ding moet van mijn hart — hoe kan iemand denken dat door een behoorlijk mens „misleidend en vals” geciteerd zou worden? Ik zal hierover geen alarm slaan, maar beledigend is deze uitdrukking zeker!

De opmerkingen van mr. Kruseman doen niets af aan de stelling dat zijn boek een gevaarlijk boek is.

Wat de toon ten opzichte van de artsen betreft nog een paar citaten.

Op blz. 67 staat: „practisch uitsluitend lijders aan dergelijke kwalen komen trouwens naar de onbevoegde toe, meestal nadat er jarenlang (*lukraak*) aan hen gedokterd is.” (cursivering van mij.)

Op blz. 78: „en bij de medicus ligt dat net zo, zulks ten gevolge van de aard van zijn studie en van het feit dat hij ook een mens is van deze technische tijd, die slechts vakken kent en *nauwelijks meer roeping*.” (cursivering van mij.)

Op blz. 130: „Wat daarbinnen werkelijk gebeurt weet hij (de arts) niet, omdat hij de daar geldende wetten niet al zijn kennis en verstand niet kan begrijpen, terwijl bovendien datgene wat hij aan de buitenkant constateert in deze duistere grot volstrekt geen betrouwbare leidraad vormt.”

En ten slotte blz. 163: „De schoen wringt ergens anders en wel bij die medici, die in de besturen der organisaties zitten, contact onderhouden met de overheid, als medewerkers van kranten optreden, enz. in het kort bij hen, die „het beroep vertegenwoordigen”, hetgeen maar al te vaak betekent dat zij de belangen der patiënten, in wier midden zij meestal niet staan bij dit „standsbelang” achterstellen, of zelfs in verhouding daarmee nauwelijks tellen.”

Van „misleidend en vals” gesproken!

R. E. W.

REDACTIE:

Medisch redacteur:
dr. R. E. Wierenga, arts, Barchem
Pharm. redacteur:
J. E. Buijter, apotheker, Zwolle

HANDOPLEGGERS IMITEREN ARTS-EED

Waardeloos diploma

NAAR AANLEIDING van de mededelingen van de heer Gouwe over het aantal artsen, dat zich laat behandelde door magnetiseurs en waarover wij in ons vorige nummer uitvoerig melding maakten, volgt hier nog een bijdrage van onze medische redacteur:

EEN BEVRIENDE collega zond mij toe het nummer van maandag 20 juni van het Nieuw Utrechts Dagblad, waarin een verslag is opgenomen van de lezing die de arts W. Gouwe in Utrecht heeft gehouden voor de Commissie van Onderzoek naar paranormale begaafdheid en de Nederlandse Werkgroep van paranormale genezers (N.W.P.).

Volgens het verslag heeft de heer Gouwe daar gezegd dat één op de 20 patiënten van paranormale genezers een arts of gezinslid van een arts zou zijn.

Spr. deelde mee dat hij voor zijn statistisch overzicht geput had uit de gegevens op 76.000 controlekaarten en 11.500 formulieren met bevindingen van magnetiseurs, patiënten en leden van de commissie. Te oordelen naar deze gegevens zou 86-94% van de patiënten verbetering of geheel herstel hebben gevonden bij een behandeling door de paranormale genezer.

Wij weten dat de door de paranormale genezers ingevulde formulieren door de N.W.P. gebruikt worden voor de bepaling van het resultaat der door hen uitgevoerde behandeling en vragen ons met verontrusting af wat voor waarde kan worden gehecht aan verklaringen door belanghebbenden zelf ingevuld, terwijl daarop geen behoorlijke controle kan worden uitgeoefend. Indertijd lezen we van door de N.W.P. benoemde inspecteurs, maar onder deze kwam voorzover wij weten geen arts voor.

Na de lezing van de heer Gouwe (die indertijd een van de volgelingen was van de bekende dr. Samuels) vond de plechtige diplomering en beëdiging plaats van negen paranormale gene-

zers, die zich onder controle van de commissie hebben gesteld.

Ik vraag mij af welke waarde een denkend mens aan een dergelijk diploma kan stellen en wat de inhoud van de afgelegde eed wel mag zijn; voelt men niet dat deze imitatie van de door een arts af te leggen eed be-

lachelijk en misleidend genoemd moet worden? Wij zijn toch wel ver afgezaakt dat dergelijke lezingen met wat er aan vastzit als belangrijk genoeg worden beschouwd om daaraan een verslag te wijden!

En ik houd mij aanbevolen voor inzage van 76.000 kaarten, waaruit zou moeten blijken dat 3800 artsen of gezinsleden van artsen een paranormale genezer zouden hebben geraadpleegd — voorlopig trek ik het in twijfel.

R. E. W.

Wat kiest U? De witte jas of de achterkamerpraktijk

EVENALS ENKELE andere bladen reageert ook Dagboekenier in Het Parool op de onthulling in ons maandblad van juli, waaruit blijkt op welke aanvechtbare wijze een medische medewerker van de werkgroep van paranormale genezers beweert dat artsen zich in grote getale laten behandelen door magnetiseurs. Dagboekenier schrijft:

Voor de N.W.P. is het natuurlijk jammer, dat deze circulaire ondanks het opschrift „vertrouwelijk” in de openbaarheid is gekomen. De Tweede Kamer weet nu, hoe de arts Gouwe, die zich thans opwerpt als verdediger van onbevoegde uitoefenaren van de geneeskunde, aan de „goede documentatie” is gekomen, waarmee hij zich als voorlichter aan onze volksvertegenwoordiging presenteert. Zijn „statistisch materiaal” is opgetrokken op een fundament van „ongecontroleerde schattingen” over acht jaren — schattingen door regelrecht belanghebbende wetsovertreders, die, men kan het geregeld lezen in „Het Parool”, overal in het land even geregeld voor de rechter worden gebracht, waarby maar al te vaak ontstellende feiten aan het licht komen. Ik denk aan de kankerpatiënte in Apeldoorn, voor wie medische hulp, door de tussenkomst van een z.g. „kruidkundige”, te laat kwam. Zij is de enige niet geweest — en zij

zal, indien de Tweede Kamer niet uiterst op haar hoede zal zijn, de laatste niet zijn. Lang niet. Want één interessant gegeven heeft die „enquête” van de arts Gouwe wèl opgeleverd: dat er in dit land dus minstens 11.500 onbevoegde „genezers” aan het werk zijn. Een verbijsterend-grote, bedreiging voor onze volksgezondheid...

Ondertussen moge u, lezeres of lezer, goed beseffen wat hier aan de hand is. Aan wie wilt u uw gezondheid, of die van uw dierbaren, liever toevertrouwen: aan de „ongecontroleerde (en ook oncontroleerbare!) schattingen” van de N.W.P. met zijn dokter Gouwe, of aan de te goeder naam en faam bekend staande medicus, die tegenover deze slagen in de lucht zijn in vele jaren van studie en ervaring verzamelde wetenschappelijke kennis en feiten stelt? Wie vertrouwt u méér: de man in de witte jas met zijn klinische ondervinding, zijn grondige opleiding, zijn röntgen- en laboratoriumonderzoek, zijn immens arsenaal van de moderne farmacologie en chirurgie — of de man in de achterkamer, die u in de ogen blikte en over uw lichaam strijkt, en u alleen dáármee zou verlossen van wat uw gezondheid, uw leven misschien, bedreigt?

Wie de goden willen verderven, slaan zij met blindheid. Moge u dan toch zien...

Bestuur van de Vereniging tegen Kwakzalverij: Dr H. H. Funke, Arts te Amsterdam, Voorzitter; E. Mijnaerds, Tandarts te Amsterdam, Vice-voorzitter; Mevr. A. Burbach-van der Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, Secretaresse; L. Brest te Amsterdam, Penningmeester; Mej. E. H. Hengeveld, Arts te Zwolle; Mr J. E. Goudsmit, Kantonrechter te Haarlem; Dr H. H. Scholten, Dierenarts, Veterinair Inspecteur van de Volksgezondheid te Haarlem; H. Dijkstra, Oud-Commiss. van Politie te Amsterdam; A. Verschuur, Arts te Amsterdam; Mr J. D. van den Berg, Rechter te Arnhem; Mr G. C. M. van Nijnatten te Voorburg, Referendaris bij het Ministerie van Justitie; Dr J. H. Ligterink, Arts en Apotheeker te Amsterdam.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 7.50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2.50. Adres voor het opgeven van leden en abonné's: Mevr. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, A'dam-Z. Postgiro van de Ver. 32237 te Amsterdam - Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA N.V.
Amsterdam

Abonnement per jaar franco per post bij vooruitbetaling f 7.50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2.50

Administratie Maandblad:

Mevr. A. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, tel. 02959 9114.

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: O. Kuijk, Brantwijk 76, Amstelveen

Opgericht 1 januari 1881

*Mode-argument van handopleggers:***„De dokters staan achter mij”**

„DE DOKTERS staan achter mij.” Dat was o.m. het verweer van een „physisch genezer”, de 38-jarige Amsterdamer J. S., toen hy voor de Rotterdamse kantonrechter stond verdacht van het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst.

Deze wijze van verdedigen staat wel in treffende overeenkomst met de uitlatingen, die de werkgroep van paranormale genezers de laatste tijd doet. Het nieuwe argument in de kringen der handopleggers schijnt tegenwoordig te zijn dat de medische wetenschap niet langer afwijzend tegenover hun methoden zou staan. Niets is minder waar. De kantonrechter heeft zich dan ook niet door dit mode-argument om de tuin laten leiden en de man veroordeeld tot viermaal f 250.— boete subs. viermaal 15 dagen hechtenis wegens het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst op vier patiënten in Rotterdam gedurende 1959.

Het interessante verslag van deze rechtszitting in „Het Rotterdams Parool” laten wij hieronder volgen, in het bijzonder wijzende op het „insiders”-oordeel van de verdachte over de verhoudingen in de werkgroep van paranormale genezers.

„De wijze waarop verdachte zich tegen de tenlastelegging verweerde, was niets nieuws voor de kantonrechter. „Ik heb dat meer gehoord”, zei hij en weerde de bescheiden, die S. wilde overleggen, af met de opmerking: „Ik heb al zoveel van die verklaringen van patiënten gelezen”.

S. vertelde zelf dat hij zes patiënten in Rotterdam had en dat hij f 2.— per visite vroeg bij de behandeling. „Ik beschouw mijn geneeskundige kracht als een gave. Het is mijn ideaal die gave te gebruiken. Ik heb nooit medicijnen verstrekt en nooit een patiënt behandeld zonder advies van de dokter. Een patiënt, die door de dokters was opgegeven, heb ik genezen. Ik heb ook een dokter en diens familieleden behandeld”, aldus verdachte.

De verdachte maakte overigens geen slechte indruk op kantonrechter en officier van justitie. „Ik neem aan, dat verdachte te goeder trouw is; hij maakt niet de indruk een oplichter te zijn, zoals anders in deze zaken vaak het geval is” aldus de officier.

S. vertelde, dat hij dertien jaar geleden met zijn behandelingen was begonnen in Den Helder. Hij wist niet dat dit verboden was.

Hij was lid geweest van de Nederlandse Werkgroep van Paranormale genezers, maar had zich daarvan later met een aantal anderen afgescheiden. „De opzet was wel goed”, aldus verdachte, „maar er zijn later individuen in de werkgroep geslopen, die niet acceptabel waren.”

„In 1959 wist u toch zo langzamerhand wel, dat het werk van een magnetiseur verboden is. Er zijn genoeg rechtzaken over geweest”, zei de kantonrechter. Verdachte: „Al de mensen, die voor geweest zijn, hadden medicijnen verstrekt. Dat heb ik niet gedaan”. Kantonrechter: „Maar dat werd niet ten

laste gelegd”.

Verdachte: „De dokters staan achter mij. Ik krijg mijn patiënten via medici”

(vervolg pag. 2)

Handopleggers in Ziekenhuizen

HET BESTUUR van de Britse specialistenvereniging heeft er met ontsteltenis kennis van genomen, dat waarschijnlijk door een administratieve lapsus in de nationale gezondheidsdienst in een aantal Britse ziekenhuizen zogenaamde „spiritual healers” toegelaten mogen worden, zo schrijft „Medisch Contact”.

Op verzoek van de patiënt zullen deze genezers toegelaten mogen worden en de patiënten behandelen met handoplegging en andere methoden.

De federatie van „spiritual-healers” geeft haar leden reeds aanwijzingen hoe te handelen in ziekenhuizen. O.a. geen witte jas dragen, lidmaatschapskaart tonen, toestemming vragen aan de hoofdzuster om op de zaal te mogen komen, geen demonstraties op de zaal weggeven.

Indien een genezer alleen in trance kan werken dient hij zulks op de zaal na te laten en „een andere genezer” in te schakelen.

In een redactioneel artikel in de Britse Medical Journal wordt de wens uitgesproken, dat een en ander spoedig rechtgezet zal worden; via vragen in het parlement wil men het standpunt van de minister van Gezondheid vernemen.

Wij nemen aan, dat deze toestanden in Nederlandse ziekenhuizen niet voorkomen. Geen weldenkende hoofdzuster zal hier aan een handoplegger toestemming geven op een ziekenzaal te verschijnen, anders dan als patiënt van een bevoegd geneeskundige.

AAN ALLE LEDEN

verzoekt de penningmeester hem de contributie-1960 ten bedrage van f 7,50 te gireren. Voor studenten, verpleegsters, kraamverzorgsters, arts-, tandarts- en apothekersassistenten bedraagt de jaarcontributie f 2,50.

Hoe eerder U gireert, des te meer verlicht U de taak van de penningmeester!

De gironummers van de Vereniging tegen de Kwakzalverij zijn: postgiro 32237 en gemeentegiro Amsterdam K 1672.

Genezing per telefoon kan ook!

DE AMATEUR-CHIRURG

HET IS EEN rechtvaardige gedachte om ook in de bestrijding van de kwakzalverij niet eenzijdig te worden. Het is goed, om zo nu en dan eens na te gaan of er misschien toch nog wel ergens een wondergenezer bestaat.

Zo objectief en breed denkend zijn we begonnen aan een lang artikel in de Nieuwe Noordhollandse Courant over Majafrá, helderziende, magnetiseur en detective.

Zou dit dan eindelijk de ware zijn? dachten we.

En we lazen:

„Ik heb hier pas na de oorlog een beroep van gemaakt”, zo stond er in het interview. „Maar reeds toen ik vijf jaar was had ik een buurvrouw met t.b. in het ruggemerg. Dan kwamen ze mij halen. Dan ging de pijn weg.

Als helderziende krijg ik ook beelden door van de kwalen van patiënten. Ik ben anatomisch goed onderlegd. Nee, ik heb geen academische opleiding gehad en ik heb geen anatomie gestudeerd. Maar ik weet precies waar de kwalen zitten. Als ze mij een operatiemes zouden geven zou ik kunnen opereren. Ik mag het natuurlijk niet. Wij mogen geen geneeskunst uitoefenen. We mogen dit niet en we mogen dat niet. Dat zit hem nog in de wet van 1865. Daar zijn we nu mee bezig die te veranderen, dat weet u natuurlijk wel. Magnetiseren, dat doe ik met mijn uitstraling. Ik neem de pijnen weg. Ik neem de pijn van iemand over. Zó op het moment dat iemand binnenkomt

weet ik, voel ik wat de man of vrouw mankeert en ik neem de pijn weg. Soms magnetiseer ik ook door een diep gesprek met de patiënt. Ik doe het soms ook op afstand, door een voorwerp. Dat vindt U vreemd niet? Tóch kan het. Met een telefoongesprek gaat het ook.”

„Intussen was het me nog steeds niet duidelijk”, schrijft verslaggever Cor Booy van De Nieuwe Noordhollandse Courant, „hoe dat nu allemaal ging met die uitstraling. Daar wilde ik meer van weten. Hij kwam naast mij staan.” „Houdt u uw hand maar eens op”. Ik deed het. Hij hield zijn hand er vlak boven, met misschien twee of drie centimeter tussenruimte.

„Voelt u niets? Voelt u het warm worden misschien?”

Ik voelde niets.

Na nog een aantal mislukte pogingen riep Majafrá toen plotseling enthousiast uit: „Meneer, u bent kerngezond. U bent ook zeer nuchter, maar hebt ook veel idealen. Geen vechter, maar een volhouder. U bereikt via een omweg toch wat u wilt, net als ik. Ik zou haast durven zeggen dat u een april-type bent”.

Ik vond dat het helemaal erg plezierig klonk. Maar van dat april-type, dat had hij mis. Ik ben een scorpioen. Er was nog iets dat ik graag wilde weten. Dat „wetenschappelijk getest”, wat dat betekende.

„O, dat is heel eenvoudig. Ik ben vier uur onder handen geweest van prof.

Tenhaeff in Utrecht. Daar heeft u zeker wel van gehoord?”

Verder vertelt dan magnetiseur Majafrá aan de N. N.-H. Courant:

„Er zijn geleerden die ons niet au serieux nemen. Er zijn er ook die dat wel doen. Ik heb b.v. een prettige verstandhouding met prof. Gerritsen. Ik mag geen geneeskunst uitoefenen, maar ik mag wel tegen patiënten zeggen, als ik zie dat ze iets ernstigs hebben, ga naar professor Gerritsen toe. Dan bel ik hem op en dan vertel ik hem alvast dat die en die persoon komt en dat hij dat en dat mankeert.”

„Kunt u ook zien of iemand vroeger iets heeft gemankeerd?”, vroeg ik. Hij begreep wat ik bedoelde: „Ik kan ook zien waar iemand eventueel een lidteken heeft en kwalen die genezen zijn, maar niet ziekten zoals griep of een blindedarmontsteking, want dat zijn geen echte kwalen.”

Ik vroeg hem of hij iets aan mij kon zien. Hij concentreerde zich. „Ik merk niets aan uw uitstraling. U bent kerngezond”.

Ik hield nog even vol, zonder te zeggen dat ik twaalf jaar geleden chronische malaria had gehad. Maar hij gaf het op met nogmaals de verzekering dat ik kerngezond was.”

Tot zo-ver dit boeiend onderhoud.

Onze hoop om eindelijk de echte paranormale genezer te ontdekken is door dit artikel niet in vervulling gegaan. Men kan natuurlijk zeer zelfbewust verklaren: „geef mij een operatiemes en ik ga opereren”, maar wij hopen toch op dat verschrikkelijk overmoedige ogenblik niet op de snijtafel te liggen. Magnetiseur Majafrá verklaart wel veel, maar hij faalt bij het eerste het beste proefje, dat een verslaggever hem afneemt.

Wij hebben er nota van genomen, dat deze publiciteitsgezinde genezer erkent: „U bereikt via een omweg toch wat u wilt, net als ik.” Wij hopen de heer Majafrá nooit op die omweg te ontmoeten. En deze omweg dient bepaald niet over medisch terrein te lopen!

„De dokters staan achter mij”

(vervolg van pag. 1)

(enkele namen worden genoemd, onder meer van een psychiater en een vrouwenarts in Den Helder). Kantonrechter: „Ik kan u genoeg medici noemen, die hard gaan lachen als zij van deze behandelingen horen”. Verdachte: „Toch behandel ik alleen mijn patiënten op dokters advies”. Kantonrechter: „Bent u daar zeker van, controleert u dat wel eens?” Verdachte: „Nee, zeker ben ik er niet van; ik mag dat niet controleren”.

De officier van justitie constateerde, dat dit één van de vele gevallen was, die men de laatste tijd voor het kantonrecht heeft behandeld en dat vereist wordt dat de genezer een medische studie voltooid heeft. „Men maakt de oude wet uit 1865 wel eens belache-

lijk, maar die voldoet nog steeds goed. Toen waren er paranormale genezers, zoals strijkers en andere kwakzalvers, waartegen moest worden opgetreden, en die zijn er nu nog”, aldus de officier.

„Ik zou nooit in Rotterdam zijn begonnen, als er niet een oude patiënt van mij uit Den Helder naar Rotterdam was verhuisd”, zo verklaarde S. tenslotte nog.

Later buiten de rechtzaal vertelde S. ons nog, dat hij ook de schoonzoon van een Rotterdamse rechter behandelde. Tijdens de zitting had hij dat niet willen zeggen. „Die rechter zou het beter begrepen hebben”, aldus S., die in hoger beroep is gegaan tegen het vonnis van de kantonrechter.”

Monument voor Magnetiseur

EEN COMITÉ van „oud-patiënten” heeft een eenvoudig monument doen plaatsen op het graf van een in 1959 overleden magnetiseur te Hilversum.

Het monument stelt twee gevouwen handen voor met het bijschrift „Zijn hart en handen brachten ons genezing”.

Tijdens de plechtigheid sprak de voorzitter van de Ned. Werkgroep van paranormale genezers, mr. A. van Doorinck.

HET DILEMMA VOOR DE APOTHEKER

VRAGEND kijkt de apothekers-assistente de apotheker aan. In haar hand heeft zij een min of meer beduimd papiertje, dat zij zo juist heeft ontvangen, met het verzoek voor de bereiding van het daarop vermelde te willen zorgdragen.

De apotheker bekijkt de in potlood-schrift neergezette hanepoten. Zij vormen de opsomming van een aantal kruiden, deels vermeld met de volksnaam, deels in een (buitenlandse) officiële nomenclatuur aangegeven, onder vermelding van de gewichtshoeveelheid.

De assistente wacht op instructies.

De eerste gedachte van de apotheker zal zijn, dat hier sprake is van een advies, gegeven door een „kruidendokter” en dat dit „recept” bij vergissing bij hem is beland. Zijn eerste impuls zal zijn, om dit mengsel niet gereed te maken.

Deze eerste impuls heeft echter met de meeste opwallingen gemeen, dat het zeker raadzaam is, om haar nader op haar merites te bezien. Ook nu heeft de apotheker te overwegen of zijn besluit juist is en gegrond op de wet, voorts welk effect van zijn handelen kan worden verwacht voor het welzijn van de patiënt.

Vast staat, dat het hier geen recept betreft. Het is niet afkomstig van een arts, tandarts of verloskundige, het vermeldt geen naam en geen gebruiksaanwijzing.

De opgesomde kruiden zijn, ook in hun combinatie, niet giftig en schadelijke gevolgen voor de patiënt kunnen dus niet worden vermoed.

Ook bij voorzichtige navraag blijft de herkomst duister. Vast staat dus slechts, dat de patiënt zelf genezing wenst te zoeken voor een al dan niet bestaand lijden door middel van een kruiden-mengsel in een verhouding, die hem door een onbevoegde kan zijn geadviseerd maar die hij evengoed kan hebben geput uit een kruidenboek, uit de overgeleverde kennis van „opoe van hiernaast” of uit een populair blaadje. Zijn wens verschilt in wezen niet van die, welke zojuist tegen de apotheker werd geuit en die geput bleek uit een der folders, bijgesloten in een verpakt geneesmiddel.

Had het papiertje, in plaats van een opsomming van kruiden, slechts de naam bevat van een verpakt geneesmiddel, dan zou de assistente een niet-serieus geneesmiddel zeker zonder tegenwerping — zij het hoofdschuddend — hebben afgeleverd.

De apotheker kan weigeren het kruiden mengsel te bereiden, met de motivering, dat hij de patiënt zo dwingt

Wat moet hij doen met

HET BEDUIMELDE RECEPT??

om geneeskundige hulp in te roepen. Hij steunt hierbij zeker niet op de wet, want de wetgever heeft als regel aangenomen, dat niemand kan worden verplicht om zich in geval van ziekte te verzekeren van de hulp van een bevoegd arts. De patiënt blijft vrij in zijn handelen. Ook de apotheker blijft vrij, in zoverre, dat hij tot bereiding van een geneesmiddel niet kan worden verplicht. Het zou echter onjuist zijn, indien hij van deze vrijheid gebruik maakte om de wetgever te gaan corrigeren.

Een ander motief tot weigering zou kunnen worden gevonden in de overweging, dat de apotheker zo indirect steun zou verschaffen aan het — mogelijk — onwettig handelen van een geneeskundig onbevoegde. Deze laatste toch heeft zich wel degelijk gerealiseerd, dat zelfs het suggereren al van een individueel gerichte pharmacotherapie met een door een bevoegd apotheker bereid geneesmiddel op de patiënt een positief psychotherapeutisch effect zal hebben.

Voor de patiënt zal deze abrupte verbreking van het contact betekenen, dat hij zich wendt tot een pharmaceutisch onbevoegde en dat de apotheker de

kans verliest, om de patiënt langs lijnen van geleidelijkheid van zijn dwaling te genezen door overreding.

De assistente wacht op instructies.

Welke instructie de apotheker ten slotte gegeven heeft weten wij niet. Zeker zal zij uitgegaan zijn van het belang van juist die patiënt en waarschijnlijk heeft de apotheker dan ook het gesprek met deze overgenomen. Niet voor niets is de artseneerbereidkunde een vrij beroep, waarvan de uitoefening zich niet door strenge regels laat binden.

Goede strijd werd slecht beloofd

Een 46-jarige Londense vrouw die een staaltje van kwakzalverij ontmaskerd wilde zien en daartoe een proces begon, moet haar daad van burgerzin duur betalen. Zij heeft het proces namelijk verloren en de kosten — honderdduizend gulden — zijn voor haar rekening. En zij had de zaak onderling kunnen regelen zonder een cent kosten, zo lezen we in *Het Vrije Volk*.

De vrouw had voor duizend gulden een wonderdoosje gekocht, dat volgens de verkoper genezende stralen uitzond en dat haar onmiddellijk van haar kwalen zou afhelfen. Het doosje had geen enkel effect en de vrouw ging boos naar de maker van de wonderdozen.

De man bood aan haar duizend gulden terug te geven, maar in overleg met haar advocaten besloot zij daar niet op in te gaan en er een zaak van te maken.

Blijkbaar zijn de wegen van het Britse recht wel eens een beetje wonderlijk. De geestelijke vader van de wonderdozen werd namelijk vrijgesproken, omdat hij zelf gelooft in de kracht van zijn maaksels en dus te goeder trouw is!

„Iets lichamelijks kan ik niet genezen,” zei hij, „maar geestelijk doe ik veel goed met mijn wonderdozen.” Het was een duur proces, want de verhoren duurden dertien dagen. En de vrouw die het proces is begonnen, kan betalen. Honderdduizend gulden...

ACHT NIEUWE LEDEN

TOT ONZE GROTE VREUGDE hebben de vacaties geen stilstand gebracht in de aanwas van nieuwe leden voor onze vereniging. Steeds meer mensen scharen zich in het gelid van hen, die een barricade opwerpen tegen de gevaren die onze volksgezondheid bedreigen.

Ditmaal roepen wij een welkom toe aan Dr. A. M. Lorentz de Haas, arts te Aerdenhout,

F. Rackwitz, tandarts te Den Haag,

J. Fieyra, med. student te Amsterdam,

W. van Haselen, directeur „Stella Maris” te Wijk aan Zee,

A. Kruiswijk, dierenarts te Zaandam,

P. Engels, med. student te Hilversum,

mej. A. Hoogeveen, wijkverpleegster te Oranjewoud en

mej. M. Emmens te Rotterdam.

KWAKZALVERIJ IN DE KIEM GESMOORD

Walvis kan Rheuma niet genezen

HET DROEVE einde van een wondergeneesmiddel... Dat is het komische gevolg van een publicatie in ons orgaan. Maar als het nu eens anders was gelopen???

In het april-nummer van het Maandblad tegen de Kwakzalverij signaleerden wij een anonieme reclame-kaart, die in Amsterdam was verspreid. Een onzer lezers was zo verstandig en bereidwillig ons een exemplaar toe te zenden.

„Gezondheid in postbus 5067” noemden wij het aangeprezen middel tegen rheuma, ischias, stijve spieren en huid-aandoeningen, dat hier werd genoemd. De „leverancier” schreef: „vraag om inlichtingen en wij komen u bezoeken”. Onze publicatie heeft er toe geleid dat ook de Amsterdamse politie eens op bezoek is geweest bij de leverancier van het wondermiddel „Spermaceti”, dat op slag een einde zou maken aan het blijkbaar overbodige werk dat jarenlang door de bekwaamste rheumaspecialisten is verzet.

Wat de politie ontraadselde was een volkomen mislukte poging tot kwakzalverij. De leverancier bleek een oudslager te zijn die zich van de runderen en varkens had afgewend om zich te wijden aan de walvissen. Hij had gemonsterd voor een reis op de walvisvaarder „Willem Barentz” en was tot een wonderlijke ervaring gekomen. Terwijl in de koude poolzeeën de Europese bemanning huiverde van de kou, bleken de Afrikaanse opvarenden veel ongevoeliger voor de weersinvloeden. De Afrikanen vertelden de slager, dat zij zich insmeerden met „Spermaceti”. Dit is een soort witte was, die gevonden wordt in de kop van de potvis. Vervolgens bleek, dat „Spermaceti” aan boord van de „Willem Barentz” een van de geliefkoosde huismiddeltjes was tegen kleine verwondin-

gen en kwaaltjes.

Dit bracht de walvisjager weer op het pad van de commercie. Tijdens de thuisvaart verzamelde hij een hoeveelheid van 23 liter „Spermaceti” en na terugkeer in het vaderland wierp hij zich op de zieke Nederlandse mensheid om waarschijnlijk onder het motto: „wat je ver haalt smaakt lekker” — de strijd aan te binden tegen de reumatiek.

Hij liet de door ons gesignaleerde kaarten drukken en wierp zijn reclame persoonlijk in de brievenbussen van mensen in Amsterdam-Zuid.

Met voldoening maken wij er van gewag, dat Amsterdam-Zuid weinig ver-

trouwen scheen te hebben in het anonieme rheuma-wonder. De slager kreeg slechts één reactie. Toen de man zich haastig naar zijn eerste en enige patiënt begaf, bleek de reflectant niet thuis. Met zo weinig levendige handel trok de slager zich mismoedig terug van zijn medische werkterrein.

Zijn 23 liter „walvisvet” — die hij voor f 2,50 per potje aan de man wilde brengen — waren voor de man hoogstens bruikbaar als kaarsvet.

Dank zij het speurwerk van de Amsterdamse politie zijn wij nu eens in staat de gehele ontwikkelingsgang van een knoeier in de geneesmiddelenbranche te schetsen. Helaas zijn er ook geneesmiddelen, die op dezelfde wijze worden geïntroduceerd, die wél aanslaan.

REDACTIE:

Medisch redacteur:
dr R. E. Wierenga, arts, Barchem
Pharm. redacteur:
J. E. Buijter, apotheker, Zwolle

Nog steeds: Aardstralen

Occulte Boenwas

In Venlo zijn twee mannen bezig met het verkopen van een soort anti-aardstralenkastjes, zo meldt de Nieuwe Rott. Courant. Zij proberen indruk te maken met een wichelroede en concluderen vrijwel overal waar zij worden binnengelaten, dat het desbetreffende huis boven een waterader is gebouwd. De mannen „bewijzen” het. Zo men nog geen last mocht hebben van reumatiek dan kan het volgens het tweetal niet lang meer uitblijven dat een of meer huisgenoten daarvan zeker last zullen krijgen. Dat risico kan dan volgens de mannen worden weggenomen door een of meer anti-aardstralenkastjes in huis te nemen. Het is verwonderlijk hoe het publiek deze mannen nog serieus neemt. Een bewoonster van een huis aan de Helbeek te Venlo werd er nl. van

overtuigd dat het boenen der vloeren, dank zij zo'n kastje, veel en veel minder stroef ging.

Zodra men iemand heeft ontmoet die inderdaad last heeft van reumatiek, is het eenvoudiger werken en krijgt men telkenmale contactadressen van andere slachtoffers.

De prijs van de kastjes is hoog, doch variabel, aangezien er wel rekening wordt gehouden met de draagkracht.

BUREAU VERENIGING

HET BUREAU van de Vereniging tegen Kwakzalverij is gevestigd ten huize van de directeur, de heer D. H. van den Bosch, „Groot Schuttershoef”, Arnhemseweg 10, Leusden post Amersfoort.

Aan dit bureau zijn alle inlichtingen omtrent de vereniging en de kwakzalverijbestrijding verkrijgbaar.

Directeur Van den Bosch is gaarne bereid verzoeken tot het houden van lezingen over de kwakzalverij te behandelen.

Bestuur van de Vereniging tegen Kwakzalverij: Dr H. H. Funke, Arts te Amsterdam, Voorzitter; E. Mijnaerends, Tandarts te Amsterdam, Vice-voorzitter; Mevr. A. Burbach-van der Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, Secretaresse; L. Brest te Amsterdam, Penningmeester; Mej. E. H. Hengeveld, Arts te Zwolle; Mr J. E. Goudsmit, Kantonrechter te Haarlem; Dr H. H. Scholten, Dierenarts, Veterinair Inspecteur van de Volksgezondheid te Haarlem; H. Dijkstra, Oud-Commiss. van Politie te Amsterdam; A. Verschuur, Arts te Amsterdam; Mr J. D. van den Berg, Rechter te Arnhem; Mr G. C. M. van Nijntzen te Voorburg, Referendaris bij het Ministerie van Justitie; Dr J. H. Ligterink, Arts en Apotheke te Amsterdam.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 7,50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonnees: Mevr. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, A'dam-Z. Postgiro van de Ver. 32237 te Amsterdam - Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA N.V.
Amsterdam

Abonnement per jaar franco per post bij vooruitbetaling f 7,50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2,50

Administratie Maandblad:

Mevr. A. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, tel. 02959 - 19114.

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: O. Kuijk, Brantwijk 76, Amstelveen

Opgericht 1 januari 1881

„Schrikbarend”, zegt voorzitter Mij. Diergeneeskunde

KWAKZALVERIJ BEDREIGT DIEREN

DE VOORZITTER van de Maatschappij voor diergeneeskunde, de heer M. Karsemeijer, heeft op de te Utrecht gehouden algemene vergadering van de maatschappij zijn verontrusting uitgesproken over de wat hij noemde schrikbarend toegenomen kwakzalverij en beunhazerij op het gebied van de diergeneesmiddelen, zo meldt de Nieuwe Rotterd. Crt.

Vele beslist niet ongevaarlijke geneesmiddelen zijn volop verkrijgbaar op markten en tentoonstellingen, bij drogist en in bepaalde winkeltjes, bij molenaars, veevoederfabrieken, coöperaties en geneesmiddelenventers. Antibiotica kan men zelfs volop in vee-stallen vinden en wanneer een dierenarts bij een bepaald dier een diagnose heeft gesteld, staat de veehouder al met injectiespuit en preparaten klaar. Het wordt hoog tijd, aldus de heer Karsemeijer, dat de overheid ernst maakt met een Dierengeneesmiddelenwet. Men leurt met geneesmiddelen langs de boerderijen. Het etiket is vaak indrukwekkend en de prijs hoog. Sommige veevoederhandelaren leveren tegelijk met het voeder een zakje „gezondheid” erbij. Uit concurrentieoverwegingen of uit bittere noodzaak moeten een aantal veevoederleveranciers een weg inslaan waarvan zij zelf weten dat het een verkeerde is.

De hormoonkippen

Sprekende over het gevaar dat is verbonden aan het opnemen van hormonen in het veevoeder, zei de heer Karsemeijer, dat omtrent de schadelijkheid van het nuttigen van vlees, dat afkomstig is van kippen of kuikens die met hormonen zijn behandeld, in de kring van deskundigen nog geen eenstemmigheid heerst. De heer Karsemeijer legde er evenwel de nadruk op, dat in het belang van de volksgezondheid als primaire eis moet worden gesteld, dat de onschadelijkheid vaststaat.

Verder gewaagde de heer Karsemeijer van de moeilijkheden bij het bacteriologisch vleesonderzoek van slachtdie-

ren, met name in de categorie „gestorven, uit nood gedode of zieke dieren”, indien deze met antibiotica of chemotherapeutica in curatieve doseringen zijn behandeld. Onbevoegden, buiten de dierenarts om, behandelen de dieren soms met grote hoeveelheden antibiotica, waardoor het bacteriologisch onderzoek zeer wordt bemoeilijkt. Door het toedienen van antibiotica voordat het bacteriologisch onderzoek

op het slachthuis plaatsvindt, kan het gebeuren, dat bacteriën aan het oog worden onttrokken. Het vlees wordt dan vrijgegeven en de bacteriën komen eerst goed los wanneer het vlees in de keuken van de consument ligt. De heer Karsemeijer meent, dat, wanneer dit zo doorgaat, de abattoirdirecteuren binnen afzienbare tijd de verantwoording voor hun keuringsuitspraken niet meer kunnen dragen.

Jaarvergadering 3 december

AGENDA

van de Algemene Ledenvergadering van de Vereniging tegen de Kwakzalverij, te houden op zaterdag 3 december 1960, 's middags te 15.00 uur in het Americain Hotel, Leidseplein te Amsterdam.

1. Opening.
2. Notulen van de Algemene Ledenvergadering van 14 november 1959.
3. Ingekomen stukken.
4. Jaarverslag secretaris.
5. Verslag van de directeur van het bureau van de vereniging.
6. Rekening en verantwoording van de penningmeester.
7. Benoeming kascommissie.

8. Aanvraag Koninklijke Goedkeuring.

9. Verkiezing bestuursleden.

Aan de beurt van aftreden zijn de heren L. Brest, mr. J. E. Goudsmit en mr. G. C. M. Nijnatten, die allen herkiesbaar zijn.

Voorgesteld wordt het Algemeen Bestuur te completeren met de heer A. P. N. de Groot, de arts die als geneeskundig hoofdinspecteur van de Volksgezondheid jarenlang als adviseur van de vereniging is opgetreden en met de heren dr. R. E. Wierenga en J. E. Bouter, die de vereniging reeds lang dienen als redacteur van het maandblad.

10. Bespreking van de middelen die tot het bereiken van het doel van de vereniging kunnen leiden.

11. Rondvraag.

12. Sluiting.

KOMT ALLEN!!

De seances van „evangelist” MORRIS CERULLO

MAG DAT MAAR ZO??

ONDER DEZE TITEL vonden wij in Het Parool een hoofdartikel, dat ons uit het hart is gegrepen. Het luidt als volgt:

„De gebedsgenezing is altijd een hachelijke zaak, in zoverre als zij ten dele ligt op het religieuze terrein, waar de overheid verre heeft de blijven en geen taak heeft, maar tegelijkertijd aan de andere kant de volksgezondheid, waarvoor diezelfde overheid wel degelijk verantwoordelijkheid draagt, rechtstreeks raakt. Nu is het soms moeilijk de grenzen tussen die twee aspecten scherp af te bakenen. Wij kunnen ons dan ook zeer wel voorstellen, dat de desbetreffende autoriteiten, als het maar even kan, een beetje uit de buurt blijven.

Na de bijeenkomst, in de Amsterdamse Apollohal, waar de Amerikaanse „evangelist” Morris Cerullo „een opwekkings- en genezingsdienst” hield, hebben wij ons echter toch afgevraagd, of dit nu zo maar kan. Wij denken daarbij dan niet aan het geschreeuw tegen twee slechthorende vrouwen, dat bij een van haar tot de slotsom voerde, dat haar gehoor erop was vooruitgegaan. Dat was voor ons gevoelen weliswaar een pijnlijke en wansmakelijke vertoning, maar in dat opzicht willen wij niemand onze opvatting opdringen.

Breuklijders

Maar met wat de heer Cerullo, op het podium uithaalde met een drietal breuklijders ligt de zaak toch wel anders. Kan een dergelijke „genezing”, die na tot stand te zijn gebracht door een of ander volgeling van de „evangelist” werd „gecontroleerd”, nog wel door de beugel van de wet? Al weer, dat hier iets werd vertoond, dat de perken van de goede smaak verre te buiten ging en in onze ogen wat onesthetisch zwakjes is gekarakteriseerd, daar spreken wij verder niet over.

Wel echter zouden wij graag een gezaghebbend antwoord hebben op de vraag, of de manifestaties van deze „genezer” al dan niet gerekend moeten worden tot de uitoefening der geneeskunst, zoals die is omschreven in art. 1 van de Wet regelende de uitoefening der Geneeskunst, en die daar uitdrukkelijk is voorbehouden „aan wie de bevoegdheid daartoe volgens de wet is toegekend.” Was hier geen

sprake van „het als bedrijf onderzoeken van een orgaan of een deel van het menselijk lichaam, welk orgaan of welk deel in zijne werking te kort schiet of een ander gebrek vertoont”? Wij zouden wel eens willen weten wat de rechter hiervan denkt. Want weliswaar wordt in datzelfde art. 1 het toepassen van heilgymnastiek uitgezonderd, maar nog afgezien van het feit dat deze dan „op aanwijzing van en in geregeld overleg met een geneeskundige” moet worden toegepast, lijkt zij ons in ieder geval nog altijd heel iets anders dan wat wij nu maar zullen aanduiden als 's heren Cerullo's gymnastiek des heils. Nogmaals: mag dat maar zo?

Rimpels

In dit verband willen wij ook een vraagteken plaatsen achter een boekje door de Haagse predikant ds. P. Lugtigheid, getiteld „Rimpels in de vijver na Osborn”.

Ook wij willen ons verre houden van de levensbeschouwing, die ds. Lugtigheid doet overwegen, de gebedsgenezing niet onmiddellijk te verwerpen.

Blijft slechts onze vraag of het juist is om zo'n geschrift aan de uitgang van de kerk uit te reiken aan de gelovigen. Zo'n massale verspreiding heeft altijd dit gevaar: hoeveel zieken zouden in het beginstadium van een misschien ernstige kwaal door zo'n boekje weerhouden kunnen worden van een gang naar de huisarts?

En al was er slechts één, die in het wachten op Osborn het bezoek aan een medicus te lang uitstelde en daarvan later de wrange vruchten moest plukken, dan geloven we stellig, dat ook ds. Lugtigheid dit éne slachtoffer te veel zou vinden.

Vandaar dat wij ook de voorstanders van gebedsgenezing nog immer op het hart willen drukken bij hun publicaties de hoogste vorm van voorzichtigheid in acht te nemen.

BETWISTE KANKER THERAPIE

IN MÜNCHEN is een 52-jarige arts gearresteerd, die ervan wordt verdacht in twee gevallen de dood op zijn geweten te hebben van patiënten, die door hem — en met een door hem ontwikkelde therapie — tegen kanker werden behandeld.

De Duitse arts I. zou door niet tijdig operatief in te grijpen aan rijke patiënten veel geld hebben verdiend, zo meldt De Telegraaf.

De kanker-therapie van dr. I. wordt in medische kringen heftig omstreden. Sinds de stichting van zijn kliniek in 1951 heeft dr. I. 2000 patiënten behandeld. Hij beweert 70 „hopeloze gevallen” te hebben genezen.

Drie Nederlandse patiënten, die verrukt waren over de therapie van dr. I. stelden destijds het geld beschikbaar voor bouw en inrichting van de particuliere kliniek van dr. I. Dr. I. is thans een rijk man. Kliniek en omliggende terreinen zijn twee miljoen mark waard. Hij heeft 75 man personeel in dienst.

NIEUWE VOORZITTER

DR. H. H. FUNKE, die ruim 10 jaar het voorzitterschap bekleedde van de Vereniging tegen de Kwakzalverij, heeft het voornemen te kennen gegeven als voorzitter van de vereniging af te treden.

Op aandrang van het bestuur heeft hij zich bereid verklaard als gewoon bestuurslid zitting te blijven nemen in de vereniging, waardoor zijn onschatbare kennis en ervaring inzake de kwakzalverijbestrijding niet geheel voor de vereniging verloren gaat.

Aan het bestuur is voorgesteld tot opvolger van dr. Funke te benoemen de arts A. P. N. de Groot, die als geneeskundig inspecteur van de Volksgezondheid jarenlang als adviseur van de vereniging optrad.

Na zijn pensionering heeft de heer De Groot zich bereid verklaard zitting te willen nemen in het bestuur van de vereniging. Over deze benoeming tot bestuurslid zal de Algemene Vergadering zich op 3 december uitspreken.

Wij nemen ons voor in het decembernummer op deze presidentswisseling in onze vereniging terug te komen.

Twee maanden in de cel

„Voetspecialiste” met trieste reeks van oplichterijen

EEN ERGERLIJKE vorm van kwakzalverij is door de rechtbank te Arnhem bestraft. Een 31-jarige schoenstikster werd veroordeeld tot acht maanden gevangenisstraf met aftrek, waarvan zes maanden voorwaardelijk. Haar echtgenoot, een 34-jarige marktkoopman hoorde zich veroordelen tot twee maanden voorwaardelijk.

Het echtpaar had zich kort geleden eveneens voor de Rotterdamse rechtbank wegens kwakzalverij moeten verantwoorden, waarbij de vrouw was veroordeeld tot vier maanden, waarvan twee voorwaardelijk.

Deze dubbele veroordeling was de straf op een trieste reeks van oplichterijen, die de vrouw onder het mom van „voetspecialiste” op haar naam had gebracht.

Tijdens het proces te Arnhem werd onthuld, hoe de schoenstikster een tachtigjarige vrouw in Randwijk in de Betuwe en haar 41-jarige dochter oplichtte voor f 2200.—. Als pseudo-voetspecialiste behandelde zij de moeilijke voeten van de dochter met „radiumhoudende” olie en verkocht de vrouw schoenen van „speciale makelij”.

Over de prijs, die de schoenstikster vroeg voor de olie was verschil van mening. De benadeelden spraken van f 850.— per behandeling, volgens de kwakzalver f 125.—. Maar vast staat, dat het spul voor een gulden per fles bij iedere drogist te koop is.

De schoenen, die voor f 125 werden verkocht, kostten in de winkel f 25.

De verdachte had gezegd dat het ziekenfonds de kosten wel zou terugbetalen. Driemaal bezocht de vrouw de Randwijkse moeder en dochter; de laatste maal werd zij vergezeld door haar man, die als „dokter” de diagnose bevestigde. De Randwijkse vrouwen hadden ingestemd met de behandeling, nadat de schoenstikster de dochter had verteld, dat ze zonder de behandeling over een jaar in het geheel niet meer zou kunnen lopen. Zij sprak ook over het gevaar van kanker onder de nagels, zo meldt Het Parool.

De officier noemde in zijn requisitoir het bangmaken van een oude en een invalide vrouw om onbevoegd de geneeskunst uit te oefenen een gemene manier van speculeren op de goedgelovigheid van eenvoudige dorpsmensen. Ook in Rotterdam hadden de verdachten mensen op soortgelijke wijze bedrogen, maar daar was de buit lager. De man was volgens de officier niet meer dan een meeloper.

De raadsman van de verdachten, mr. J. P. Th. Scheefhals, zei niet te begrijpen, waarom de Arnhemse officier een veel zwaardere straf eiste dan waartoe de Rotterdamse rechtbank het echtpaar had veroordeeld (vier maanden, waarvan twee voorwaardelijk). Hij vond het jammer dat de verdachten in Rotterdam niet meteen schoon schip hadden gemaakt.

De advocaat vroeg voor de vrouw uiterste clementie. Zij verwacht een dezer dagen haar vijfde kind. Hij vroeg haar onmiddellijke invrijheidstelling. De man is reeds op vrije voeten.

Na raadkamer wees de rechtbank de invrijheidstelling van de hand. De uitspraak werd bepaald op dinsdag 27 september.

Allen naar Amsterdam op 3 december

EIGENLIJK BEHOEFT het niet nodig te zijn op te wekken tot een bezoek aan de jaarvergadering van welke vereniging dan ook. Zo'n bijeenkomst immers moet telkenjare het hoogtepunt zijn van het contact binnen de vereniging.

De ervaring leert echter, dat de jaarvergaderingen van de vereniging tegen de Kwakzalverij door de leden poverjes worden bedeed. Toch is dat jammer.

Waar kan men beter dan in een gesprek van man tot man (of vrouw tot vrouw) het inzicht krijgen in het werk dat het bestuur verricht om de nimmer aflatende aanvallen van de kwakzalvers op onze volksgezondheid af te slaan.

Waar kan men beter nagaan of de contributies doelmatig worden aangewend dan juist tijdens het financieel overzicht van de penningmeester.

En speciaal deze jaarvergadering is van het hoogste belang, omdat dr. H. H. Funke na een zeer lange periode van onvermoeid leiding geven, de voorzittershamer voorgoed neerlegt.

Komt allen, al was het slechts om kennis te maken met een nieuwe bevelhebber in de eindeloze oorlog tegen de belagers van onze gezondheid.

Komt naar Amsterdam op 3 december en toont daarmee uw steun aan de vereniging die het niet zonder uw steun en uw belangstelling stellen kan.

SLECHT KEURINGSRAPPORT

DE KEURINGSDIENST voor waren in het gebied Rotterdam merkt in haar jaarverslag over 1959 op, dat men bij het controleren van etiketten in toenemende mate vaststelt dat de aanprijzingen buiten iedere proportie dreigen te treden.

„Aanbevolen door H.H. doktoren” of „bevat o.a. p l a n t a r d i g e vitamine D” en „gemalen in speciale molten met natuurstenen” zijn voorkomende lokvogels.

Vooraf de importprodukten voldoen wat etikettering betreft veelal niet aan de Nederlandse eisen. Men heeft buitenlandse fabrikanten dan ook op de hoogte gebracht van de hier te lande geldende bepalingen.

AAN ALLE LEDEN

verzoekt de penningmeester hem de contributie-1960 ten bedrage van f 7,50 te gireren. Voor studenten, verpleegsters, kraamverzorgsters, arts-, tandarts- en apothekersassistenten bedraagt de jaarcontributie f 2,50.

Hoe eerder U gireert, des te meer verlicht U de taak van de penningmeester!

De gironummers van de Vereniging tegen de Kwakzalverij zijn: postgiro 32237 en gemeentegiro Amsterdam K 1672.

Loop niet met een blinddoek op straat

WIE ZIJN DIERBAREN of zichzelf toevertrouwt aan een onbevoegde „genezer” steekt geblinddoekt een drukke straat over. Kijk liever uit!

Deze kernachtige uitspraak, die het devies van de kwakzalverijbestrijding zou kunnen zijn, danken wij aan Dagboekancier in Het Parool.

Hij spreekt deze woorden uit als commentaar op een brief, die hij publiceerde, waarin ontstellende voorbeelden van kwakzalverij worden genoemd.

Ten einde de tragiek voor de slachtoffers en de onverantwoordelijkheid van de daders volledig te schetsen kan men niet beter doen dan dit staaltje van doeltreffende kwakzalverijbestrijding in een groot dagblad geheel te citeren. Ziehier wat Dagboekancier schreef onder het opschrift: „Kwak”.

Een brief:

„Mijn pleegmoeder is onlangs opgenomen in het te Zij heeft t.b.c. in de onderste rugwervels, een aandoening, die een zeer lange tijd kuren vergt, daarna misschien een operatie en dan nog ongeveer anderhalf jaar kuren. Het is natuurlijk duidelijk, dat hoe sneller deze ziekte wordt gediagnosticeert en behandeld, des te sneller genezing kan worden bereikt. Zij heeft echter meer vertrouwen gehad in allerlei *kwakzalvers* dan in artsen. Zij heeft in de buurt van Putten een „heer” geraadpleegd, die verklaarde, dat zij „een knoop in bepaalde spieren had”, die hij er door massage wel even uit zou halen . . .”

Schoolvoorbeeld

Een schoolvoorbeeld van de kwakzalverij, die een aantal verblinde domkoppen via onze Staten-Generaal de wet willen binnendoelen. Een vrouw met tuberculose aan de rugwervels, maar een Puttense kwak zal het er wel even uit „masseren” . . .

In het huis van de beklagenswaardige, bijgelovige patiënte vond de brief-

**T.B.C. was slechts
„knoop
in de spieren”**

schrijfster nog een aantal drukwerken van een kwak, die „reumapenningen” verkoopt. Per post. Deze kwak zou die rugwerveltuberculose, waarvan hij natuurlijk niets wist, dan weer op zijn manier genezen. Uit de gebruiksaanwijzing van deze kwak: „Heren dragen de penningen gewoon in de broekzak. (Geen andere metalen in dezelfde zak).

„Beginsel”

Dames kunnen ze vastspelden onder aan het corset of ergens tussen boven- en onderkieren. Nooit mogen ze onbeschermd met de blote huid in aanraking komen. Nodig is het niet, maar ook 's nachts de penningen dragen kan geen kwaad. Na enige tijd ziet u ze verkleuren, doch dit is het gewone verschijnsel. Worden ze erg dof, gaat u ze dan een keer poetsen. Hiervoor kunt u een poetsmiddel gebruiken. Wanneer u in beginsel (!!!-Dbr.) verlichting merkt, is er ook alle hoop op genezing. Draagt de penningen steeds door, ook al schijnt het eerst te verergeren. Later zult u er toch de weldadige werking van ondervinden. De prijs kan geen bezwaar zijn, daar het uw enige uitgaaf is.”

Dit laatste zinnetje vooral is tekenend voor de fijne mentaliteit van de verkoper; u hoeft immers geen geld meer voor zo'n waardeloze arts uit te geven? Ondanks de stellige voorspelling van succes mag de ontvanger van deze waardeloze rommel die na zes weken terug zenden, als het niet heeft geholpen. Prijs: f 6.

En zo masseren, strijken en knoeien zij dan voort, de een met handoplegging,

de ander met kruiden — en dan zo'n vrouw, die t.b.c. in de rugwervels heeft, „een knoop uit de spieren masseren”, of een stukje metaal (goed poetsen!) „onder aan het corset” laten spelden . . .

Geld

Toen ik laatst over onze kwakken schreef, eindigde ik: wie de goden willen verderven, slaan zij met blindheid. Moge u dan toch zien . . . Wie zijn dierbaren of zichzelf toevertrouwt aan een onbevoegde „genezer”, steekt geblinddoekt een drukke straat over. Kijk liever uit!

Waar het de kwakken om te doen is? Dat bleek onlangs toen er een terecht stond. De president van de rechtbank vroeg hem wat hij verdiende. „Honderdvijftigduizend gulden per jaar”, antwoordde de kwak onbekommerd.

Enfin, de patiënte, voor wier „behandeling” de man terecht stond, was ook onbekommerd. Want zij was dood.

REDACTIE:

Medisch redacteur:
dr R. E. Wierenga, arts, Barchem
Pharm. redacteur:
J. E. Buijter, apotheker, Zwolle

Bureau Vereniging

HET BUREAU van de Vereniging tegen Kwakzalverij is gevestigd ten huize van de directeur, de heer D. H. van den Bosch, „Groot Schuttershof”, Arnhemseweg 10, Leusden post Amersfoort.

Aan dit bureau zijn alle inlichtingen omtrent de vereniging en de kwakzalverijbestrijding verkrijgbaar.

Directeur Van den Bosch is gaarne bereid verzoeken tot het houden van lezingen over de kwakzalverij te behandelen.

Bestuur van de Vereniging tegen Kwakzalverij: Dr H. H. Funke, Arts te Amsterdam, Voorzitter; E. Mijnaerends, Tandarts te Amsterdam, Vice-voorzitter; Mevr. A. Burbach-van der Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, Secretaresse; L. Brest te Amsterdam, Penningmeester; Mej. E. H. Hengeveld, Arts te Zwolle; Mr J. E. Goudsmit, Kantonrechter te Haarlem; Dr H. H. Scholten, Dierenarts, Veterinair Inspecteur van de Volksgezondheid te Haarlem; H. Dijkstra, Oud-Commiss. van Politie te Amsterdam; A. Verschuur, Arts te Amsterdam; Mr J. D. van den Berg, Rechter te Arnhem; Mr G. C. M. van Nijntzen te Voorburg, Referendaris bij het Ministerie van Justitie; Dr J. H. Ligterink, Arts en Apotheker te Amsterdam.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 7.50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2.50. Adres voor het opgeven van leden en abonne's: Mevr. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, A'dam-Z. Postgiro van de Verz. 32237 te Amsterdam - Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA N.V.
Amsterdam

Abonnement per jaar franco per post bij vooruitbetaling f 7.50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2.50

Administratie Maandblad:

Mevr. A. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, tel. 02959 - 19114.

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: O. Kuijk, Brantwijk 76, Amstelveen

Opgericht 1 januari 1881

*Vereniging reageerde op fatale advertentie***KRUIDEN VEROORZAKEN BLINDHEID**

DIT WAS DE ADVERTENTIE, die leidde tot onderstaande actie van onze vereniging:

**KRUIDEN VOOR LIJDERS AAN
SUIKERZIEKTE**
Drogistrij A. B-straat 68 te Leiden.

De Leidse arts voor inwendige ziekten, dr. Jac. J. de Jong, die de annonce in een plaatselijk dagblad van 18 augustus signaleerde, reageerde wijselijk met een brief aan onze vereniging. Dr. de Jong schreef:

„Deze advertentie bracht mij het volgende in herinnering. Enige jaren geleden zond een huisarts mij een aan suikerziekte lijdende patiënte toe. Reeds twee jaren daarvoor had hij haar aangeraden zich voor suikerziekte onder behandeling te stellen van een specialist. Zy had toen deze raad in de wind geslagen en de hulp van een kwakzalver ingeroepen.

Toen zij na die twee kwakzalver-jaren bij mij kwam was zij practisch blind ten gevolge van door de suikerziekte veroorzaakte oogafwijkingen.

Nu gebiedt de eerlijkheid te zeggen dat helaas ook bij deskundige behandeling van de suikerziekte met dieet, insuline enz. zulke oogafwijkingen niet met

zekerheid kunnen worden voorkomen. Maar het bij ondeskundige hulp in onverminderde vorm blijven voortbestaan c.q. verergeren van de suikerziekte kan zulk een fatale complicatie alleen maar in de hand werken.

De „behandeling” met kruiden tegen suikerziekte is reeds zeer lang een geliefkoosd terrein voor de kwakzalver, die daarbij speculeert op de angst van vele mensen voor inspuitingen, hoewel in deze tijd ook vele suikerlijders met tabletten kunnen worden behandeld en vrees dus bij hen niet langer een motief behoeft te vormen om naar de kwakzalver te gaan.

Meestal maakt van zulke kruiden varkensgras een groot bestanddeel uit. Voor zover ik weet bevordert varkensgras de produktie van urine. Dit kan een schijnbaar succes opleveren. Stel dat de lijder zonder varkensgras 2 liter per etmaal afscheidt met 6 percent suiker en met varkensgras 4 liter met drie percent. In werkelijkheid blijft echter het totale suikerverlies met de urine hetzelfde.

Later zag ik van dezelfde drogisterij nog een dergelijke advertentie, ditmaal over kruiden tegen „ingewandsstoringen”. Blijkbaar is dus deze drogist een „kruidenspecialist” en kan hij strafeloos zijn kruiden aan goedgevolg-

lieden verkopen, waarmee hij m.i. hetzelfde doet als de eerste de beste kwakzalver die na „onderzoek” van de patiënt hem zijn dure kruiden verkoopt.

Hoewel ik vrees, dat aan dergelijke advertenties niet veel te doen is, wilde ik toch deze advertentie onder uw aandacht brengen.”

Wat dit laatste betreft kon de vereniging de briefschrijver evenwel geruststellen. Er bestaat in Nederland een commissie aanprijzing Geneesmiddelen, die met de dagbladen een overeenkomst heeft tot het weren van kwakzalvers-advertenties. Nadat wij deze commissie van het bovenomschreven geval op de hoogte hadden gesteld was zij zeer verbaasd en zou pogen bij het betreffende dagblad te bereiken, dat herhaling zou worden voorkomen. Wij hebben dus goede hoop, dat de brief niet geheel zonder resultaat zal blijven.

Vandaar dat wij dit voorbeeld — het signaleren van kwakzalverspractijken — gaarne aan onze leden ter navolging geven.

Voorlopig verslag over handopleggers

DE VASTE COMMISSIE voor Volksgezondheid uit de Tweede Kamer heeft een voorlopig verslag uitgebracht op het wetsontwerp aangaande de paramedische beroepen.

Enkele leden wilden aan de belangen van de paranormale genezers tegemoet komen, zodat zij onder de wet op de paramedische beroepen zouden kunnen vallen.

Men stelt het zich zo voor, dat de „bona fide” paranormalen dan niet meer aan vervolging wegens het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst zullen worden blootgesteld, terwijl aan de tegenwoordige, onhoudbare toestand, dat kwakzalvers op vele terreinen hun

*(vervolg op pag. 4)***Vergeet U het niet!!**

De Vereniging TEGEN DE KWAKZALVERIJ houdt haar

JAARVERGADERING

op 3 december 1960 te 15.00 uur in het American Hotel,
Leidseplein te Amsterdam.

De agenda stond vermeld in het vorige maandblad.

KOMT ALLEN!!

Bekend parapsycholoog contra magnetiseurs

PARANORMALE GENEZING BESTAAT NIET

„IK HOOP van ganser harte, dat onze volksvertegenwoordiging er niet in zal toestemmen DE NEDERLANDSE VOLKSGEZONDHEID ERNSTIG TE SCHADEN door aan „paragnosten” en „paranormaal begaafden” een paramedische bevoegdheid te geven.”

Deze hartekreet komt uit de pen van de heer G. Zorab uit Den Haag, een man die grote bekendheid geniet in parapsychologische kring en zich een specialist mag noemen op het gebied van onderzoeken in het gebied van de „bovenzintuiglijke waarneming”.

De heer Zorab is overtuigd van het bestaan van paranormale begaafdheid, een overtuiging waarachter wij graag een vraagteken zouden plaatsen tot het ogenblik waarop de wetenschap hier een definitief oordeel over heeft geveld.

Maar des te opmerkelijker — en belangrijker voor alle volksvertegenwoordigers, die moeten oordelen over de paranormaal begaafden, die zo graag een officiële erkenning wensen — is het oordeel van de heer Zorab op de harde praktijk van de paranormale geneeskunde. Hij schrijft:

„Voor de paragnost behoeft de wet van 1865 op het artsenmonopolie heus niet te worden gewijzigd. Iedere paragnost mag iedere dag net zo veel ziektediagnosen stellen als hij wil; hij mag iemand de toekomst voorspellen of hem zijn intiemste gedachten blootleggen, enz. zonder zodoende ook maar één keer een strafbaar feit te plegen. Blijft hij bij zijn paragnosie (al dan niet vermeend) dan kan hem niets gebeuren.

Hij overtreedt de wet echter zodra hij pillen, kruiden, zalfjes gaat voorschrijven of een zgn. magnetische behandeling gaat toepassen. Dan wordt de paragnost tot kwakzalver en riskeert met de strafrechter in aanraking te komen. Waarmede ik geenszins wil zeggen, dat de kwakzalver geen gunstige resultaten weet te bereiken.

En nu is het wel zeer merkwaardig te moeten constateren, dat de parapsychologie, waarop al deze „paranormaal optredende kwakzalvers”, die voor zich de wettelijke bevoegdheid opeisen, zich beroepen, geen paranormale geneeskunst of geneeskunde kent.

De parapsychologie weet niet (nog niet) van genezingen die op een werke-

lijke paranormale grondslag berusten, m.a.w. genezingen die geheel en al buiten de ons bekende mogelijkheden liggen. Bijv. het zich geheel nieuw en compleet vormen van een geamputeerd been, arm, hand, enz.

Wanneer de groepen van zich paranormale genezers noemende personen zich op parapsychologische onderzoeken beroepen om hun onbevoegde geneesmethoden aan te prijzen en er een quasie-wetenschappelijk tintje aan te geven, dan doen zij dit zeker geheel ten onrechte.

Die zgn. paranormale factor (hier te lande doorgaans het zgn. magnetisch fluidum, genezer van alle denkbare kwalen!), aan de hand waarvan deze lieden menen aanspraak op wettelijke erkenning te kunnen maken, bestaat niet. Deze factor is op geen enkele wijze aan te tonen.

Op welke gronden zou men dan deze mensen bij de paramedische beroepen moeten indelen, hoe hen daar binnen de perken houden?

Persoonlijk geloof ik, na vele jaren ervaring op dit gebied, dat weigering door het Parlement om de zgn. paranormale genezers een wettelijke bevoegdheid te geven, de allerbeste weg zou zijn, niet alleen voor de beurs van de kwakzalvers zelf (en daar is het hen toch om te doen!), maar ook voor hen die bij deze lieden baat zoeken voor velerlei kwalen, waarvan de bevoegde artsen hen niet konden afhelpen.

Worden de paranormale genezers bij de paramedische beroepen ingedeeld en tot een soort van assistenten der artsen gebombardeerd, dan zullen zij met één slag hun magisch aureool van wonderdoener kwijt raken. Een aureool, dat de kwakzalvers van diverse pluimage een enorme suggestieve invloed verschaft en waaraan ongetwijfeld de vele goede resultaten van dit slag genezers in bepaalde omstandigheden moet worden toegeschreven.”

Naar onze mening glijd de heer Zorab in het slot van zijn ingezonden brief aan Het Vaderland af door te pleiten voor het oogluikend toestaan van kwakzalverij „die een onschuldige vorm blijft aannemen”. Wij geloven niet in een onschuldige vorm van kwakzalverij omdat altijd het gevaar dreigt dat de patiënt of zijn omgeving door ondeskundige behandeling ten prooi valt aan

grotere gevaren. Bovendien zien wij nimmer het nut van lieden, die slechts uit winstbejag misbruik maken van ziekte, wanhoop en vrees van medemenssen zonder dat zij die toestand ten goede kunnen doen verkeren.

Maar dit meningsverschil staat naast die andere kwestie, waarin wij het volledig met de heer Zorab eens zijn: DE PARANORMALE GENEZING BESTAAT NIET!!!

KRANTEN:

bedreig

Uw lezers niet

IN DE EMMER COURANT van 1 oktober treft ons de volgende kleine annonce:

KAMER

voor ½ dag per week, liefst vrijdags voor Magnetiseur en Helderziendheid.

Brieven met prijsopgaaf onder nr. 2068 bur. E.Crt.

Wij kunnen het de advertentieafdeling van het Drentse blad nauwelijks kwalijk nemen, dat deze annonce er door is geslipt.

Deze dingen gebeuren gemakkelijk in de drukte op een dagblad.

Maar toch willen wij de Emmer publicisten even waarschuwen.

Natuurlijk wil men niet, dat Drentenaren in levensgevaar worden gebracht. Als de advertentie luidde: revolver gevraagd, voor het neerschieten van Emmer burgers, dan had men wel anders gereageerd.

Maar ook de kamer voor halve dagen verbergt levensgevaar. Een kankerpatiënt in een beginstadium van de ziekte zou waarschijnlijk door operatie genezen kunnen worden. Maar het langdurig en vruchteloos strijken van een magnetiseur kan de ziekte juist tot een ongeneeslijk stadium laten voortwoekeren. En magnetiseurs — ook al laten zij zich met hoofdletters schrijven — kunnen geen epidemische ziekten herkennen.

Daarom, Emmer Courant, het is beter deze lieden uit uw kolommen te weren.

PARANORMALE IS KWAKZALVERIJ

PARANORMALE GENEESKUNST is niets anders dan moderne kwakzalverij, oude toverkunst in een nieuw kleed.

Aangezien de mensheid nu eenmaal vatbaar is en blijft voor magie en ongevoelig voor rationele correcties, is deze kwakzalverij onuitroeibaar. De wetenschap, die uit de aard van haar wezen begint met onzekerheden, twijfel, voorzichtig aftasten van mogelijkheden enz. om zodoende achter de waarheid te komen, zal het in deze altijd blijven afleggen tegen de magie met haar immanente zekerheid, te weten de zekerheid van dogma en geloof.

Niettemin zal ook de arts moeten verstaan dat de patiënt naast geneeskunde ook geneeskunst verlangt. Wie dat als medicus vermag te geven is tegelijk bestrijder van de kwakzalverij, in welke vorm zij ook wordt bedreven en onder welke naam zij zich ook aandient."

Deze samenvatting vormt het slot van een belangwekkend artikel over paranormale geneeskunst van de hand van prof. dr. A. C. Drogendijk, dat werd opgenomen in de Geneeskundige Gids van september 1960.

Nog een uitspraak in dit interessante geschrift, dat wij ieder die belang stelt in het gevaar van paranormale geneeskunde van harte aanbevelen:

„De wet op de Geneeskunst van 1865 dient mede ter bescherming van het publiek en zo lang niet langs wetenschappelijke weg is aangetoond dat er zoiets als paranormale begaafdheid bestaat, welke gave dan bovendien nog bruikbaar moet zijn op medisch gebied, zo lang kan o.i. aan onbevoegden geen bevoegdheid worden gegeven om de geneeskunst uit te oefenen.

Laten wij voorts niet uit het oog verliezen dat elke vorm van kwakzalverij in de grond van de zaak een hazardspel is met het leven als inzet en de begeerde gezondheid als hoogste prijs.

Het moge dan waar zijn, dat vele handelsadvertenties wat strikte eerlijkheid betreft ook niet door de beugel kunnen, het moge een niet te miskennen feit zijn, dat in de wereld veel geld door bedrog wordt verdiend, aan de kwakzalversverdiensten kleeft bovendien bloed.

Tegenover datgene wat ten gunste van de behandeling door een magnetiseur kan worden aangevoerd (suggestie kan namelijk ook wel eens heilzaam werken, al is het dan maar tijdelijk), staan immers drie belangrijke nadelen, te weten:

1. groot gevaar voor eigen gezondheid, hetwelk vaak met de dood moet worden bekocht;
2. nog groter gevaar voor de volksgezondheid — denk maar aan het niet herkennen van tuberculose, lues, pokken enz.;
3. het uit de zak kloppen van veel geld, juist uit de beurzen van hen die niet veel te missen hebben en dat anders zo nuttig kan worden besteed.

Vandaar dat In 't Veld, geneeskundig inspecteur van de Volksgezondheid te 's-Gravenhage op een zitting van het Gorkumse kantongerecht (waar twee magnetiseurs terecht stonden wegens het onbevoegd uitoefenen van de

GENEESKUNDE

Uittreksel van een helder en volledig tijdsbeeld van de paranormale geneeskunde in Nederland verschenen in de Geneeskundige Gids van de hand van prof. dr. A. C. Drogendijk.

geneeskunst) terecht opmerkt: „Het optreden van magnetiseurs is sluipmoord op de volksgezondheid en op de gezondheid van elk individu. Daardoor wordt een tijdig beroep op bevoegde geneeskundigen (artsen, specialisten) verhinderd.”

Kostbare hoofdpijn

Fel hekelde In 't Veld vervolgens de methode van de Werkgroep van Paranormale Genezers, waardoor medische geheimen, die een arts zorgvuldig bewaart en beschermt, aan niet-medici worden onthuld. Niet minder mals was zijn volgende aanval op de N.W.P.: „Van medici wordt altijd geëist, dat zij bewijzen wat zij kunnen. Deze lieden echter zeggen dat wij moeten bewijzen dat zij het niet kunnen.”

Een van de slachtoffers van de terechtstaande magnetiseurs had wegens hoofdpijn niet minder dan 138 bezoeken aan hem gebracht, tegen betaling van f 2,50 per consult. Zij voelde zich nu naar haar zeggen „iets beter”, zo schrijft prof. Drogendijk.

Het artikel van prof. Drogendijk, dat 12 pagina's van de Geneeskundige Gids beslaat, beschouwen wij als onbetwist de duidelijkste en deskundigste moment-opname van de huidige situatie op het gebied van de kwakzalverij in Nederland.

Volledig onderzocht

Zeer objectief beschrijft de hoogleraar de ontwikkeling van de paranormale geneeskunde in Nederland en hij laat enkele voorstanders ervan aan het woord.

Over de acties van de Ned. Werkgroep van Paranormale Genezers en De Vereniging tegen de Kwakzalverij geeft prof. Drogendijk een overzicht en hij laat verschillende stemmen uit de parlementaire behandeling van het onderwerp horen.

Voor elkeen, die in kort bestek een helder en volledig overzicht wil hebben over de verschillende krachten die de geneeskunde in ons land aanvallen en verdedigen, is deze uiteenzetting van groot belang.

Wij bevelen het artikel van prof. dr. Drogendijk in de Geneeskundige Gids gaarne aan in de belangstelling van overheid, volksvertegenwoordigers, rechters en opsporingsambtenaren, niet alleen omdat zij een duidelijke wegwijzer vinden in een moeilijke materie, maar bovendien omdat prof. Drogendijk de lezer als het ware zelf een keus laat doen tussen nut en gevaar van paranormale geneeskunst.

Prof. Drogendijk gaat als hoogleraar aan de Vrije Universiteit uiteraard niet voorbij aan het geestelijk en religieus aspect, dat herhaaldelijk bij paranormale genezers en bij hun „patiënten” naar voren komt. Hij laakt het optreden van een Haagse emeritus-predikant, die lid is van een NWP-controle-commissie.

Hervormd rapport

Hij onderschrijft het rapport van de Hervormde Raad voor Kerk en Ziekenzorg over gebedsgenezing, magnetiseurs en kwakzalvers. Ook wij achten deze kerkelijke uitspraak van zoveel belang voor de bestrijding der kwakzalverij, dat wij deze bespreking willen besluiten met het uittreksel van het rapport, dat prof. Drogendijk, in zijn artikel afdruckt:

„Bij duizenden ontmoeten we ook nu nog een gevoeligheid voor het magische, dat aan primitieve culturen herinnert. Men zoekt dan de beschikking over een voorraad „kracht”, die helpt en geneest en wendt zich om hulp tot hen, bij wie men meent dat deze kracht aanwezig is en overgedragen kan worden.

Zo stroomt de schare naar magnetiseurs, „genezers door de geest”, kwakzalvers van velerlei soort en ook wel naar een bepaald type „gebedsgenezers”, die de gedachte wekken dat dergelijke krachtvoorraden in hen aanwezig zijn en door hen uitgedeeld kunnen worden.

Dit alles behoeft met geloof in de bijbelse zin van het woord nog niets te maken te hebben. Ook niet met een eventuele „gave van genezing” in de zin waarin 1 Corinthen daarover spreekt.

En wanneer men de „kerk” of de „gemeente” of het „ambt” zou willen zien als zulk een krachtdepositum, van waar uit deze krachttuitdeling zou kunnen geschieden, dan zijn we toch in een ander klimaat dan dat van het Nieuwe Testament, wanneer daar gesproken wordt over het „beheer van de geheimenissen Gods” dat aan de dienstknechten van Christus is toevertrouwd.

Tegen elke vermenging van dergelijke magisch gekleurde voorstellingen over openbaring van „kracht” — die ergens „aanwezig” en ter beschikking zou zijn — met bijbelse noties over genezing op het gebed moeten wij ons ter wille van het Evangelie en van de hulpzoekende mens verzetten.

De mensheid heeft te allen tijde een voorraad kracht verkozen boven een levende persoon. Maar de kerk weet niets van „een voorraad kracht”; de Gemeente van Christus heeft eigenlijk niets; zij gelooft in haar Zaligmaker en Heer in Wien „alle schatten” geborgen zijn; ook de schat der genezing.

De Gemeente „beschikt” daar niet over, maar ontvangt ze uit genade in geloof en op het ootmoedig volhardend gebed van de Heer zelf, die uitdeelt hoe en aan wie Hij wil.”

VOORLOPIG VERSLAG

(vervolg van pag. 1)

gevaarlijke praktijken kunnen voortzetten, een einde zou komen.

De medische medewerker van Het Vaderland tekent hier echter bij aan, dat in deze redenering een onoplosbare moeilijkheid zit. Het is namelijk nog steeds niet bewezen, dat er „bona fide”, dus echte betrouwbare paranormaal begaafde lieden bestaan en als dat zo is, kan niemand ze aanwijzen.

De leden van de vaste commissie die dat inzien, aldus Het Vaderland, zijn begrijpelijkerwijze tegen een wettelijke regeling voor paranormaal begaafden, „wjl daarmee terwille van de financiële belangen van een zeer beperkte groep beweerdelijk begaafden — omtrent wier gaven nog geen enkel wetenschappelijk gefundeerd gegeven vaststaat — het algemene belang van de volksgezondheid in het gedrang dreigt te geraken”.

Met grote spanning wordt de openbare behandeling van deze kwestie tegemoet gezien, aldus Het Vaderland.

EVIPAN blijft voortleven

TWEE TANDTECHNIKERS, de 50-jarige J. C. M. B. uit Breda en de 38-jarige Rotterdammer P. M. D., stonden voor de Rotterdamse rechtbank terecht wegens het onbevoegd uitoefenen van de tandheelkunde zo meldt Het Vrije Volk.

De officier van Justitie, in beroep gekomen tegen het vonnis van de kantonrechter, waarbij B. viermaal f 25,— en D. zesmaal f 50.— boete werd opgelegd, eiste respectievelijk viermaal f 200.— of viermaal veertig dagen en zesmaal f 150.— of zesmaal dertig dagen tegen hen en bovendien zesmaal een week voorwaardelijk tegen D.

Beide verdachten hadden in dienst van de tandtechnische inrichting Dentilla, waarvan directeur J. van W. vroeger

aan het hoofd stond van de N.V. Evipan, gebitsafdrukken van patiënten maakt. B. had nog nooit eerder terechtstaan. D. was al eerder wegens een soortgelijke overtreding veroordeeld.

De officier van Justitie achtte de door de kantonrechter opgelegde straffen niet in overeenstemming met de ernst van de feiten.

Mr. S. Ivens betoogde in zijn pleidooi, dat de door verdachten verrichte werkzaamheden, waartoe zij inderdaad niet bevoegd zijn, heel wat minder gevaar opleveren dan het trekken van tanden en kiezen zoals vroeger in de inrichting aan de Claes de Vrieselaan geschiedde.

Hij vroeg de rechtbank zijn cliënten geen zwaardere straf te geven dan de kantonrechter had opgelegd.

Bestuur van de Vereniging tegen Kwakzalverij: Dr. H. H. Funke, Arts te Amsterdam, Voorzitter; E. Mijnaerends, Tandarts te Amsterdam, Vice-voorzitter; Mevr. A. Burbach-van der Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, Secretaresse; L. Brest te Amsterdam, Penningmeester.; Mej. E. H. Hengeveld, Arts te Zwolle; Mr J. E. Goudsmit, Kantonrechter te Haarlem; Dr H. H. Scholten, Dierenarts, Veterinair Inspecteur van de Volksgezondheid te Haarlem; H. Dijkstra, Oud-Commiss. van Politie te Amsterdam; A. Verschuur, Arts te Amsterdam; Mr J. D. van den Berg, Rechter te Arnhem; Mr G. C. M. van Nijntaten te Voorburg, Referendaris bij het Ministerie van Justitie; Dr J. H. Ligterink, Arts en Apotheker te Amsterdam.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 7.50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2.50. Adres voor het opgeven van leden en abonne's: Mevr. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, A'dam-Z. Postgiro van de Ver. 32237 te Amsterdam - Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA N.V.
Amsterdam

Abonnement per jaar franco per post bij vooruitbetaling f 7.50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2.50

Administratie Maandblad:

Mevr. A. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, tel. 02959 — 19114.

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: O. Kuyjk, Brantwijk 76, Amstelveen

Opgericht 1 januari 1881

*Dr. H. H. Funke opgevolgd door A. P. N. de Groot***VERENIGING KREEG NIEUWE VOORZITTER****Een begin en een afscheid**

BIJ DE AANVAARDING van het voorzitterschap van de Vereniging tegen de Kwakzalverij past — naast een woord van dank voor het ontvangen vertrouwen — een aanduiding van het te voeren beleid.

Met voor ogen de principiële doelstelling: Bestrijding van het kwaad, door de kwakzalverij toegebracht en nog toe te brengen aan de volksgezondheid in Nederland, drukten meerdere voorgangers hun stempel op het werk van de vereniging.

Voorzover dit nog nodig is zal hun voorbeeld de inspiratie geven om met kracht dit zeer belangrijke doel verder na te streven.

Voortbouwend op hetgeen in de afgelopen 80 jaren werd tot stand gebracht, zal door gericht activeren van de mogelijkheden, die in ons volk zonder twijfel aanwezig zijn, worden geprobeerd de organisatie een uitgebreidere en hechtere fundering te geven.

Met de overheid, centraal zo goed als perifeer, zal worden overlegd op welke wijze het meest doeltreffend een samenwerking, zoals die op veel andere onderdelen van de Volksgezondheid

„HET FEIT DAT ZOVELEN van magnetiseurs gebruik maken is allerm minst het bewijs voor hun z.g. geneeskraft. Het is veeleer een gevolg van de activiteiten van de groepen die hen steunen en vooral een gevolg van de slappe naleving van de wet op de Geneeskunde.”

Deze woorden sprak de scheidende voorzitter van de Vereniging tegen de Kwakzalverij, dr. H. H. Funke, toen hij tijdens de jaarvergadering van 3 december de voorzittershamer overdroeg aan de heer A. P. N. de Groot, arts en oud-geneeskundig inspecteur van de Volksgezondheid.

Dr. Funke gaf in zijn afscheidsrede een overzicht van de ruim 10 jaar, waarin hij de vereniging als bestuurslid en voorzitter diende.

In een overzicht over zijn vruchtbare ambtsperiode herinnerde dr. Funke aan de vele bestuursleden en functionarissen, die hij in de vereniging zag komen en gaan. Hij bracht bijzondere dank aan secretaresse mevrouw Burbach-van der Woord en penningmeester Brest, voor hun vele werk in het dagelijks bestuur. Ook adviseur A. P. N. de Groot, bureaudirecteur Van den Bosch en de redacteurs die het maandblad verzorgen werden door de scheidende voorzitter bedankt. Dr. Funke besloot zijn afscheidsrede als volgt:

„De eerste gegevens die ik in ons maandblad vond over het aantal leden en abonnees van ons blad was op 1 januari 1950. Het totaal was toen 694. Het hoogste getal werd

(vervolg op pag. 2)

reeds bestaat, tot stand kan worden gebracht.

Ernstig zal ernaar worden gestreefd de documentatie uit te breiden niet alleen, doch ook op een peil te brengen, waarop dit belangrijke onderdeel van het werk dient te staan. Uit dit voornemen volgt, dat te gelegener tijd op al diegenen, die hiervoor in aanmerking komen, een beroep zal wor-

den gedaan.

Het Maandblad, geëigend middel ter voorlichting tegen de duistere magie van de kwakzalvers, bewees in de loop van zijn verschijnen reeds zijn nut. Hoe onmiskenbaar zijn peil in de laatste jaren is gestegen, het hoogtepunt is nog niet bereikt. Naarstig zal worden gezocht naar wegen om dit doel te benaderen. Ook hierbij zal de hulp van tal van deskundigen niet kunnen worden ontbeerd, dus worden ingeroepen. Publiciteit in de vorm van artikelen in vele kranten en periodieken, lezingen voor radio en televisie zal krachtig dienen te worden nagestreefd.

Met een dringend appèl tot allen, die in aanmerking komen de ogen van het volk te openen voor het grote onheil door de kwakzalverij aan de volksgezondheid toegebracht en in de vaste overtuiging niet een roepende in de woestijn te zullen blijven, neem ik met enthousiasme de leiding van de Vereniging tegen de Kwakzalverij op mij.

A. P. N. de Groot

HET BESTUUR

van de Vereniging tegen de Kwakzalverij

DE REDACTIE

van het Maandblad tegen de Kwakzalverij

wensen alle leden, lezers en belangstellenden

EEN VOORSPOEDIG 1961

Afscheid van Dr. H. H. Funke

(vervolg van pag. 1)

bereikt in 1957, toen dit getal was gestegen tot 1046.

Als hoogtepunt voor onze vereniging in mijn periode van 1949 tot heden moge ik u noemen de openbare vergadering in de aula van de gemeentelijke universiteit te Amsterdam, gehouden ter herdenking van het 70-jarig bestaan van de vereniging. In een vreselijk koude omgeving voerden prof. R. Hornstra, dr. P. A. F. van der Spek, prof. dr. E. H. Vogelenzang en mr. M. D. K. S. van Lier het woord.

Dan de luisterrijke viering van het 75-jarig bestaan in het Americain hotel te Amsterdam op 21 januari 1956, waar prof. dr. P. Muntendam de openingsrede hield en prof. dr. L. B. W. Jongkees de feestrede uitsprak.

Het grote voordeel van beide festiviteiten was het oproepen van de belangstelling van de pers voor onze strijd, een belangstelling die telkenmale weer blijkt en die ons dan dankbaar stemt ten opzichte van die pers, die soms op andere tijden zo klakkeloos en onverstandig te werk gaat t.a.v. diegenen die wij op goede gronden menen te moeten bestrijden.

Werkzaamheden

De werkzaamheden van de vereniging hebben zich in deze periode gericht op het signaleren van kwakzalvers en hun praktijken, hebben bestaan in samenwerking met recherche en politieautoriteiten en verder uit het verzenden van rekestten aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid o.a. ter verkrijging van een staatscommissie om toezicht te houden op de aanprijzing van geneesmiddelen en geneeswijzen in de dagbladpers.

De Staten-Generaal werd een waarschuwing gericht tegen de Nederlandse Werkgroep van Paranormaal Begaafden (N.W.P.), alsook in verband met het ontwerp van wet op de geneesmiddelen.

Daarnaast streed de vereniging tegen de aanhangers van de aardstralen, tegen het „baken-anti-rheuma”, tegen waardeloze anti-suikerziektmiddelen, tegen handopleggers, helderzienden en wat dies meer zij.

Door de activiteit van prof. Tenhaeff en zijn aanhangers en van de bovengenoemde N.W.P. werd onze vereniging gedwongen steeds meer stelling te nemen tegen een gevaarlijke wijziging van wet op de uitoefening van de geneeskunst, die door deze groepen wordt voorgestaan. Hiermee wil de

vereniging niet de artsen hun beschutte plaats doen behouden, maar zij is er van overtuigd dat nu in de komende jaren niet zal zijn vast te stellen of paranormaal begaafden voor de genezing van de mens nuttig kunnen zijn zonder niet tevens een groot gevaar te betekenen voor anderen. Onze vereniging is er van overtuigd dat nu, noch in de komende jaren, ook maar iemand in staat zal zijn z.g. bona fide van mala fide genezers te onderscheiden. Voorts is de vereniging er van overtuigd, dat al zouden er succesvolle bona fide paranormale genezers kunnen zijn, toch op grond van de gegevens van prof. Tenhaeff zelf niet aangenomen kan worden dat zij dag in dag uit, uur na uur, hun eventuele paranormale begaaftheid in gelijke mate zouden bezitten.

Het oude liedje...

„DIERENDOKTER” KWAM NOOIT WEEROM

DE POLITIE te Enschede heeft op verzoek van die te Vorden de zogenaamde „helderziende” H. C. te B. in zijn woning te Enschede gearresteerd. Hij zou diverse landbouwers in de Achterhoek opgelicht hebben zo meldt de Gelders-Overijsselse Courant.

Het slechte drinkwater, waarmee velen op het platteland het nog moeten stellen, was voor te B. aanleiding om zijn krachten te beproeven. Maar ze waren meer op de goedgelovigheid van zijn slachtoffers dan op het water zelf gericht.

Voor het luttele bedrag van f 37,50 kon hij voor het opsporen van goed water zorgen, zo beloofde hij. Hij wandelde dan met een wichelroede over het erf en wees een bepaalde plek aan, waar hij een ijzeren pen in de grond sloeg. Hij kondigde dan aan, dat zijn schoonvader binnen een paar weken de rest in orde kwam maken, toucheerde zijn honorarium en verdween met dezelfde auto, waarmee hij zelfbewust was komen aanrijden.

Verder hoorden zijn klanten nooit meer iets van hem.

Ook smeerde hij landbouwers, die vee verloren hadden, wel eens een wonderkastje aan, dat de aardstralen zou bestrijden, die volgens hem voor de dood van het vee verantwoordelijk

Het is waarlijk geen wonder dat, gezien de activiteit van de groepen van „paranormale genezers” — helaas niet weinig door de pers gesteund — onze vereniging steeds meer in het teken komt te staan van de strijd tegen deze „genezers”.

Het feit dat zovelen van hun diensten gebruik maken is allerm minst een bewijs van hun z.g. geneeskraft. Het is veeleer een gevolg van de activiteiten van deze groepen en vooral een gevolg van de slappe naleving van onze wet regelende de uitoefening van de geneeskunst.

Met een waarschuwing aan u om er op toe te zien, dat onze vereniging niet zal afglijden tot bestrijding van dit kwaad uitsluitend en met de wens dat de vereniging onder leiding van mijn opvolger zal mogen groeien en bloeien en onder dankzegging voor het door de leden in mij gestelde vertrouwen moge ik dan thans mijn functie overdragen aan mijn opvolger.

waren. Het kastje was niet anders dan een oud radiotoestel zonder lampen.

Hij liet het achter tegen sommen, die varieerden van twee tot vierhonderd gulden, onder de belofte, dat hij binnenkort met een Duitse professor zou terugkeren om het apparaat te controleren. De beetgenomen landbouwers hebben nooit een professor zien opdagen.

De Zutphense officier van justitie leidt nu het onderzoek tegen te B., nadat een Vordense landbouwer de politie eens in zo'n wonderkastje had laten kijken.

Bureau Vereniging

HET BUREAU van de Vereniging tegen Kwakzalverij is gevestigd ten huize van de directeur, de heer D. H. van den Bosch, „Groot Schuttershoef”, Arnhemseweg 10, Leusden post Amersfoort.

Aan dit bureau zijn alle inlichtingen omtrent de vereniging en de kwakzalverijbestrijding verkrijgbaar.

Directeur Van den Bosch is gaarne bereid verzoeken tot het houden van lezingen over de kwakzalverij te behandelen.

Kruiden en nog eens kruiden

GEVAARLIJKE KWAKZALVERS IN OUD VOLKSGELOOF

DEZER DAGEN kreeg ik twee blaadjes toegezonden, die beide bedoelen de mens weer „tot de natuur” terug te brengen door het aanprijzen van kruidenkuren.

Het waren „Beterschap” een geschrift dat volgens het opschrift op de voorpagina niet alleen in Nederland, maar ook in Amerika, Australië, België, Duitsland, Canada en Zwitserland wordt verspreid, in ons land door Biohorma in Nunspeet, en „de Zonnaturapost” maandblad ter bevordering van een natuurlijke leef- en geneeswijze.

De bakermat voor de kruiden uit „Beterschap” is Zwitserland, waar een natuurarts, Dr. Alfred Vogel, de in het wild verzamelde kruiden direct koud laat uitpersen, waarna het genezende groene sap een van de kruidentincturen vormt.

Deze Dr. Vogel heeft een boek geschreven, „De Kleine Dokter”, volgens de aankondiging een schat van kennis der Zwitserse volksgeneeskunde bevattend en volgens de filmster Gloria Swanson het mooiste boek dat zij ooit heeft gelezen.

Over dit kruidenhuis heb ik al eens eerder geschreven — het brengt ongeveer 200 verschillende preparaten tegen de meest mogelijke kwalen van kinderziekten tot prostaathypertrofie, van menstruatieklachten tot opstijgingen bij vrouwen in de wisseljaren, alles à raison van enkele tientallen gulden.

Toniserend

De „Zonnaturapost” was nieuw voor mij; het nummer bevat de aanbeveling van zogenaamde kruidenmengsels voor suikerziekte, aambeien, hoge bloeddruk, overgangsjaren, onzuiver bloed enz. en daarnaast een groot aantal andere natuurzuivere geneesmiddelen, als b.v. vrouwenstimulans No. 73, werkt versterkend, toniserend en stimulerend op de vrouwelijke constitutie en knoflookparels, waardoor het leven verlengd wordt.

Volgens Zonnatura is het een feit dat knoflook de bloedvaten soepel en lenig houdt en hoge bloeddruk en aderverkalking bestrijdt. Kosten van deze wondermiddelen resp. f 3.10 en f 2.60.

We kunnen bij deze firma in Soestdijk ook schoonheidsmiddelen krijgen, maar niet minder belangrijk wordt geacht het gebruik van Zonnatura natuurzuivere voeding. Zo kunnen naast de zieken ook de gezonden geholpen worden en snijdt het mes van twee kanten!

Ik noem nog de Levenskracht No. 2001, van belang voor oud en jong, groeiende kinderen en aanstaande moeders, mensen die hard moeten werken en beoefenaars van wedstrijdsporten; drie maal daags een kleine eetlepel in wat warme melk doet wonderen — het kost maar f 0.75 per 250 gram! Verder wordt reclame gemaakt voor honing (wordt onmiddellijk in het bloed opgenomen), zonnebloemolie en rozebotteljam; voor f 7.— kan men een speciaal pakket bestellen dat o.a. gezondheidsontbijtthee, mondwater, vitamine C tabletten en honing bevat.

Het spreekt vanzelf dat al deze artikelen gekocht worden, anders zou er niet zoveel reclame voor worden gemaakt. Het is zeer de vraag of dit bedrijf van het verkopen van allerlei middelen tegen genoemde kwalen strafbaar is — maar dat het daarom niet minder tot de kwakzalverij hoort, staat toch wel vast. En tot de gevaarlijke kwakzalverij: een paar voorbeelden. Welke lijder aan suikerziekte zal niet geneigd zijn het met zijn dieet op een accoordje te gooien als hij kruiden tegen zijn ziekte gebruikt; welke oudere man met urinemoeligheden zal niet graag f 12 neerleggen om van de dreigende operatie af te komen en welke lijder aan maagzweer en aanhoudende maagpijnen gebruikt niet graag de de maagwand genezende kruidentinctuur van Dr. A. Vogel om veel later te merken dat het goede tijdstip voor een behandeling of operatie nu voorbij is?

Er schuilt een groot gevaar in het zelf de indicatie stellen, het zelf beoordelen welke geneeskrachtige kruiden men zal moeten gebruiken, al worden dan volgens het prospectus uitgebreide medische adviezen bijgevoegd.

Hoe bij ons volk de hang naar kruiden te verklaren? Is die niet deels te begrijpen uit het nog steeds bij velen bestaande geloof aan de oude volksgeneeskunst waarvan Dr. C. Bakker ons uit voerig vertelde in zijn dikke boek „Volksgeneeskunde in Waterland” en waarin hij aantoonde hoe diep het oude volksgeloof geworteld is? De leuze: terug naar de natuur, weg met de kunstmeststoffen en besproeiingsvloeistoffen wordt nog maar al te vaak ook door ontwikkelde leken aangeheven! Voor de mens in ziekte en nood liggen hier grote gevaren.

R. E. W.

Vereniging geeft financieel verslag

	Uitgaven	Ontvangst
Incassokosten	f 34.16	
Onkosten secretariaat ...	„ 300.—	
Vergaderingen	„ 236.20	
Kleine kas	„ 11.50	
Diverse onkosten	„ 118.43	
Contributies		f 8082.—
Rente		„ 17.79
Giften		„ 1.50
Rechtskundig adviseur ...	„ 477.50	
Bureaunkosten	„ 788.45	
Abonnementen		„ 262.—
Maandblad	„ 5022.24	
Fonds speciale doeleinden ..	„ 1374.81	
	f 8363.29	f 8363.29
Stand der middelen:		
Rijkspostspaarbank	f 611.19	
Postgiro	„ 4701.25	
Gemeente giro	„ 422.79	
Hollandsche Bank Unie ..	„ 1754.74	
	f 6489.97	

w.g.

L. BREST, penningmeester

AAN ALLE LEDEN

verzoekt de penningmeester hem de contributie 1961 ten bedrage van f7,50 te gireren. Voor studenten, verpleegsters, kraamverzorgsters, arts-, tandarts- en apothekersassistenten bedraagt de jaarcontributie f 2,50.

Hoe eerder U gireert, des te meer verlicht U de taak van de penningmeester!

De gironummers van de Vereniging tegen de Kwakzalverij zijn: postgiro 32237 en gemeentegiro Amsterdam K 1672.

Jaarverslag 1959

AAN HET EIND van het jaar 1959 bedroeg het aantal leden en abonneés 1009, zodat het aantal praktisch constant is gebleven. Wij moeten wederom verzuchten dat de belangstelling voor onze vereniging, zeker onder de deskundigen, zeer matig is.

Aan de beurt van aftreden waren mevrouw A. Burach en de heren E. Mijnaerends en A. Verschuur.

Daar de bestuursleden die aan de beurt van aftreden waren zich herkiesbaar stelden en bij akklamatie herkozen werden, was de enige bestuursverandering de benoeming van de heer dr. J. H. Ligterink, arts en apotheker te Amsterdam in de plaats van de tevoren afgetreden heer dr. J. C. de Jong.

Onze huidige redacteur — de heer O. Kuijk — doet zich kennen als een zeer actief medewerker van onze vereniging, waarvan ons maandblad getuigt.

In het november 1958 maandblad is een artikel opgenomen getiteld „Smeek-schrift der handopleggers”, dat handelt over het petitionnement van de Nederlandse Werkgroep der Paranormale Genezers gericht tot de Tweede Kamer der Staten Generaal.

Hierin wordt aangedrongen op be-eindiging van rechtsvervolgving van „bonafide en succesvol gebleken mag-netiseurs” in Nederland.

Naar aanleiding hiervan werd door onze vereniging een actie ontketend in de vorm van een brief — waarin onze vereniging haar verontrustheid uitdrukt over het verzoek van ge-noemde werkgroep, gericht tot de leden van de Tweede Kamer, met bijgesloten genoemd november-maand-blad en de artikelenreeks van de heer A. P. N. de Groot, arts, over de Ned. Werkgroep van Paranormalen en haar werkwijze.

Vele gevallen van kwakzalverij kwa-men onze vereniging in dit jaar ter ore, welke dan altijd door ons werden

doorgegeven aan de betreffende in-specteurs voor de Volksgezondheid, de Officiëren van Justitie of Commissaris-sen van Politie. Onze actie werd vaak met succes bekroond.

De directeur van ons bureau, de heer D. H. van den Bosch, hield diverse lezingen in verschillende plaatsen van het land.

Wij prijzen ons gelukkig herhaaldelijk bewijzen van belangstelling en mede-werking te hebben ontvangen van de Nederlandse dagbladpers.

A. Burbach-van der Woord
secr.

Zingen hielp bij genezen

DE ROTTERDAMSE politie heeft proces-verbaal opgemaakt tegen een 48-jarige Hagenaar, die in de Maas-stad onbevoegd de geneeskunst zou hebben uitgeoefend. De man, die te-genover de politie verklaarde psy-chisch-genezers te zijn en zich ook wel spiritistisch-prediker noemt, reist door het gehele land.

In zijn gezelschap bevindt zich een fa-brikant, die in hem gelooft.

Het politie-onderzoek wees verder uit, dat de Hagenaar zyn patiënten vertelt, dat hij voor hen op psychische wijze genezing zal zoeken. In het bijzijn van de patiënt zingt de fabrikant de „genezer” dan toe „ik zie zo graag”, waarop de ander in trance geraakt. In die toestand stoot hij dan allerlei ver-warde klanken uit. Ook bestrijkt hij zijn patiënten wel met zijn handen. Een vast tarief heeft hij niet. De be-loning laat hij gaarne aan de klanten over. Tot nu toe was het „genezen” voor hem een lucratieve bezigheid, al-dus het onderzoek.

REGISTER Jaargang 1960

Advertenties	11
Apotheker en wetgever	2
Apotheker in dilemma	9
Artsentoezicht op magnetiseurs	5
Betonwerker als kwakzalver	1
Blindheid	11
Dierkwakzalverij	3 en 10
Doktersdilemma	1
Dreigement van mr. Kruseman	3 en 5
Prof. dr. A. C. Drogendijk	11
Dr. H. J. W. Drooglever Fortuyn ...	2 en 3
Duitse grens-kwakzalvers	5 en 6
Enquête van N.W.P.	7 en 8
Evipan	11
Dr. H. H. Funke	1, 10 en 12
Gebedsgenezing	7 en 10
Geheimzinnige ziekte Tilburg	8
Geneesmiddelen	2, 4 en 9
Genezende aarde	8
W. F. K. Gouwe	7
A. P. N. de Groot	10 en 12
Handopleggers	1, 9 en 11
„Instralers”	3
Jaarvergadering 1959	1
Jaarvergadering 1960	12
Kruidkundige	8 en 11
Mr. G. E. Kruseman	3, 5 en 8
Laboratorium Natuurlijke Voeding	2
Magnetiseurs	alle nummers
Leerboek magnetiseurs	7
Massage	4
Dr. A. Melchior	4
Ministerieel oordeel	4
„Mysterieuze geneeskunst en technische geneeskunde”	5 en 8
Ned. Werkg. Paran. Genezers 4, 7, 8 en 9	
Parapsychologisch oordeel	3 en 11
Parlement	6, 7 en 11
Pluimveeteelt	6
Rechterlijke uitspraken 1, 2, 3, 4, 7, 8 en 9	
Rheumatiek	9
Rusland en kwakzalverij	6
Schijngenezingen	7
Suikerziekte	11
Prof. dr. W. H. C. Tenhaeff	3
Tranquilizers	4
Voetkwakzalvers	1 en 10
Voorzitterswisseling	10 en 12
Wetenschap en kwakzalvers	3
Wetenschappelijk onderzoek	5
Wetgever en apotheker	2
Zaandamse rechtszaak	1
Ziekenfonds betaalt kwakzalvers	3

REDACTIE:

Medisch redacteur:

dr R. E. Wierenga, arts, Barchem

Pharm. redacteur:

J. E. Buiten, apotheker, Zwolle

Bestuur van de Vereniging tegen Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, Arts te Hilversum, Voorzitter; E. Mijnaerends, Tandarts te Amsterdam, Vice-voorzitter; Mevr. A. Burbach-van der Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, Secretaris; L. Brest te Amsterdam, Penningmeester; Mej. E. H. Hengeveld, Arts te Zwolle; Dr. H. H. Funke, Arts te Amsterdam; Mr. J. E. Goudsmit, Kantonrechter te Haarlem; Dr. H. H. Scholten, Dierenarts, Veterinair Inspecteur van de Volksgezondheid te Haarlem; H. Dijkstra, Oud-Commiss. van Politie te Amsterdam; A. Verschuur, Arts te Amsterdam; Mr. J. D. van den Berg, Rechter te Arnhem; Mr. G. C. M. van Nijnatten te Voorburg, Referendaris bij het Ministerie van Justitie; Dr. J. H. Ligterink, Arts en Apotheker te Amsterdam; Dr. R. E. Wierenga, Arts te Barchem en J. E. Buiten, Apotheker te Zwolle.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 7.50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2.50. Adres voor het opgeven van leden en abonneés: Mevr. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, A'dam-Z. Postgito van de Ver. 32237 te Amsterdam - Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA N.V.
Amsterdam

Abonnement per jaar franco per post bij vooruitbetaling f 7.50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters

Administratie Maandblad:

Mevr. A. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, tel. 02959 — 19114.